TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 20 (436) TORONTO, Ontario, 1958 m. gegužės (May) mėn. 15 d. Kaina 10¢

Savas židinys

Niekas taip negniuždo išeivio svetimame krašte kaip nesuradimas kampelio, kur jis pasijustų stovįs ant savos žemės, galįs atsisėsti savam kampe. Visur jis jaučiasi suvaržytas, visur svetimas, visur nereikalingas ir dar kliuvinys kitiems. Dėl to kiekvienas ieško savo žmogaus. Kaip miške nakties gludumoje, taip ir svetur, dviese ar keliese vis jaukiau ir drąsiau. Susibūrę keli jau nori savo kampo — savo buto, savo namo, savos pastogės poilsiui, o taip pat Dievui garbinti. Šitas net nesąmoningas ilgesys saugesnės ir jaukesnės priebėgos ir mūsų lietuviškąją išeiviją paskatino susiburti, susiorganizuoti, pasistatyti savas bažnyčias su salėmis susirinkimams ir pramogoms ,su svetainėmis, kur galima savųjų tarpe pabuvoti, paskatino kurti klubus net vasarvietes ir t.t. Visa tai būtina. Be to, neišliktų nepalūžęs nei pavienis asmuo, nei bendruomenė.

Jau prieš kelias dešimtis metų pirmieji lietuviai susispietę į gausesnius būrelius ir čia Kanadoje pradėjo kurti savus židinius — parapijas ir svetaines ar klubus su atitinkamomis patalpomis. Nauja pokario ateivių banga, kuri lietuvių skaičių Kanadoje mažiausia padvigubino, šitą savųjų židinių kūrimą dar pagyvino. Įsikūrė kelios naujos parapijos ar kapelionijos su savomis bažnyčiomis bei kultūrinei veiklai skirtomis patalpomis, o kartu pradėtas sąjūdis už įsigijimą vad. lietuvių namų — visokiai bendruomeninei bei kultūrinei veiklai skirtų patalpų. Pirmoji tokiuos namus įsigijo Toronto lietuvių kolonija, seniai apie juos kalba, nors niekaip prie realizavimo neprieina Montrealio lietuviai, o visus pralenkė Hamiltono lietuviai, kurie per porą metų suorganizavę $50.000 ir pasiskolinę dar $15.000, š.m. gegužės 1 d. pasidarė savininkais didžiulių ir didelį pelną duodančių namų. Tiesa, už juos reikės sumokėti $173.000. Iš tos sumos sumokėta dar tik $65.000, ir tai $15.000 dar pasiskolinus. Tačiau namo pajamos laiduoja ne tik skolos išmokėjimą, bet dar ir neblogus procentus šerininkams. Tuo būdu Hamiltono lietuviai, paremti daugelio apylinkės ir net tolimesnių lietuvių, yra pasidarę savininkai tikrai didžiausių bendruomeninių Lietuvių Namų ne tik Kanadoje, bet gal net visame šiame kontinente. Nugalėjus dar eilę formalių kliuvinių, gavus leidimą kino salę pertvarkyti pobūvių reikalams, čia turės užvirti gyvas lietuviškas gyvenimas. O kad kliūtys bus kartą nugalėtos, turint galvoje organizatorių ryžtingumą, energiją ir pasišventimą, galim būti tikri.

Palyginus nedidelei Hamiltono lietuvių kolonijai, pirkinys iš pirmo žvilgsnio atrodo per didelis, bet vertingas tuo būdu, kad šie namai galės verstis iš bizniškųjų savo patalpų, kad kultūriniams reikalams naudojamosios bus laisvos nuo pajamų vaikymosi ir tikrai galės patarnauti lietuviškiesiems reikalams, ir net ūkinėms bendroms pastangoms bei užsimojimams. Šito didžiulio užsimojimo organizatorių rūpesčiai, užsimojimai ir pasisekimai buvo ištisai atvaizduoti "TŽ" skiltyse ir visi šį didelį užsidegusių pasišventėlių ryžtą sekė su susidomėjimu. Šiandien mes galime juos sveikinti su dideliais laimėjimais ir palinkėti kuo greičiau nugalėti esamas kliūtis ir įsigytuosius namus paversti ne tik didžiausiais, bet ir pavyzdiniais Lietuvių Namais, tikru lietuviškumo židiniu, lietuviškosios dvasios šaltinu, spnduliuojančiu ne tik į savąjį miestą, bet ir į plačias apylinkes.

RAKETOS LIETUVOS PASIENYJE

Kol sovietai viliojo vakariečius susilaikyti nuo atominių bei raketinių bazių įrengimo V. Europoj ir kt., skelbėsi neturį savo bazių, nukreiptų prieš vakariečius. Kai Norvegijos užs. r. min. H. Lange prieš dvi savaites pareiškė parlamente, kad sovietai turi įsirengę raketines bazes R. Vokietijoj, Lenkijoj ir Čekoslovakijoj, Kremliaus atstovas apšaukė jį melagiu. Yla išlindo iš maišo per sovietų atstovą Lenkijoj Abramisov, kuris aiškiai pasakė, kad sovietų raketinės bazės yra jau senokai įrengtos Karaliaučiaus srityje, kur ir šiaip pilna sovietų kariuomenės. Žiniomis iš Berlyno, ši sritis nebuvo įtraukta į Rapackio siūlytą neatominę Europos sritį, kuri turėtų apimti plotus tarp Reino ir Būgo upės. Pagal Bonnos žvalgybos duomenis, ką tik paskelbtus, sovietų raketinių bazių linija prasideda nuo Ruegen salos Baltijos jūroj ir eina per Rytprūsius, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją iki Redope kalnų prie Graikijos sienos. Ši linija apima 1.000 mylių su 14 raketinių stočių, aprūpintų vidutinio nuotolio — 1.000 - 1.800 mylių raketomis, kurios esančios pranašesnės už amerikiečių Matador tipo raketas. Centrinė raketų stotis esanti Liberec, Čekoslovakijoje. Prie Baltijos jūros esanti viena stotis prie Kolobrzeg, kita ties Ruegen sala, trečia netoli Erfurto: 150 mylių nuo Bonnos, 400 mylių nuo Paryžiaus ir 450 — nuo Londono. Raudonarmiečiai rūpestingai saugo tas sritis ir suima kiekvieną, drįstantį į jas patekti. Anksčiau šios bazės buvo aprūpinamos vien sovietų ginklais, bet maždaug prieš tris mėnesius juos pradėjo tiekti ir Čekoslovakija, kur veikia trys raketų gamyklos: dvi Bohumin ir viena Snina vietovėse.

Kad sovietai daug dėmesio kreipia į Rytprūsių bazes, matyti ir iš to, kad jie savo karinės apsaugos zoną Dancigo įlankoj praplėtė savo naudai pastūmėdami demarkacijos liniją Lenkijos pusėn. Tai pažymėta specialioj sovietų - lenkų teritorinių vandenų sutarty, kuri įjungta lenkų - rusų sienų susitariman.

Naujai įsigyti Hamiltono Lietuvių Namai

Kas kaltas?

ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

Lester Merkel, vienas NYTimes redaktorių, nusiskundė, kad JAV spaudai "daugiau rūpi pramoga nei informacija". Praėjusių savaičių "Naujienų - Vienybės" bendradarbių plūdimasis ir kaltininkų ieškojimas — "kam sveikinot Palecki?" — turėtų kelti susirūpinimą. Jų ginčai, neišskiriant nei generolų atsiminimų verčia persvarstyti lietuviškosios spaudos vaidmenį. "Tautininko" Meškausko pikta polemika su "liaudininku" Bertašium ir kt. tebuvo kitas pavyzdys, rodąs mūsų spaudos lygį.

Neseniai vienas poetas sielvartavo dėl Lietuvos: "...Nebuvai Tu niekad sąmonėj pilnoj,— Mindaugą nužudė kerštas ir pavydas, Vienas Gediminas krito Veliuonoj"...

"Kelio nežinojai, Ir nebeieškojai Tu pati savęs, Tik kur akys vedė, tik kur nešė kojos, Eidama galvojai — laimė gal išves"... Poetas išryškino mūsų didžiąją ydą — nesugebėjimą sugyventi tarpusavyje ir su kitais aplink mus.

Reikalaujame "laisvės ir nepriklausomybės", bet mūsų spauda likiminiu tautai metu mirguliuoja beprasmiu plūdimusi ir arogantiškais pasiaiškinimais, vietoj energiją sunaudojusi informacijai ir naujųjų laikų pažinimui. Erdvių amžius juk reikalauja iš kiekvieno individo ir jų bendruomeninio prisitaikymo, naujų pastangų, naujų kelių ieškojimo. Tik tautos, pajėgiančios, savo tinkamos spaudos, radijo, televizijos dėka suprasti laiko reikalavimus, gali suspėti eiti su gyvenimo tempu. Juo didesnis pavojus atsilikti yra nuo tautos atskirtai jos daliai. Už tai suprasti reiktų priekaištą iš Lietuvos Brooklyno komunistinėje "Laisvėje":

"..."Laisvėj" dažnai skaitome kaip Amerikos lietuviai negražiai tarpe savęs pešasi, vieni kitus niekina, (tik komunistinę spaudą Lietuvoj gali gauti. A.), užgaulioja, įtarinėja. Žinoma, toks susiskaldymas nei vienai tautai neduoda gero. Atskiros grupės ar partijos nori įrodyti, kad tik jie vieni yra tikrais patriotais, o kiti parsidavėliai ir pan.(!)... pas Jus pilna (spaudoj) visokiausių "ilgaskvernių", "davatkų", "dipukų", "cicilikų", "raudonųjų", "bedievių" ir panašių užgauliojimų. Kam tai reikalinga?? Ar čia nėra vienas kito įžeidinėjimas, ar negilinamas tautiečių išsiskyrimas?... (Vytautas Aglinaitis iš Kauno, vasario 15, 58).

Dėmesio informacijai

Ne pirmą kartą mūsų spaudoj protestuojama, maldaujama visuomenės dėmesio mūsų informacijos lygiui, prikaišiojama, kad jei svetimieji nežino, nesidomi ir neprisimena lietuvių tautos kaip tokios, tai didžiausia yra mūsų pačių kaltė.

Informacija juk yra mokslas ir menas, nustatąs principus skleisti tiesai. Kiekvienai tautai būtini išminčiai, profesionalai ir kt. lygiai kaip informacija - ryšys, kuris tautą sujungia ir reikalauja jai kitų pripažinimo.

Jei tikime į lietuvių tautos intelektualinį, socialinį, moralinį, estetinį, dvasinį pakilimą, privalome neatidėliojamai iš pagrindų keisti savo pažiūrą į lietuviškąją informaciją—jos spaudos, radijo ir televizijos būdą. Būtų sveikintina privačios iniciatyvos — veiksnių konferencijos rezultatų nedavė — kruopšti studija. Vadovaują lietuvių tautos intelektualai pervertina išeivijos sugebėjimą galvoti konstruktyviai — vertinti gyvenimą, kurti naujas idėjas, perduoti savo mintis, rūpesčius kitoms bendruomenėms ir tautoms. Reikėtų panagrinėti lietuvių laisvos demokratinės bendruomenės mokėjimą tarpusavy bendradarbiauti ir kitus suprasti, mūsų spaudos žmonių sugebėjimą išsireikšti tiksliai ir nuosekliai. Skatinimas pagyrimais ir premijomis informacijos mokslo bei meno darbuotojams galėtų būti viennas akstinų pakelti josios lygiui.

Mūsų tikslas

Ne praeities kalčių ir klaidų ieškoti išbėgo masė lietuvių į Vakarus. Dabar ne kardu ir ne liežuviu išlaisvinsime Lietuvą. Skleidimas pasauliui minties, kad lietuvių tauta yra subrendusi kultūrinei ir ūkinei nepriklausomybei yra mūsų visų bendras tikslas. Tebūnie leista cituoti tik ką Lietuvoj mirusį lietuviškos ūkinės ir socialinės talkos pionierių prof. dr. Petrą Šalčių:

"...Mūsų tikslas — amžiais skriaustos ir naikintos tautos gerovė, jos pažanga: kiekvienas tautos narys turi pasiekti augštesnį gerbūvį, patogesnį ir gražesnį gyvenimą... Tik geriau materialiai aprūpinti žmonės daugiau galės domėtis mokslu, menu, sportu, įdomiomis ir naudingomis pramogomis... Ir lietuviai pagaliau galės aktingiau dalyvauti bendroj žmonių kultūros kūryboj. O tat visais atžvilgiais yra pirmaeilis visos mūsų ateities dalykas... Reikia burtis į krūvą ir bendrus reikalus atlikti broliška talka, bendru darbu. Šiandieną jau iš viso toks yra žmonių gyvenimas, kad vieno likimas ir gerovė yra tampriai susijusi su kito gerove. Tad veikime bendrai, sutartinai ir savo tikslus greičiau pasieksime".

Lietuvos kooperatininkai juk neveltui savo motto buvo pasirinkę Prano Vaičaičio žodžius:

"...Tik ranką viens kitam paduokim.
Tik būkim broliai tarp savęs.
Tik tėviškę drauge vaduokim,
Kuo kas įstengs, kiek tik galės".

Palaidotas profesorius Šalčius

Balandžio 24 d. Kauno naujose kapinėse Petrašiūnų pušyne, būsimosios Kauno jūros pakrantėj palaidotas Lietuvos kooperacinio sąjūdžio pradininkas prof. dr. Petras Šalčius. Buvo pašarvotas tarp gėlių Kauno klinikų buv. koplytėlėj; į kapus palydėjo minia žmonių su orkestru. Delegacijas atsiuntė Vilniaus universitetas, Mokslų Akademijos Ekonomikos Institutas, Žemės ūkio Akademija, Miškų ūkio Institutas. Atsisveikinimo kalbą prie kapo pasakė Ekonomikos Instituto direktorius. Vilniaus "Tiesa" IV. 26 ir "Sovietskaja Litva" IV. 25 įsidėjo nekrologus, užuojautas. Būdinga, kad sovietinė spauda nei vienu žodžiu neprisiminė Petro Šalčiaus veiklos Lietuvos kooperacijos srity. Jo mirties metu Vilniuje vyko sovietinio kooperatinio sąjūdžio, perėmusio buv. Lietuvos kooperac. organizaciją, suvažiavimas.

A. Kučiūnas,
Rigoletto operos dirigentas
(Žiūr. 10 psl.)

Vl. Baltrušaitis,
Rigoletto operos organizatorius,
Čikagos vyrų choro dirigetas.

KAS NAUJO KANADOJE?

Geležinkelių CPR pečkurių streikas paskelbtas gegužės 11 d. rytą, kai b-vė ėmė atleidinėti pečkurius iš dyzelinių garvežių prekin. traukiniuose kaip nereikalingus. Prieš streiką unija buvo kreipusis į teismą, siekdama atidėti pečkurių atleidimą, bet nieko nelaimėjo. Bandė tarpininkauti pats min. pirm. Diefenbaker ir darbo min. Starr, bet kol kas nesėkmingai. Darbo ministeris ir toliau stengiasi sutaikyti abi puses. CPR b-vės pirm. Crump pareiškė, kad tuo tarpu traukinių judėjimas einąs normaliai.

★

Bedarbių skaičius kovo mėn. pabaigoj sumažėjo 10.000. Statistikos biuro duomenimis, kovo mėn. buvo 859.000, t.y. 300.000 daugiau nei pernai tuo pačiu metu. Pašalpų kovo mėn. išmokėta $72.400.000, pernai — $44.100.000. Tokie skaičiai duodami remiantis nedarbo pašalpų prašymais. Pagal darbo įstaigų turimus duomenis, darbo ieškančių balandžio 22 d. buvo 590.000.

★

Pragyvenimo lygis vėl pakilo nuo 124.3 kovo mėn. iki 125.2 bal. mėn. imant pagrindu 100 taškų 1949 m. Pabrango ypač vaisiai, daržovės, jautiena, kiaušiniai, duona.

★

Ateiviai išnaudojami nesąžiningų darbdavių, ypač statybininkų — pareiškė Ontario Darbo Federacijos pirm. C. Kidd savo rašte provincijos parlamento darbo reikalų komisijai. Esą, mažosios firmos ir paskiri rangovai mūrininkams moka žemas kainas, verčia dirbti ilgas valandas, nesilaiko nedarbo draudimo reikalavimų, nepaiso sekmadienio; jei mūrininkas dirbo pvz. 70 val., užmoka tik už 50 val. Jų reikalams ginti sudaryta speciali unija, vadovaujama Br. Zanini. Ontario parlamento darbo reikalų komisijos pirm. J. Maloney patarė unijai kreiptis į gen. prokurorą, jei gali pateikti įrodymus.

Atsisakė įsileisti JAV nuteistą deportuoti komunistę A. Mignon Wellman iš Detroito. Ji gimusi Kanadoj. Kanados teisingumo ministerija betgi rado, kad ji, ištekėdama 1931 m. už JAV piliečio, neteko Kanados pilietybės ir deportacijos sprendimo metu taipgi buvusi ne Kanados pilietė, todėl nesą pagrindo ją įsileisti.

★

Prekybinė delegacija iš 32 asmenų lankosi Sov. Sąjungoje, kur susipažįsta su pramonės ir verslo įstaigomis. Deja, Pabaltijo jie nematys.

★

Banko apiplėšimas, vienas didžiausių Kanadoj, įvyko Brockville, Ont. Grupė piktadarių įsibrovė bankan naktį pro stogą, pasiekė nedeg. spintą, įmūrytą rūsio sienoje ir išdeginę atitinkamu aparatu užraktą išplėšė $3.350.000. Vienas įtariamųjų R. Martin iš Montrealio jau suimtas.

★

Deficitas krašto biudžete manoma sieks š.m. $600-$750 mil., nes numatomos labai didelės išlaidos. Panaši padėtis buvo 1933 m., kai deficitas siekė $221 mil. Karo metais jis buvo pasiekęs net du milijardus dol. Žinovų nuomone, šiais biudžeto metais numatomas deficitas nesąs perdidelis.

★

$100.000 suaukojo Kanados katalikai jubiliejinei Liurdo bazilikai Prancūzijoj. Popiežius Pijus XII atsiuntė vyskupams padėkos laišką iškeldamas tikinčiųjų duosnumą.

★

Eilė Kanados universitetų po truputį kelia mokestį už mokslą. Taip Ontario un-tas apie 10% pakėlė mokestį filosofijos ir tiksliųjų mokslų fak. studentams. Medikų mokestis paliko tas pats. Montrealio McGill un-tas mokestį atskiriems fak. pakėlė $50-$150. Manitobos un-tas Winnipege taip pat pakėlė mokestį apie 10%.

Savaitės įvykiai

Š. Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ministerių konferencija Kopenhagoj vieningai pasisakė už viršūnių konferenciją su Kremliaus valdovais, tačiau pabrėžė, kad ji nėra vienintelis kelias tarpt. įtampai sumažinti ir kad jos pasisekimas paskutiniais sovietų ėjimais JT buvęs pakirstas. Viršūnių konferencija turinti būti rūpestingai paruošta, be to, ji turinti apimti ir šiuos klausimus: Vokietijos suvienijimą, nusiginklavimą, satelitinių R. Europos kraštų būklę. Maskva gi įteikė vakariečiams naują notą, kurioje siūlo svarstyti viršūnių konferencijoje šiuos klausimus: atominių sprogdinimų uždraudimą, atsisakymą nuo atominių ginklų, karinių pajėgų sumažinimą V. ir R. Europoje, nepuolimo sutartį tarp Rytų Vakarų Europos, neatominę sritį centr. Europoj. Apie pavargtąsias tautas nei apie Vokietijos suvienijimą laisvų rinkimų keliu, kaip buvo sutarta 1955 m. Ženevoj, sovietai atsisako kalbėti. Būdamas Bonnoj Mikojanas pareiškė, kad 1955 m. Ženevos susitarimas esąs atgyvenęs ir nebegalioja. Pasikeitimas nuomonėmis tarp Maskvos ir vakariečių ambasadorių tebeina labai lėtai ir dar nežinia ar viršūnių konferencija įvyks; nenumatoma, kad ji galėtų įvykti šiais metais.

Dulles Berlyne

Iš Kopenhagos JAV užsienio r. min. J. F. Dulles nuskrido į V. Berlyną ir čia miesto senato posėdyje pasakė smogiančią kalbą. Pasak jo, sovietų kalbos apie nusiginklavimą tėra miglos, dengiančios sovietų - kiniečių pasaulio užvaldymo kėslus. Esą tie, kurie pritaria tokioms sovietų vilionėms, nemato kas slypi už jų. Atsisakius atominių ginklų, laisvasis pasaulis pasijustų netekęs saugumo sovietinės grėsmės akivaizdoje. Nusiginklavimo esą nori ir vakariečiai, tačiau tokio, kuris būtų kontroliuojamas; sovietai gi savo veto priešinasi betkokiai kontrolei. Pasitikėti jų žodžiu negalima, nes jie jo nesilaiko. Rusų vadai esą ateistai, kuriems sutartis nesanti morališkai įpareigojanti. Čia jis priminė Lenino žodžius, kuriais tarptautinės sutartys palyginamos su pyrago pluta: esą jos tam yra, kad būtų laužomos. Tai gerokai įsiutino sovietus, ir jie R. Berlyne bandė organizuoti demonstracijas prieš Dulles, kuris Berlyne užtruko tik 5 su puse val. ir išskrido Paryžiun dalyvauti JAV ambasadorių pasitarime.

Rinkimų įkarštyje

Italijoje vyksta karšta rinkimų kova: 8 partijos grumiasi dėl laimėjimo gegužės 24-25 d.d. rinkimų. Didžiausia polit. grupė — kr. demokratai, valdę šalį 10 metų, rodo nepaprastą energiją. 1953 m. jie buvo gavę 11 mil. balsų, t.y. 40.1%. Nuo to neatsilieka komunistai, 1953 m. gavę 6 mil. balsų — 23%. Postalininės krizės jiems gerokai pakenkė ir manoma, kad tiek balsų šį kartą nebesurinks, juoba, kad ir jų vadas Togliatti, 65 m., serga ir rinkiminėj kovoj beveik nedalyvauja. Kairiojo sparno socialistai, Nenni vadovaujami, 1953 m. buvo gavę 3,5 mil. balsų, o dešiniojo sparno socialistai — Saragat grupė — 1.200.000. Šios dvi grupės bandė susijungti, bet dėl pirmųjų glaudaus ryšio su komunistais, nepavyko. Mažosios partijos — neofašistų ir monarchistų — yra suskilusios savo tarpe ir mažai teturi vilties sustiprėti.

Smūgiai Jugoslavijai

Per jugoslavų kompartijos suvažiavimą išėjęs viešumon naujas Kremliaus - Tito susikirtimas aštrėja. Maskvos "Pravda" Jugoslavijos komunistus pavadino išdavikais, šliaužiojančiais prieš amerikiečius. Be to, Kremlius pagrasino nutrauksiąs ūkinę pagalbą. Jugoslavų gi laikraštis "Komunist" paskelbė reikšmingą deklaraciją, kurioje pareiškiama, kad Jugoslavija negalėsianti bendradarbiauti su sovietiniu bloku, jei iš jos reikalaujama atsisakyti savarankiško kelio į socializmą. Jis kaltina soviet. bloko vadus, ypač kiniečius, esą jie grįžta į Stalino metodus, kurie 1948 m. suardę komunistų vienybę, Šis susikirtimas rodo, kad Kremliuje yra įvykę svarbių pasikeitimų politinėj srity. Ŝtebėtojai mano, kad sukilo Chruščiovo priešininkai, remiami Kinijos, ir privertė pakeisti Chruščiovo liniją. Vienas jos ženklų — Vorošilovo vizito Titui atšaukimas.

P. Amerikos kraštuose lankosi JAV viceprezidentas Nixon. Peru sostinėj Lima jis norėjo, kaip ir kitur, aplankyti valstyb. universitetą ir padiskutuoti politines problemas, bet komunistai sukliudė ir dargi apmėtė akmenimis. Peru vyriausybė atsiprašė, o Nixon pareiškė, kad komunistai, spiaudami jam į veidą, spiovė savam kraštui; santykiai su JAV dėlto nenukentėsią.

Graikijoj įvyko naujo parlamento rinkimai. Negalutiniais duomenimis, daugiausia balsų— apie 40% — surinko tautinė radikalų unija, vadovaujama Karamanlio, vakariečių šalininkė. Antra vieta teko liberalam, trečia — komunistams.

SUIMTAS DIPLOMATAS

Kopenhagoj suimtas Einar Blechinberg, 62 m. amžiaus, buvęs Danijos diplomatinėj tarnyboj: Lenkijoj, Irane, Šveicarijoj, Meksikoj, JAV. Pastaruoju laiku jis buvo prekybiniu patarėju Bonnoje. Pokario metu jis, kaip Danijos atstovas, dalyvavo prekybinėse derybose su Sov. Sąjunga ir kt. komunistiniais kraštais. Paaiškėjus, kad dingo svarbūs Danijos slapti dokumentai, buvo įtartas Blechingberg ir dabar tardomas.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

★ **Didelės eitynės** įvyko Windsore gegužės 1 d. Jose dalyvavo 35.000 katalikų iš Ontario prov. ir Michigan valstijos. Tuo buvo iškeltas tikinčiųjų pasiryžimas laimėti kovą su ateistiniu komunizmu. Ši mintis buvo išreikšta 21 gyvajame paveiksle, kurie buvo įrengti ant sunkvežimių. Eitynėse dalyvavo be daugybės dvasininkų buv. sveikatos min. P. Martin, Windsoro burmistras M. J. Patrick ir kt. Jas organizavo vad. "Mėlynoji Armija".

★ **Sargo pareigas** senelių priegłaudoj centr. Sibire eina Lvivo metropolitas arkiv. J. Slipyj. 1945 m. jis buvo nuteistas sunkiesiems darbams ir išvežtas Sibiran. Jo valdytojų vyskupijų Rytų apeigų katalikų vyskupai buvo ištremti, o likusieji dvasininkai prievarta pajungti Maskvos ortodoksų patrijarchui. Vienas ištremtųjų vyskupų — Latiszewski buvo grįžęs į Lvivo sritį iš Kazachstano po 8 metų, bet nebuvo leistas eiti pareigų; mirė pr. metų lapkričio mėn. Mirė ištrėmime šie vyskupai: G. Chomyszyn, J. Kopcylowski, G. Lakota, Th. Romza; tebėra kalinami: N. Czarneckyj, P. Godkic ir B. Hopko.

★ **Sužadėtinių savaitė** Kanadoj — Ontario, Quebeco ir N. Brunswick provincijose—buvo rengta gegužės 4-11 d. Ji buvo pradėta Montrealy šv. Juozapo oratorijoj pamaldomis, kurias atlaikė vysk. A. Sanschagrin, priešvedybinių kursų įsteigėjas Kanadoj. Šiemet tokius kursus lankė 10.000 sužadėtinių. Pagrindinė savaitės tema: šeimos biudžetas, pirkimas skolon ir pan.

★ **Protestantų teologijos** fakultetas Harvardo un-te, JAV, pakvietė žymųjį katalikų filosofą - istoriką Christopher Dawson skaityti paskaitą apie katalikybę. Harvardo teol. fakultetas yra laikomas JAV protestantizmo širdimi. Pr. metais pasaulio liuterionių federacija nutarė organizuoti institutą katalikybei studijuoti. Įsteigimas Harvarde specialios katedros katalikybės studijoms yra naujas žingsnis katalikų - protestantų suartėjime.

★ **Liurdo suprekybinimą** pasmerkė Liurdo vysk. P.M. Theas savo rašte maldininkams ir prekybininkams. Esą Liurdo šaltinio vanduo negali būti jokia forma pardavinėjamas, turi būti naudojamas tik tikybiniams tikslams. Įvairūs tikybiniai ženklai bei suvenirai esą turi būti gero skonio ir negali būti pardavinėjami, jei yra Bažnyčios palaiminti.

★ **Tki pomirtinį gyvenimą?** Šis klausimas amerikiečių draugijos "International Research Associates" buvo pateiktas atsakyti 9 kraštų gyventojams. Pagal gautus duomenis, šešiuose kraštuose didesnė pusė pasisakė tikį pom. gyvenimą, o katalikų kraštuose. pvz. Italijoj, — 80%. Mažiausias nuošimtis — 30% rastas Japonijoj, nežiūrint, kad budizmas ir šintoizmas išpažįsta nemirtingumą. Meksikoj ir Austrijoj tikinčių ir netikinčių nuošimtis vienodas — 45% ir 40%.

★ **Ispanų darbininkų** 89,6% pasisakė esą "antiklerikalai". Katalikų Akcijos organizacijos apklausinėjo 15.000 darbininkų ir rado, kad tik 7,6% reguliariai lanko pamaldas, nors 86,1% pasisakė už krikštą tikybinę santuoką ir laidotuves.

★ **Vokietijos protestantai** nesutaria dėl atominių ginklų feder. kariuomenei. Dr. Niemoeller, didelis Hitlerio priešas, vadovauja sąjūdžiui už atsisakymą nuo atominių ginklų evangelijos vardan. Kielio pastorius Asmussen gi įrodinėja, kad Niemoeller taip daro ne evangelijos, o politikos vardan. Esą, organizuoti atominį streiką V. Vokietijoj nereiškia didinti savo apsaugą ir išsaugoti savo nekaltumą. Atominė bomba esanti bausmė Dievo rankose.

★ **Tėvų Marijonų** tarpe kyla naujas sąjūdis vėl atnaujinti ordino įkūrėjo tėvo Stanislovo Papczynskio beatifikacijos bylą. Marijonų ordinas buvo įkurtas 1673 m .Lenkijoje, o atnaujintas arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus, kurio kanonizacijos byla jau tolokai pasistūmėjusi.

★ **Japonija savo atstovybę** prie šv. **Sosto** pakėlė į ambasados rangą. Diplomatiniai santykiai tarp Vatikano ir Japonijos užmegsti 1952 m. Prieš tai jau nuo 1919 m. Japonijoje šv. Sostas laikė savo atstovą ,tačiau diplomatinio statuso jis neturėjo.

GEDIMINAS GALVA

Teisingumas

Harry Schwartz (4. 6 — The New York Times Magazine) aptaria ketvirtąją amerikiečių politinę tariamybę: **"Laisvasis pasaulis privalo bylą laimėti, nes jis remiasi teise ir teisingumu".**

Autorius pagrįstai nurodo, kad ši tariamybė daugelį ramina, nors ja sunku pateisinti praeities bei dabarties įvykių raidą.

Vakarinės kultūros židinys—Atenai, Periklio laikais iškilę į nepaprastas augštumas, literatūros, meno, teisės ir filosofijos žydėjimo išskirtinas telkinys, sugebėjęs atsispirti persams, bet netrukus buvo Spartos, o vėliau Romos palaužtas. Romos imperija, pasiekusi nepaprastų laimėjimų civilizacijos bare, pasauliui pateikusi savo teisę, iš vidaus buvo beaižėjanti ir turėjo nusilenkti organizuotiems barbarams, kurių raiteliai perkirtę visą Europos žemyną atsidūrė šiaurinėje Afrikoje ir slinko atgal Viduržemio pakrantėmis.

Europos rizgioje istorijoje, jos valstybių politinės raidos sprendėju buvo ne teisė, teisingumas, bet jėga. Laimėtojas, aišku, kalbėjo apie teisę ir teisingumą, kurie jam tarnavo. Šis nusiteikimas ypač išryškintas komunistinėje galvosenoje. Teisėta ir teisinga, kas tarnauja komunizmui įsigalėti. Visa yra atsilikimas, atžagareiviška, kapitalistiška, jei netarnauja komunizmui. Tai dar nereiškia, kad tos pat "atžagareiviškos" priemonės, ypač ūkio srityje, negali būti komunistų panaudotos ir vėliau pavadinamos "pažangiomis".

Civilizacijos išvados

Kiekviena civilizacijos apraiška siekia patogumų. Ši žymė ryški graikuose, Romos imperijoje, pastarųjų laikų Europoje, o ypač JAV civilizacijoje. Numanu, kad kiekvieno laikotarpio buvo skirtingos civilizacijos apraiškos, kurios išplaukė ne tiek iš atitraukto galvojimo, filosofinio idealų aptarimo, bet gyvenimiškos tikrovės. Civilizacijai išbujojus visuomet valdantieji tampa konservatoriais, nes siekia išlaikyti tai, ką jie turi savo rankose. Ir tuo nesitenkina, nes jie prisidengę vieša nauda, siekia išplėsti valstybės galią savo naudai. Perikles taip gražiai kalbėjęs apie demokratiją - daugumos valdžią toli nebuvo demokratiškas valdant 200 miestų, kurie anuomet priklausė Atenų imperijai. O juk pačiuose Atenuose iš 315.000 gyventojų buvo 115. 000 vergų ir 30.000 metikų - svetimšalių. Romos latifundijų savininkai žemdirbius padarė baudžiauninkais. Tuometiniai kapitalistai rėmė imperialistinę politiką, kad naujose provincijose turėtų naudos. Visa tai palaipsniui silpnino Romos imperiją, kai jos nepatyręs senatas nesugebėjo tinkamų gubernatorių paskirti, valdyti ir numatyti. Kariuomenėje jau buvo prasidėjęs rūgimas. Šie visi dalykai toli nesugretintini nudieniam kapitalistiniam pasauliui, tačiau negalima neigti bendros žymės —savimi pasitikėjimo, kuris romėnams neleido matyti ateinančių barbarų, o JAV kapitalistams iškylančio komunizmo, kuris senokai viešai galanda savojo durklo ašmenis.

Laisvasis pasaulis

Harry Schwartz kalba apie "laisvąjį pasaulį". Šis aptarimas vakarietiškojo pasaulio reikalingas esminės pataisos. Vakarietiškasis pasaulis nėra vientisas. Sunku jį pavadinti laisvuoju, kai Europoje, Iberų pusiasalyje, randame valstybes besitvarkančias ne demokratiškais pagrindais, nors prieškomunistinėje kovoje ten buvo atlaikytas frontas. Žymiai blogiau, kai laisvę atstovaujančios valstybės betkuria kaina nori išlaikyti buvusių imperijų trupinius. Tegu Alžyre yra nemažas prancūzų palikimas ir prancūzai kolonistai reikalingi saugumo, tačiau Prancūzija dabodama provincijas pradeda palūžti savyje, nelyg Romos imperija. Britų užsispyrimas Kipre strateginiais sumetimais toli nepatarnauja net toliau siekiantiems kariniams polėkiams. Vakarinės valstybės lengva ranka numojo į laisvinimo politiką ir savo kojomis sutrypė pačių paskelbtuosius laisvinimo pradus. Ir šiandieną, Maskva lyg patyčiai taria: pirmūnų pasitariam įsileiskite Čekoslovakiją, Lenkiją arba mes su jumis tarsimės ta pat tvarka, kaip su Estija, Latvija ir Lietuva besiruošiant joms užmesti vergijos kilpą. Vakariečiai atsakė: tebūnie taip, bet be Maskvos satelitų (kurių buvo galima nesukurti).

Vakariečių nusigręžimas nuo teisės ir teisingumo jau ne šiandieną keršija. Gi laisvė ir teisingumas yra nedalomi tariant: mes teisingi tik savo laisvę ginti ir pavergtuosius raminti išlaisvinimo tariamybėmis.

Karinis saugumas

Paskutinė H. Schwartz išvardintoji tariamybė: **"Kovoj prieš sovietus lemia karinė paruoštis. Mes esame saugūs iki kariškai pirmausime".**

Ši tariamybė, reikia pritarti autoriui, esanti pati pavojingiausia. Ji pavojinga ne dėl to, kad šio meto ginklai yra ištobulinti didmiesčiams ir karinius telkinius sunaikinti, bet ypač dėl vakariečių baimės būti sunaikintais. Pavojingesnis vakariečių nusiteikimas likti apsaugoje bei laukti rusų gniuždinančio smūgio. Jis yra pavojingiausias, kad vakariečiai yra kaikuriose apsiginklavimo srityse pavejami, bet žymiai pralenkiami propagandos, politiniame ir net ūkiniame bare.

Propagandos - įtaigojimo srityje vakariečiai, o ypač amerikiečiai yra dar vaiko bate. Jie stengiasi įpiršti savuosius teigimus, kurie pavergtiesiems yra svetimi. Jie kalba apie gėrybes, bet ne idėjas. Ir blogiausia, kad ypač amerikiečiai iš visuotinio propagandinio nusigyvenimo ne randa būdo pakilti, o išmislingą propagandinę techniką pasmerkė likti tuščiavidure.

Politinis baras

Jei anglosaksai laimėjo pastarąjį pasaulinį karą, rusai jį vainikavo politinėje srityje. Vakariečiai tuojau po karo sulaukė politinių katastrofų, kurios nesibaigia iki šių dienų. Rusai kojį įkėlė Pietinėje Azijoje. Amerikiečių pastangomis išsugdyta Indonezija kovoja prieš amerikiečius. Amerikiečiams spaudžiant britai pasitraukia iš Egipto, bet jo nūdienis valdovas pirmiausia vyksta į Maskvą. Korėjos karas pralaimėtas, nors jis kuriam metui atitolino JAV ūkinį "atoslūgį". Indijoje, Keralos provincijoje, komunistai laimėjo rinkimus ir šiandieną ją valdo.

Pastaruoju metu sustiprinta Maskvos ūkinė veržla Pietų Amerikoje ir Afrikoje. Didesnės apimties prekybinės sutarties sudarymas su vakarine Vokietija, kuri taip neseniai Maskvos buvo smerkiama, rodo naujas maskvinės ūkio politikos gaires. JAV ūkio srityje atsidūrė kryžkelėje. Ūkinis "atoslūgis" verčia peržiūrėti ūkinės paramos programą svetur. Gi blogiausia, kad amerikiečiai svetur remdami feodalinio ūkio ramsčius toli neranda gyventojuose pritarimo, kurio taip laukia.

Išvados

Nors daugeliu atvejų negalima pritarti H. Schwartz dėstymui, tačiau jo išvados vertos dėmesio: "Nūdienės padėties tikrovinis vertinimas verčia daryti išvadą, kad mes galime pralaimėti rungtynes su Rusija, nors keleriopai būtume apsiginklavę, kaip esame šiandieną ir techniškoje srityje pirmautume..."

O toliau seka pakaltinimas: "Mes pažeidėme ūkinius saitus su kitomis laisvomis valstybėmis dabojant mūsų kaikurių grupių reikalų. Nežiūrint mūsų turtingumo biurokratiškai tvarkoma ūkinė parama tepatarnavo tik Maskvos propagandos laimėjimams išugdyti. Mes pervertinome karines santarves ir apleidome ūkinį bendradarbiavimą su laisvomis tautomis, jei jis netarnauja tik kovai vesti prieš komunizmą. Mūsų tariamybės ir klaidos yra aiškios besiruošiant pirmūnų pasitarimams, kai Maskvai buvo sudaryta proga laimėti. Mes pergyvensime dar ne vieną pralaimėjimą, jei neatsisakysime tariamybių ir nepabusime žvelgti į tikrovę. Aišku, kad tai padaryti daugeliui yra nepaprastai nemalonu, tačiau dar nemaloniau sulaukti eibės klaidų, kurios išplaukia iš mūsų perdėtų viltingų prielaidų".

Ar šio teisingo įspėjimo autorius padarė ir kitą išvadą, kad teisingas tikrovės vertinimas prašosi esminių reformų krašte ir vertintojų atpalaidojimo nuo sambūrių, kurie į viską težiūri begriūvančios Romos latifundijų savininkų akimis?

Tremtinių gyvenimas Sibire

Ką pasakoja neseniai iš ten grįžusi šeima

(Elta) Neseniai tam tikromis aplinkybėmis grįžo iš Sibiro ir atvyko į Vakarų Vokietiją viena lietuvių šeima, su kuria "Elta Informacijų" bendradarbiui teko arčiau pasikalbėti.

Šeima 1945 m. buvo pagauta Prūsuose, bebėgant nuo artėjančio fronto iš Lietuvos į Vakarus. Sukrovė ją ir kitus nelaimės draugus į gyvulinius vagonus ir nuvežė į Sibirą. "Už tarybinės tėvynės apleidimą be leidimo" tėvai buvo nubausti 10 metų priverčiamojo darbo ištrėmime. Prievartos darbus atvergavo visus 10 metų. Tik 1955 metais Sibire buvo "nuimti nuo komendantūros". Tai išsireiškimas labai populiarus Sibiro tremtiniuose; jis reiškia, kad tremtinys gali gauti asmens dokumentus ir maždaug kaip laisvas žmogus vykti ten, kur patinka, net ir atgal į Lietuvą. Bet praktikoje tai jau ne taip lengva įvykdyti, kaip iš tolimesnių pasakojimų paaiškėjo.

Ten, kur gyveno 300 šeimų — lietuvių

Šeimą nutrėmė į Tomsko oblastį, į miestelį prie Čulim upės, kur 1945 m. nuvykę rado vos tik kelias apgriuvusias lūšnas. Gyventojų toje vietovėje tada buvo gal apie 5.000. Gi 1957 m. čia gyveno jau apie 60.000 žmonių. Ypač iki 1952 m. pavasario čia gabeno vis naujus tremtinių transportus. Lietuvių pastaraisiais metais tame rajone gyveno dar apie 300 šeimų. Jie buvo kilę daugiausia iš Panevėžio, Marijampolės, Lazdijų, Alytaus, Leipalingio, Vilniaus, Rudaminos, Pasvalio, Kovarsko.

Klimatas sibiriškas — mirtingumas buvo didelis

Čulim upės pakraščiuose įrengti "lieszavodai" (medžių apdirbimo įmonės). Tremtinių - kalinių, kaip ir laisvųjų miesto gyventojų pragyvenimo šaltinis, tai miško pramonė: miško kirtimas, plukdymas upe ir pakrovimas į vagonus. Didėjant miestе gyventojų skaičiui, plėtėsi ir statybos. Darbininkams buvo statomi mediniai, vieno augšto nameliai, partijos ir administracijos įstaigoms ir augštesniems pareigūnams geresni iš plytų. Bet miesto gatvės daugiausia negrįstos. Pavasarį ir rudenį tomis gatvėmis netik praeivis, bet ir vikšrinis traktorius negali judėti. Gyventojai į savo namus patenka šiaip taip sudurstytais takais, visai purvini. Vasara labai trumpa. Žiema prasideda kartais jau rugsėjo viduryje ir tęsiasi iki gegužės ar birželio. Šalčiai siekia vidutiniškai 40 l. Celzijaus, bet būna ir iki 50 l. Mirtingumas tremtinių tarpe buvo labai didelis, ypač vaikų ir senelių tarpe ir ypač Stalino valdymo metais. Ne vien dėl klimatinių, bet dar labiau dėl sunkių darbo ir gyvenimo sąlygų. "Kai Stalinas mirė, — sako šeimos nariai, — Malenkovo laiku buvo padaryti kaikurie palengvinimai. Bet šitie palengvėjimai po Chruščiovu vėl pamažu nyksta".

12 kv. metrų kambaryje 6 žmonės

Šios šeimos galvai pradžioje tekę dirbti statyboje. Mėnesinis uždarbis, atskaičius tam tikras duokles, siekė 70 rublių. Iš to niekas nebūtų galėjęs pragyventi. Todėl kiekvienas darbininkas po darbo valandų dar ko ne tokį pat darbalaikį dirbdavo privačiai, prie individualių namų įvairiems pareigūnams ir panašiai. Moterys, kaip ir vyrai, dirbo miškuose ir kitus sunkius darbus. Gyvenimo sąlygos labai blogos. Šeimos turi tik po vieną patalpą. Tai 12 kv. metrų kambariai barakuose. Tokio pločio kambaryje dažnai gyvena šeimos iš 6 ar daugiau narių.

Vasaros metu miesto darbininkai dažnai vykdavo "laisvanoriškai" padėti rajono kolūkiečiams. Rudenį atsirasdavo net kombainų, kurie atvykdavo iš tų sričių, kur derlius jau būdavo nuimtas. Bet dėl sovietinės netvarkos grūdai supilti lauke rudens lietuje ir žiemos darganose sugesdavo. Tas pats atsitikdavo su bulvėmis. Miesto darbininkai jas kasinėdavo iš apšalusios žemės, bet ir jas nuvežti kolchozas neturėdavo transporto priemonių.

Visų ilgesys — kuo greičiau į tėvynę

Be šio rajono, dar daug lietuvių gyvena kituose Čulim upės pakraščiuose, miškuose. Dar daugiau lietuvių yra Irkutsko oblastyje. Čia daugelyje kolūkių po keletą lietuvių šeimų gyvena.

Lietuviai stengiasi, jei laisvi, kaip įmanydami greičiau vykti atgal tėvynėn. Jie tai vadina "skristi". Daug tokių "laisvais" pasidariusių lietuvių jau išvyko. O tie, kurie dar negali grįžti į Lietuvą, telkiasi vis labiau į didesnius vienetus.

Vedybos vyksta daugumoje tik tarp lietuvių. Kartais būna vedybų ir tarp pabaltiečių, bet su rusais lietuviai vengia maišytis. Nenori su rusais maišytis nei latviai, estai, ukrainiečiai, moldavėnai, nei kitos nerusų tautybės. Ištrėmime net žydai yra prieš rusus nusistatę.

Lietuviškos dainos Sibire

Kultūrinis gyvenimas lietuvių tremtiniu tarpe vyksta, kiek sąlygos leidžia, normaliai. Po sunkių dienos darbų jie dažnai susirenka ir dainuoja lietuviškas dainas. Šeimose vaikai mokomi lietuviškai. Visi tremtinių vaikai gali lankyti ir vidurines mokyklas, žinoma, rusiškas. Mokiniai verčiami rašytis į "spaliukus", "pionierius". Kai nesirašo, gali nukentėti ir tėvai ir vaikai. Grįžusios iš Sibiro šeimos vaikai gerai kalba lietuviškai.

Tremtiniai, žinoma, yra sekami, ar nepasireiškia antisovietiškai. Sekama net, kas kokias dainas dainuoja. Buvęs toks atsitikimas: kartą keletas jaunuolių dainavo lietuviškas partizaniškas dainas. Kitą dieną apie tai jau buvo sužinojęs sovietinis saugumas. Du vyrukai ir dvi mergaitės buvo suareštuoti ir išvežti į Tomską. Čia juos sovietinis teismas nuteisė žiauriausiomis bausmėmis: berniukus po 20 metų priverčiamojo darbo, mergaites po 15 metų. Kur juos vėliau išvežė ir kur jie dingo, niekas nesužinojo.

Moterys kunigų pareigose

Naujagimius dažniausiai krikšt tydavo pačios motinos, pasikviesdamos kūmais kaimynus. Sutuokdavo taip pat moterys, daugiausia senelės, kurios sutuoktuvines apeigas geriausiai prisimindavo. Mirusius laidodavo su tikybinėmis apeigomis — ir vėl moterys atlikdavo visas apeigas.

1957 m. buvo atvykęs (pirmą kartą po 1945 m.) lietuvis katalikų kunigas, jau bausmę atlikęs. Jis turėjo su savim visus bažnytiniam patarnavimui reikalingus daiktus. Tačiau jis visa turėjo atliktį slaptai. Vėliau rusų buvęs įskųstas ir iš Tomsko srities dingo.

Grįžusieji papasakojo dar tokį atsitikimą: kai lietuvių kunigas 1957 m. lankėsi toje vietovėje, tremtiniai lietuviai katalikai ėjo pas jį išpažinties. Tai buvę organizuota taip, kad barakėlyje, kur kunigas klausė išpažinčių, buvo surengtas saviveikliininkų ir sportininkų susirinkimas. Sportininkai netoliese žaidė futbolą. Vieni iš futbolininkų ėjo pas kunigą, tuo tarpu kiti, atlikę išpažintį, stojo žaisti jų vieton. Tai tęsėsi, kol paskutinis neatliko išpažinties.

Susirašinėjimas tarp Sibiro ir Lietuvos vyko visą laiką. Stalino laikais laiškai nueidavo tik kai buvo rašoma, kad "esame sveiki" ir "mums einasi gerai". Laiškai, kuriuose buvo rašoma apie Sibiro šalčius, adresato jau nepasiekdavo. Po Stalino cenzūra praleisdavo jau ir kitokio turinio laiškus. Pašto susisiekime būna ir tokių keistenybių. Kartą laiškas iš Sibiro į Lietuvą ėjęs vos tik 8 dienas (matyt oro paštu), tuo tarpu telegrama, pasiųsta tą pačią dieną, užtruko kelyje net dvi savaites.

Lietuviai dvasiniai nepalūžę

Laisvųjų tremtinių ne vienas jau turi įsigijęs radijo aparatą ir klausosi protarpiais ir laisvojo pasaulio lietuvių transliacijų. Tremtiniai laukia diena iš dienos permainų Rusijoje. Išvadavimo viltis juose tebėra gyva, todėl kiekvienas saugojasi būsimosios Lietuvos labui. Žmonės vieni kitiems padeda kuo įmanydami. Kai aprašomoji šeima išvyko į Vakarus, likusieji juos išlydėjo labai jautriai. Net ir vargingiausios senelės atnešė savo rublius, kad tik išvykstantieji galėtų apsirūpinti reikalingiausiais daiktais. Tremtiniams tolima kelionė atgal į tėvynę labai brangiai atsieina. O rublių susitaupyti, esant kalėjiminiame režime, neįmanoma. Tik kai jau pasidaro laisvais, pradeda ypatingai taupyti rublius kelionei į tėvynę. Kad tų rublių niekas per daug nesusitaupytų, tarybinė valdžia dažnai keisdavo pinigus ir tuo pačiu numušdavo turėtų rublių vertę. Tad ne visada žmonės kelionei pinigų turi.

Grįžusieji baigė pasakojimą tvirtinimu, kad Sibiro lietuviai visi yra išlaikę gyvą tautinę sąmonę. Kur tik gali, jie mokosi ir lavinasi, kad kuriadien vėl galėtų būti naudingi savo gimtajam kraštui.

Nuo galvos skaudėjimo ir reumatizmo –
ASPIRIN
TRADE MARK REG.
A PRODUCT OF BAYER
Greitai sustabdo skausmus
Jei jūs kenčiate galvos skausmą, nuo nušalimo, neuralgijos, muskulų skausmų, reumatizmo ar nugaros dieglių, atsimink —
Jūs negausite nieko geresnio...
Net dvigubai daugiau mokėdami!
100 tabl. 79c. 48 tabl. 49c. 24 tabl. 29c. 12 tabl. 19c

Visų rūšių stalių darbai
Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos.
Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTO SIUNTINIAI: 20 sv. cukraus, 20 sv. taukų $28,00; 20 sv. sviesto, 20 sv. cukraus $34,70; 20 sv. cukraus, 10 sv. razinkų ir 20 sv. slyvų $24,50.
Prie maisto siuntinių galima pridėti deimantinį stiklo rėžtuką už $5, 15 akmenų laikrodį už $20. Kokių tik norite vaistų ir kt. prekių
Siuntiniai yra apdrausti ir eina 4-5 sav. Jūsų sudarytus siuntinius galime išsiųsti iki 40 sv. netto.
CARPATHIA EXPORT
359 NOTRE DAME AVE., WINNIPEG 2, Man.

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ
giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į
DAVIDSON ECONOMY CENTRE
Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų.
Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos.
NEPATENKINTIEMS PIRKINIU — PINIGUS GRĄŽINAME.
231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

Dėmesio Namų Savininkams!
Šildymas alyva
Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nenormalumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.
Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos sutartis.
Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdijimo — valymas patartinas anksti pavasarį.
Jūsų patarnavimui skambinkite:
S. Ignotas
LE. 6-5113
88 Delaware Ave.

Įvairūs siuntiniai
į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.
per
LIETUVIŲ ĮSTAIGĄ
Baltic Exporting Co.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.
Dėmesio!
Iš Anglijos siuntiniai iki 38 sv. gryno svorio.
Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauti mūsų platausi ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.
Yra gauta kostiumams ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.
STANDARTINIAI SIUNTINIAI:
1. 2 kost. vilnonės medžiagos 7 yrd.; 1 paltui vilnonės medžiagos 3 yrd.; 1 suknelei viln. medžiagos 3 yrd.; pamušalo 7 yrd.; šerinės /klijonkės/ 3 yrd. — Iš viso už $79,90
2. 2 kost. vilnonės medžiagos 7 yrd.; 2 paltams vilnonės medžiagos 6 yrd.; 1 sukenlei viln. medžiagos 3 yrd.; 2 suknelėm rayono medžiagos 8 yrd.; pamušalo 10 yrd.; šerinės /klijonkės/ 4 yrd.; stiklui piauti peiliukas su deimantu — Iš viso už $124,60
3. 2 kost. arba lengv. mot. paltams vilnonė medžiaga 6 yrd.; 4 kost. vyr. viln. medžiagos 14 yrd.; 2 vyr. paltams vilnonės medž. 6 yrd.; pamušalo 18 yrd.; šerinės /klijonkės/ 8 yrd.; stiklui piauti peiliukas su deimantu — Iš viso už $173,90
4. 4 kost. vin. medžiagos 14 yrd.; pamušalas 8 yrd.; šerinės /klijonkės/ 4 yrd. — Iš viso už $81,90
(Užsakant prašau nurodyti medžiagų spalvą ir vyr. ar mot.).
BE TO SIUNČIAME įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvamas mašinas, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, avalynę, rūbus, įvairius tekstilės medžiagas, maistą ir t.t. ir t.t.
Mažesnio formato siuvamo mašina firmos "Essex" rankinė $48.50
elektrinė — pastatoma ant stalo $68.20
/Užsakant reikia pridėti $6.50 įvairiems mokesčiams padengti/.
Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti voltažą.
Taip pat siunčiame iš Kanados:
Jūsų sudarytus, apdr. rūbų, avalynės, vaistų ir kt. reikmenų įvairius siuntinius. Gyvenu ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Sav. A. Kaluza

MAŽOSIOS LIETUVOS KLAUSIMU

Iš nežinios ir be draugų bei sąjungininkų 1918 m. keldamiesi nepriklausomam gyvenimui, aišku, turėjom būti nuskriausti: patys vieni nepajėgėm atgauti didelių savo tautos plotų rytuose ir vakaruose. Iš to atsirado mums teritorinės problemos, kurios mus lydės kartu su nepriklausomybės atgavimo pastangomis. Todėl šiandien mūsų politinių veiksnių turi būti uždavinys veikti ne tik mūsų valstybei nepriklausomybės, bet ir minėtų teritorijų atgavimui. Tačiau Vilniaus krašto klausimas tiek dėl dabartinės jo padėties, tiek dėl blogu santykių su lenkais laikomas lyg ir nesvarstytinas, o Mažosios Lietuvos reikalu, atrodo, daugiau gyvenama tik noru ir viltimi. Tie žygiai, kurie mūsų veiksnių iki šiol M. Lietuvos reikalu padaryti, vargu tenka laikyti pakankamais.

Dr. A. Šapoka laike Klaipėdos krašto sukilimo minėjimo Toronte savo paskaitoj teisingai iškėlė mintį, kad M. Lietuvos likimas greičiausiai priklausysiąs nuo visų Rytprūsių išsprendimo, kad todėl mūsų įvairiems veiksniams reikia ieškoti tu Rytprūsių klausimo išsprendimo, nelaukti kaip iškepto kiaušinio. Tai gal pirmą kartą bent viešumoje tas klausimas kiek iš esmės paliestas. Tik man atrodo į taip pastatytą klausimą ir atsakymas ne už mylių, nes Rytprūsių likimas jau išspręstas ir tai, man atrodo, pačiu palankiausiu mums būdu. Tą sprendimą padarė pačios didžiosios jėgos Potsdamo konferencijoje. Tik reikia, kad Rusija žlugtų ir jos valdoma Rytprūsių dalis mums tektų. Vargu ar mes rastumėm salamoniškesnį sprendimą ir ar norėtumėm kitokio išsprendimo.

Jei sukūrimas iš Karaliaučiaus uosto su apylinkėmis "freištato" nei dalinimasis Rytprūsių su vokiečiais negali mūsų patenkinti, nes pirmu atveju, gal tik patį pakraštį M. Lietuvos tegautumėm ir be to, pašonėj turėtumėm neramumų šaltinį, antru atveju iš viso nelabai daug būtų vilčių M. Lietuvą gauti.

Rytprūsių likimo Potsdamo konferencijoj išsprendimas ne tik mums pats palankiausias, bet, atrodo, atatinka šiandien vakariečių nusistatymą ir atatiks vėliau, kiek tai nuo jų pareis. Gerai juk žinome, kad visos valstybės laikė klaidą Versalio konferencijos padalinimą Vokietijos valstybės lenkų koridorium ir paties koridoriaus padarymą lengvai pažeidžiamu. Visi žinome, kad tas koridorius buvo bent formalia priežastimi praėjusio karo. Bent keliose karui baigiantis išleistose knygose, kurias teko skaityti, projektuojant pokario taikos sutartis, visur buvo pabrėžiamas reikalas maždaug dėl minėtų priežasčių Rytprūsius iš Vokietijos atimti, neužmirštant priminti, kad jie ten prūsus užkariavę įsikūrė. Tiesa, po karo, kai Rusija pradėjo grasinti, o Vokietija buvo silpna, Vakarų nuotaikos Vokietijos atžvilgiu pasikeitė. Tačiau niekas negali užmiršti Vokietijos galybės ir paskutiniųjų dviejų sukeltų karų. Todėl šiandien, kai Vokietija pradėjo atsistatyti, bent Europos valstybės, net didžiosios kaip Prancūzija ir Anglija, vėl nebenori didelės Vokietijos. Šiandien, ruošiantis "viršūnių" konferencijai ir amerikonams reikalaujant, kad joje būtų svarstoma Vakarų Vokietijos su Rytų Vokietija (tik Grotewohl valdoma) sujungimo klausimas, kaip skaitome spaudoje, Prancūzija ir Anglija net ir tam sujungimui jau nėra entuziastiškos, faktiškai jo nenori, tik oficialiai to dar nepasako.

Jei Vak. Vokietijos su Rytų Vokietija sujungimas Europoj darosi nebeaktualus, net nepageidaujamas, tai dabartinės vakarinės Lenkijos sienos net šiame kontinente pradedamos laikyti normaliom. Tai ką bekalbėti apie Rytprūsių sujungimą su Vokietija, kas visą laiką buvo laikoma nenormalumu.

Juk mes nepriklausomybę atgausime vienokiu ar kitokiu būdu Rusijos imperijai sugriuvus, tai tada vakariečiai tikrai nenorės didelės, stiprios Vokietijos ir todėl jei ne Jaltos, tai bent Postdamo sprendimus bus stengiamasi įgyvendinti. Jei vokiečiai su rusais ir susitartų dėl Rytų ir Vakarų Vokietijos sujungimo ir net sutartų lenkus nuvaryti nuo Oderio - Nessės linijos, tai, būkim tikri, rusai iš Rytprūsių patys savęs ir lenkų nevarys. Rytprūsius Vokietija gali gauti tik atviru karu, o tada nereikalingas nei joks svarstymas Rytprūsiu likimo; mūsų flirtas su vokiečiais čia nieko nepagelbės.

Jei dabar lenkų valdomos vakaruose buv. vokiečių žemės vienokiu ar kitokiu būdu Vokietijai grįžtų. Lenkijai senasis koridorius, išėjimas į jūrą, vis tiek būtų paliktas, tik visų jėgų Vokietija būtų spaudžiama tą koridorių palikti neapžiotą Vokietijos žemių ir neperskiriantį Vokietijos valstybės, reiškia išsižadėti Rytprūsių. Tad Rytprūsių išjungimas iš Vokietijos, atrodo, neišvengiamas ir šiuo atveju.

Man rodos, mūsų tautos interesas taip pat būtų, kad Lenkijos vakarinės sienos pasiliktų dabarinėje vietoje, bent kiek tai liečia Rytprūsius: lengviau išsispręstų mūsų naudai ir M. Lietuvos klausimas, iš kitos pusės Lenkija būtų Vokietijos spaudžiama ir su mumis sukalbamesnė, gi Vokietijos būtumėm nepasiekiami.

Tad, man atrodo, mūsų veiksniams yra ne Rytprūsių likimo sprendimo klausimas, bet uždavinys tinkamai pasiruošti ginti toki Rytprūsių sprendimą, koks padarytas Potsdamo konferencijoje, tik, kad vietoj rusų mes ten atsistotume, t.y. ne tik mėlžiagą ruošti savo teisėms ir interesams į M. Lietuvą pagrįsti, bet atitinkamai ir savo, jei taip išsireikšti, užsienio politiką pasukti: iš anksto pasiruošti savo teisėms ginti didesnėmis jėgomis, t.y. kartu su kitais suinteresuotais partneriais.

L. Tamošauskas.

Varšuva. — Čia ruošiamasi karališkosios pilies restauracijai. Paskelbtas net projektas, pagamintas prof. Boguslawskio.

ESAMŲ APLINKYBIŲ KLYSTKELIUOSE

ATSAKYMAS JAKŠTUI MIŠRIŲ ŠEIMŲ KLAUSIMU

VYT. ALANTAS

(Pabaiga).

Padalinta šeima

Visas šis ilgas istorinis ginčas prasidėjo iš to, kad man pasisakius prieš mišrias šeimas, J. Jakštas puolė jas ginti pasikvies damas į talką savo istorijos filosofiją. Kaip matėme, jis tvirtina, kad "kiekvienas individualus reiškinys turi būti imamas ryšium su gyvenamąja aplinka ir aiškinamas pagal ją". Atseit, taip turi būti aiškinamas ir mūsų mišrių šeimų reikalas. Ir kitoje vietoje J. Jakštas priduria: "Mano rašinio tikslas buvo konstatuoti esamą padėtį ir tuo pačiu ją pateisinti". Aš gi jam atsakiau, kad pagal esamą padėtį nieko negalima išaiškinti ir juo labiau pateisinti. Iš to viskas ir prasidėjo. Jei jis tik konstatuotų, tai, tiesą sakant, nebūtų ko ir ginčytis — mišrių šeimų faktas visiems yra gerai žinomas dalykas. Visas nesusipratimas prasideda, kai jis ima "aiškinti" ir "teisinti".

Kalbant apie aplinkybes... J. Jakštui klausimas labai paprastas: mes gyvename svetimoje aplinkoje, mūsų jaunimas bendrauja su kitataučiais susimyli ir kuria mišrias šeimas. Anot jo viską nulemia aplinkybės, mes čia nieko negalime padaryti. Bet kodėl mišrių šeimų reikalą aiškinti ir teisinti pagal svetimas aplinkybes, o ne pagal lietuviškąsias? Teisingiau sakant, tą klausimą reikėtų aiškinti ne pagal aplinkybes, bet pagal faktus. Bolševikinė okupacija yra faktas ir mūsų tremtis yra faktas. Kodėl mūsų mišrių šeimų problemos nespręsti pagal tuos faktus? Per keliolika mūsų tremties metų mūsų vadovai mums kalė į galvą, kad esame pavergtos tautos ambasadoriai, kad turime išsaugoti savo kalbą, kultūrą, žodžiu, savo tautos palikną. Taip mūsų vadai kalbėjo ir, iesą sakant, tebekalba ir šiandien. Jiems pritariamai linkčiojo ir tebelinkčioja galva visuomenė. Atseit, mūsų tautą ir mūsų tremtiniai atsidūrė visai naujose smurtinio fakto pagimdytose sąlygose ir aplinkybėse. Ar mes, atsidūrę ne savo noru tremtyje, turime orientuotis į lietuviškas sąlygas ir aplinkybes, ar turime jas pamiršti ir kartu su J. Jakštu tvirtinti, kad mišrių šeimų klausimas aiškintinas ir teisintinas pagal esamas svetimas aplinkybes? Kas statytina pirmon vietom: lietuviška ar svetima tikrovė? Ar tremtis mus įpareigoja, ar mes, pagal J. Jakšto skelbiamą evangeliją, visi turime gauti visuotinius atlaidus už savo klaidas, silpnybes ir iškrypimus iš lietuviško kelio svetimų aplinkybių vardu? Štai, kodėl aš sakau, kad mišrių šeimų negalima nei aiškinti nei teisinti pagal esamas aplinkybes. Ta skaudi problema sprendžiama pagal lietuvišką tikrovę ir pagal amžinuosius lietuvybės principus.

J. Jakštas savo straipsny primygtinai pabrėžia visuomenės pirmenybę prieš individą. Jei klausimą ir taip svarstyti, tai ir tuo atveju J. Jakštas užsineria sau logikos kilpą ant kaklo. Ar lietuvių tremtinių visuomenė nori mišrių šeimų? Man apie tai neteko girdėti. Ir tuose pačiuose "Tėv. Žiburiuose" keletas žmonių pasisakė prieš J. Jakšto mišrių šeimų gynimą. Jei vadovai, anot J. Jakšto, tesą tik visuomenės eksponentai ir darą tai, ko visuomenė norinti, tai aš nežinau nė vieno mūsų visuomeninio gyvenimo vadovo, kuris būtų pasisakęs už mišrias šeimas. Jo logika tokia: istorijos procese vyrauja visuomeninis primatas bet tik iki mišrios šeimos slenksčio — čia jau prasideda "irracionalus" momentas ir prašalaičiai jau nebeturi teisės kištis į dviejų susimylėjėlių reikalus. Kitaip sakant, ta J. Jakšto garbingoji ir augštinamoji visuomenė turi be kritikos nusilenkti Jono ir Merry meilei ir ant pirštų galų vaikščioti aplink jų lizdelį, nes, anot jo žodžių, jei Jonas įsimylėjo Marry, tai jau baigta, čia jau nieko nebegali padaryti, čia jau individo neliečiamybė! Tai kam tada jam šaudyti iš didžiųjų istorijos patrankų ir kelti visuomenės primatą? "Irracionalinės gelmės", kaip J. vadina meilės dalyką, čia jo akyse viską nulemia. Manding čia J. Jakštas suraizgo tokią logikos saltomortalę, kad ir pats bejėgiškai nugrimsta į irracionalines gelmes...

J. Jakštas griebiasi ir mūsų liaudies išminties, kad "vyrui žmona patiesi Dievo skirta". Nežinau, iš ko jis čia nori pasijuokti. Jis, matyt, visai pamiršo, kaip mūsų vadinamoji liaudis ilgą laiką žiūrėjo į santuoką. Mūsų kaimiečiams vedybinius sumanymus nulemdavo ne kokios "irracionalinės gelmės", bet viena kita karvė arba vienas kitas šimtas kraičio. Gal tik vienu kitu labai retu atveju "irracionalinės gelmės" vaidino šiokį tokį vaidmenį. Aš čia visai nemanau tokios tvarkos nei ginti nei teisinti, bet galiu tik tiek pasakyti, kad mūsų kaimiečių šeimos, be abejo, nebuvo nelaimingesnės už tas, kurios šiandien sukuriamos pagal visas J. Jakšto "irracionalines gelmes". Jei mūsų kaimiečiams, kuriant šeimas nulemdavo medžiaginis momentas, tai kodėl mums, tremtiniams, negalėtų nulemti patriotinis, lietuvybės išlaikymo momentas?

Mes, "nustoję tautybės, tai tik pašaras svetimai karvei, tai skuduras svetimoms dulkėms pašluostyti, tai gėlės be kvapo ir spalvos,—kalbėjo prof. K. Pakštas per nepriklausomybės minėjimą Rochesteryje (Draugas, II. 26. 58). Jei sukūrusieji mišrias šeimas patys ir nepraranda savo tautybės, kuri anot J. Jakšto esanti "ne kas kita, kaip tam tikra sielos laikysena", tai jų vaikai tikrai virsta "pašaras svetimai karvei" ir "skudurai svetimoms dulkėms pašluostyti", nors labai dažnai to paties likimo susilaukia ir jų tėvai. Ir kai J. Jakštas sako, kad "atrodo bus įsivyravusi mintis, kad mišrioji šeima, tai hydra ryjanti mūsų tautos vaikus", tai jis šauna į patį taikinio centrą. Ta hydra rijo mūsų vaikus anais laikais, kai mes žygiavome į rytus ir mūsų kunigaikščiai, vesdami ruses, virto "gėlėmis be kvapo" ir "skudurais rusiškoms dulkėms pašluostyti", ta hydra rijo mūsų tautos vaikus ir prieš pirmąjį pasaulinį karą, kai mūsų inteligentai gyvendami Rusijoje vedė ruses ir dingo maskoliškame liūne, ta pati hydra ryja mūsų vaikus ir tremtyje.

J. Jakštas sako, kad vedybos kylančios "iš asmenų dvasinių, kartais irracionalinių gelmių" ir jų motyvai esą visai subjektyvinės prigimties. "Tad bet kokie objektyviniai argumentai jiems netaikintini". O kažin iš kokių gelmių kyla tautiškumas, tėvynės meilė, patriotizmas? Ir pagaliau, jei jokie objektyviniai orgumentai mišrioms šeimoms netaikintini, tai kuriam galui kalbėti apie aplinkybes ir aiškinti bei teisinti mišrių šeimų kūrimą pagal jas? O gal J. Jakštas ir aplinkybes laiko "subjektyviniais argumentais"?

Nors pats J. Jakštas pripažįsta, kad "unisoniška harmonija tegali būti tik vienos tautybės šeimoje", bet čia pat apsigręžęs klausia: "O ar mišrioje šeimoje jau turi būti disharmonija dėl puoselėjimų vertybių įvairumo?"

Šiuo klausimu duokime žodį dr. Tėvui Tomui Žiūraičiui, OP. Savo knygoje "Žodis ir gyvenimas" jis kalba ir apie mišrias šeimas. Savo rašiniui "Padalintas gyvenimas" jis duoda tokį moto: "Mišrioji santuoka yra padalinta moterystė pradžioje, gyvenime ir kapuose". Paminėjęs prancūzų filosofo ir kritiko E. Hello žodžius, kad "šeima yra pašaukta nugalėti didžiausius pavojus" ir kad ji esanti "asmeninių, socialinių, politinių ir net religinių problemų centras", dr. Žiūraitis rašo: "Tautiškai mišri santuoka — nedėkinga santuoka... Gal laimingiausiu atveju vedusieji gražiausiai sugyvena, bet tautiniu klausimu bus vienas kitam svetimi, pasidalinę. Gal

(Nukelta į 7 psl.)

Žydai plaukia per Lenkiją

Neperseniausiai viename laikrašty buvo pasigėrėta pasaulio žydų aktyvumu ir mokėjimu rasti išeitį iš sudėtingiausių gyvenimo aplinkybių. Esą, jie net sugebą šimtais ar tūkstančiais savųjų tautiečių atsigabenti iš anapus geležinės uždangos ir įkurdinti juos Izraelyje ar Vakarų kraštuose.

Veržli tauta

Besidomint iškeltuoju klausimu, teko užtikti straipsnių panašiomis temomis. Viename jų rašoma apie pasaulio, pirmoje eilėje amerikiečių, žydų pastangas per Lenkiją išgauti iš sovietų tūkstančius savųjų tautiečių. Dėl tų žydų perkraustymo gomulkinė Lenkija dabar turinti rimtų nesusipratimų su Maskva, kuri išaiškinusi visą planą ir norinti padaryti tam galą.

Gomulkai perėmus valdžią į savo rankas buvo paskelbta, kad žydai, Lenkijos piliečiai, kurie laiko save daugiau susirišę su Izraeliu, nei su Lenkija, jei tik nori, tegu geriau emigruoja iš Lenkijos į naująją žydų valstybę. Tuo kart. apie 35.000 žydų persikėlė iš Lenkijos į pažadėtąją žemę. Vėliau seké jau žinomas Lenkų - Sovietų repatriacijos susitarimas. Kaip žinia, tuo pasinaudodami išvyko net ir iš Sibiro ir tam tikras skaičius lietuvių. Gi žydų, skaitoma, atvyko Lenkijon bene 10.000, kurių didžiuma, nespėję lenkuose nei kojų sušilti, išvyko toliau į Vakarus ar Izraelį. Šitą patyrę sovietai, kaip rašo laikraščiai, ir užkūrę pirtį Gomulkai. Žinoma, kiek savotiškas sovietų noras ir toliau "rūpintis" jau išleistais asmenimis. Bet čia jau risasi ir politiniai reikalai. Viena, sovietams blogai pasitarnauja faktas, kad išvykėliai iš sovietų "žemiškojo rojaus", tuoj pat skuba vykti į tikrai dar pilnai neišsivysčiusią ir nespėjusią naujus emigrantus viskuo aprūpinti šalį, kaip Izraelis. Be to, sovietai garsiai skelbia, kad pas juos įkurta beklasinė visuomenė, kurioje nėra jokios diskriminacijos tarp atskrių tautybių, o čia dabar masinis žydų išsikraustymas lyg ir griautų tą sovietų taip labai branginamą tezę. Be to, vaidindami gero prieteliaus santykius su arabų kraštais, sovietai, suprantama, labai greit užsitrauks Islamo rūstybę už žydų išleidimą Izraelin. Arabai gerai supranta, kad kuo greičiau ir pastoviau didės žydų skaičius Izraelyje, tuo sunkiau bus su jais kovoti, nors visų arabų kraštų planuose seniai yra įrašyta, kad žydai turi būti sustumti į jūrą ir Palestina grąžinta arabams. Tokio plano neįvykdysi, jei Izraelis bus gausus žmonėmis ir gyventojų skaičius ten nuolat kils. Žydų gausėjime arabai įžvelgia grėsmę visiems Izraleio kaimynams.

Ar lenkai pyksis su sovietais dėl žydų?

Varšuva šiuo metu jaučia milžinišką sovietų spaudimą, kurie reikalauja tučtuojau ir besąlygiškai sustabdyti buv. sovietinių žydų išleidimą iš Lenkijos. Ryšium su tuo, sovietai žymiai griežčiau pradėjo "skryninguoti" visus asmenis norinčius repatijuoti Lenkijon. Ypač dėmesys kreipiamas į žydus. Esą iš jų tyčia reikalaujama visokių dokumentų, kurie, paprastai, sovietuose yra sunkiai gaunami. Pirmiausiai, iš kiekvieno žydo reikalaujama pasiaiškinti, kodėl jis nepadavė pareiškimo išvykti Lenkijon tuoj po karo 1946 m. Ir tą klausimą žydams nėra lengva atsaykti.

Repatrijacijos sutartimi pasinaudojo ir lietuviai

Įdomiausiai būtų tai, kad, jei tikėti amerikinių korespondentų pranešimais, bent iki šiol, posėdžiavęs lenkų komunistų partijos ck ir ministerių kabinetas, nutaręs priešintis sovietų reikalavimui ir toliau tęsti savo liberalią politiką norinčių išvykti iš krašto žydų atžvilgiu. Čia pat didžioji spauda pastebi, kad sovietų spaudimui nesiliaujant, lenkų sprendimas galįs būti pakeistas kiekvieną dieną. Ir, kiekvienu atveju, žydų klausimas šiuo metu įnešė nemaža šešėlių lenkų - sovietų santykiuose. Galime būti tikri, kad dėl žydų, lenkai komunistai tikrai negadins savo santykių su rusų komunistais. Bet, faktas lieka, kad tūkstančiai žydų turėjo progos išvykti iš sovietų ir per Lenkiją pasiekti laisvąjį pasaulį ar savąjį Izraelį. Gi lietuviai, galime džiaugtis bent tiek, kad sovietų - lenkų repatriacijos susitarimo išdavoje, gražus būrys mūsų tautiečių galėjo išvykti iš sovietijos. Gaila tik, kad bent iki šiol vos keletai tokių pavyko išvykti iš Lenkijos toliau į Vakarus.

Al. Gimantas.

JAU PERDAUG URANIJAUS

Kanados Atominės Energijos kompanijos viceprezidentas W. B. Lewis pareiškė, kad uranijaus rinka nuo 1962 m. staiga susiaurės, nes tada pasibaigs sutartis su JAV dėl jo eksporto. Anksčiau buvo bijomasi, kad pasauly uranijaus pritrūks, bet dabar atrodą, kad jo jau perdaug prigaminta. Iki 1962 m. jo būsią tiek, kad nors visą pasaulį išsprogdink. Kad pagaminti uranijaus kiekiai būtų sunaudoti, esą, reikėtų įsteigti atominės energijos jėgaines, kur jo būtų daug sunaudojama.

Be abejonės ryšy su tuo Kanados vyriausybė uranijaus monopolį jau atšaukė. Jam rinkų turės susirasti pačios kompanijos.

Kaip BALFas siunčia vaistus į Lietuvą

Daugelis rašo į BALFą prašydami pasiųsti vaistų į Lietuvą ar Sibirą, manydami, kad BALFas turi savo vaistinę ar urmo sandėlį ar net vaistų fabrikus. Kai kurie prašo pririnkti akinius, padaryti medicininius dirbus ar instrumentus. Norėtųsi paaiškinti, kad taip nėra. BALFas, gavęs prašymą pasiųsti vaistų, jį persiunčia mūsų įgaliotiniui į Muencheną. Ten yra pasiųsta kaikurių dik Amerikoje gaminamų vaistų didesnis kiekis. Muencheno įstaiga turi ryšį su vokiečių firmomis ir stengiasi prašymus patenkinti galimai greičiau ir tiksliau.

Vaistų kainos

Vaistų pavadinimų yra tūkstančiai ir prie geriausių norų nepavyks sudaryti jų kainoraščio. Todėl prašome neklausti mūsų, kiek tie ar anie vaistai kainuoja. Jau buvo rąšyta, kad BALFas stengiasi gauti visus papiginimus, kurie tik įmanomi. Siuntėjui tenka mokėti tik tikrą kainą (be pelno) plius faktines persiuntimo išlaidas. Daugelis prašo siųsti oro paštu. Tikslių žinių neturime, bet oro paštu siunčiant, berods, vaistai ne ką greičiau nueina. Norėdami sumažinti išlaidas nuo šiol siųsime paprastu paštu, nebent siuntėjai specialiai pageidautų oro paštu. Skirtumas apie 4 ir daugiau dolerių.

Kaip vaistai siunčiami?

Gavus prašymą jis tą pat dieną stengiamasi persiųsti į Vokietiją. Ten vaistai superkami, supakuojami ir išsiunčiami. Kartais tai atliekama tą pat dieną. Dažnai vaistai būna specifiniai, sunkiai gaunami, tenka ieškoti įvairiuose fabrikuose. Kol firma užsakymą išpildo praeina kelios dienos. Vaistai iš Muencheno pasiekia Lietuvą per dvi, Sibirą per tris savaites. Kartais užtrunka ilgiau.

Ar vaistus adresatas gauna?

Per BALFą buvo pasiųsta šimtai vaistų siuntinių. Neteko iki šiol girdėti nusiskundimų. Reiškia, adresatas gauna. Deja, BALFas negali duoti jokios garantijos, nes siuntinių negalima į SSRS apdrausti. Siuntėjas dažnai būna "Balfaitė", "Ulraitė", ar pan. Visiem ssuprantama kodėl. Kas užsako vaistus, turėtų gavėją įspėti. Muitas neapmokamas vaistus siunčiant. Patirta, kad gavėjas, ypač jei jis yra ligoninėje, ar gydytojo priežiūroje, nuo muito atleidžiamas.

Koka nauda BALFui?

BALFas — ne vaistinė. Vaistų siuntinukai labai apsunkina visą BALFo veiklą, o nauda tik ta, kad patarnaujame sergančiam broliui lietuviui, padedame siuntėjui, dažnai užimtam fabrike ar kitoj darbovietėj. Jokio pelno BALFas neieško, nei garbės, nei padėkos nelaukia. Tačiau užsakytojai turėtų tai suprasti ir ateiti BALFui talkon dalyvaudami uoliai BALFo vajuose ar aukodami tiesioginiai BALFo šalpos reikalui. Tuo tarpu reikia padejuoi, kad užsakydami vaistus retas kuris įdeda 3 ct. pašto ženklą, tuo tarpu vienas užsakymas pagimdo 4 ar 5 raštus, kuriuos reikia ne tik parašyti, bet ir apmokėti, išsiųsti.

Specialūs atvejai

Kaikurie vaistai yra labai komplikuoti, gaunami tik Amerikoje. Tais atvėjais siuntėjas turėtų užeiti į artimiausią vaistinę, nupirkti vaistus ir pasiųsti iš Amerikos pašto įstaigos. Panašiai reiktų elgtis ir kai prašytojai yra aliarmo stovyje, mirties pavojaus atveju. Berods pašto priima ir akinius bei kitus medicinos įrankius. Juos per JAV-bių pašią geriausia ir siųsti.

Per pirmą savaitę esame BALFo Centre gavę ir išpildę per 50 užsakymų. Visi vaistai buvo pasiųsti skolon. Tikime tautiečių taurumu, kad gavę sąskaitas atsilygins, stengsis BALFui irgi padėti.

Turime vilčių suorganizuoti per BALFą platesnį medžiagų siuntinių persiuntimą. Ieškome tekstilės magnatų, kurie kaip vaistų fabrikai, duotų Sibiro ir Lietuvos kankiniams žymią nuolaidą. Tik tuo būdu užsimokėtų siuntinių siuntimas per BALFą. Šiuo momentu turime standartinių vaistų, maisto, medžiagų siuntinius. Juos esame anksčiau skelbę spaudoje. Tuos siuntinius tebesiunčiame. Kas jais domisi, malonėkite parašyti BALFui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Kun. L. Jankus,
BALFo Centro Reikalų Ved.

Darbas atrodo lengvesnis atsigaivinant Coca-Cola

"Coke" ar "Coca-Cola" — abu fabriko ženklai reiškia Coca-Cola Ltd. gaminį — pasaulyje mėgiamiausią gėrimą.

St. Lawrence Oil

(Šv. Lauryno alyva)

– gryna kukurūzų alyva lengvai išpilamoje skardinėje!

ST. LAWRENCE OIL (Šv. Lauryno alyva) yra lengva ir švelni — gryna augalinė alyva, nepakeičianti patiekalo skonio.

Viskam, ką alyva gali padaryti, ST. LAWRENCE ALYVA tinka geriau, negu bet kokia kita, kurią jūs esate kada nors vartoję. Kanadiečiai sekmingai šią alyvą naudoja daugelį metų.

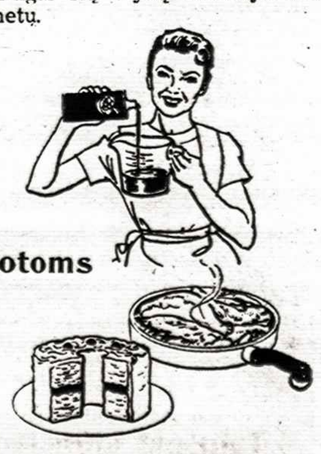

Salotoms

Kepimui, troškinimui

VELTUI Prašykite duodamos 36 psl. RECEPTŲ KNYGELĖS (anglų ar prancūzų kalba) "COOKING WITH CORN OIL"... rašykite į

THE ST. LAWRENCE STARCH COMPANY LIMITED
Port Credit — Ontario

Gamintojai ir BEE HIVE SYRUP — DURHAM CORN STARCH — ir IVORY LAUNDRY STARCH (Baltų ir Mėlynų)

MOTINOS! vartokite **Z.B.T.** vaikų pudrą!

Tik **Z.B.T.** vaikų pudra sustabdo vystyklų nutrynimą.

Tik **Z.B.T.** vaikų pudra išlaiko vaikų odą sausą.

Tik **Z.B.T.** vaikų pudra turi sovyje alyvą.

VARTOJAMA IR PATIKIMA 1700 LIGONINĖSE

DRAUDIMO AGENTŪRA Al Duda GENERAL INSURANCE

Visų rūšių draudimai Ontario provincijoje: namai, automobiliai ir t.t. 24 valandų patarnavimas veltui.

HAMILTON	75 Homewood Ave.	JA. 9-0613
TORONTO	42 Evelyn Ave.	RO. 9-4612

Pavergtoje tėvynėje

Sovietinė visuomenė turi ir titulus. "Tiesa" skelbia, kad LTSR prokurorui Galinaičiui Viktorui "suteiktas valstybinio 2-os klasės justicijos patarėjo vardas". Juk tai visiškai caristinės Rusijos činovninkų titulas, tiesa, skolintas iš vokiečių.

Dirbamos žemės plotas bolševikų valdomoje Lietuvoje yra sumažėjęs. Maskvoje išleistas oficialus leidinys "Sovietų Sąjungos ūkis 1956 m." rodo, kad tais metais Lietuvoje buvo 5.517.280 akrų dirbamos žemės. Leidiny nurodoma, kad caristiniais laikais, 1913 m., dirbamos žemės plotas tesiekęs 4.670.190 akrų.

Okupantų statistikai betgi neprisimena, kad laisvoje Lietuvoje 1939 m. dirbamos žemės plotas jau buvo pakilęs iki 6.173.870 akrų, t.y. 13% daugiau negu 1956 m.

Pasėlių plotai 1956 m. toli gražu nesiekė laisvos Lietuvos masto. Kviečių pvz. 1956 m. sėta net 33% mažiau kaip nepriklausomias laikais. Tik vien bulvių plotai yra maždaug tie patys, nes vargšai kolūkiečiai juk veik visus savo daržus apsodina bulvėmis, kurios dabar yra likę pagrindiniu lietuvio valstiečio maistu.

Galvijų skaičius taip pat 1956 m. toli nesiekė nepriklausomos Lietuvos galvijų skaičiaus. Taip raguočių galvijų 1956 m. buvę 1.052.000, kai 1939 m. buvo 1.311.000. Tame skaičiuje melžiamų karvių 1939 m. buvo 891.000, gi 1956 m. tik 602.000. Kiaulių 1939 m. buvo 12% daugiau, o avių net 63% daugiau — buvo 1.300.000, o 1956 m. 798.0000.

Su šitokiuo ūkininkavimu bolševikai šaukia netrukus pavysią JAV ūkį, kur žemės ūkio produktų pagaminama tiek, kad neturima kur dėti. Teisingai sako senieji Lietuvos žmonės: pavykime dar pirma nepriklausomos Lietuvos ūkio lygį.

(E) Žmuidzinavičiaus paveikslai gerokai patiko. Neseniai užsibaigusioje visasąjunginėje dailės parodoje Maskvoje dalyvavo su kaikuriais savo darbais ir 17 Lietuvos dailininkų. Su lietuvių dailininkų darbais susipažino apie 700.000 lankytojų. Pažymėtina, kad lankytojams geriausiai patiko lietuvišku koloritu dvelkią A.Žmuidzinavičiaus peizažai. Ir penkiose kilnojamose parodose dalyvavus kaikurie Lietuvos dailininkai. Dail. Savickio paveikslas "Pabudimas" būsiąs išstatytas Briuselio pasaulinėje parodoje.

Gyd. Antaną Mackevičių labai žiauriai "Tiesoje" Nr. 71, puola LTSR augščs tarybos deputatė B. Bareišienė. Telšių rajono komp. komiteto sekretorius J. Balkus ir "Tiesos" koresp. R. Liubėvs bendroje korespondencijoje. Esą, po karo paskirtas Telšių ligoninės vyr. gydytoju Mackevičius išnaudojęs padėti savo naudai. Be kyšio nepriimdavęs į ligoninę ligonių, neduodavęs vaistų, nemokėjęs už butą, vertęs ligoninės tarnautojus dirbti jo darže bei bute. Taip pasistatęs prie ežero Masčio dviaugštį mūrelį. Skundai nieko neišgelbėję, nors atvykę kontrolieriai rasdavę skundus pagrįstus. Prieš kiek laiko jį tik pažeminę — iš direktoriaus padarę vidaus ligų skyriaus vedėju. Nors vedęs ir turįs sūnų, suviliojęs jis gail. seserį Eugeniją Petrauskaitę, o kai ši pagimdžiusi kūdikį, ją išvaręs...

TILLSONBURG, Ont.

Lietuvių Ūkininkų Klubo metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 18 d., šį sekmadienį, tuoj po pamaldų Hungarų bažnyčios salėje Courtlande. Bus renkama nauja valdyba ir svarbių pranešimų. Narių dalyvavimas būtinas. Nauji nariai ir prijaučiantieji mielai kviečiami. **V-ba.**

St. Catharines, Ont.

SLA 278 kuopa gegužės 24 d. rengia pirmą pavasario šventę Port Weller Garden City Beach naujoje salėje Ontario ežero krante.

Programą pirmą kartą šioje apylinkėje išpildys Toronto Skautų Tautinių Šokių Grupė, vadovaujama p. Torūtos.

Puiki muzika pradės Jus linksminti nuo 7 v.v. Turtingas valgiais ir gėrimais bufetas pasiruošęs Jums patarnauti. Vakaro pelnas skiriamas šalpos ir kultūros reikalams.

Kviečiame mielus tautiečius savo atsilankymu paremti mūsų gerus norus. **Valdyba.**

Šalpa St. Catharinėje 1957 m.

Begyje 1957 m. St. Catharinėje darytos keturio srinkliavos:

1. Vietinei šalpai surinkta $92,76. Rinko Bendruomenės vladyba.
2. Lietuviams Vokietijoje 9$8,50. Rinko Bendruomenės valdyba.
3. M. Jankaus vaikams $126. Rinko ŠF komitetas.
4. Vasario 16 gimnazijai $63,50, seneliams bei ligonims Vokietijoje $61,50, Sibiro lietuviams $20, Suvalkų trikampio lietuviams $10, Stuttgarto lietuviams $5. Išviso ŠF komitetas surinko $159. Viso metų bėgy šalpai surinkta $467,76.

Paskutiniosios rinkliavos metu aukojo: Po $10 — Pavilonis iš Čikagos, Šarapnickas, Šetkus; **po $5** — T. Juvenalis Liauba, OFM, ir Girevičius; **po $3** — Šetikas, Meškauskas, Staugaitis, Pavilčius, Dilys, Dauboraitė, J. Alonderis; **po $2.50** — Vyšniauskas, Lagnė; **po $2** — Šukys, Balevičius, Vyniautas, Platakis, Švažas, V. Skrebutėnas, Al. Zubrickas, Polgrimas, Kazragis, S. Zubrickas, Racevičius, Klimavičius, Jonušas, Jakubonis, V. Alonderis, Paukštys, Stankevičius, Allis - Ališauskas, Jesevičius, Paulionis, Skeivelas, Stundžia, Kavolelis, Navasaitis, Malukas, Dainora, Puslys, Kolainis; **$1.50** — Crest - Kriščiūnas; **po $1** — Galdikas, Ruzgys, Kukanauskas, Merkelis, J. Satkus, K. Skrebutėnas, A. Statkevičius, Grigas, Butkus, Vaitkus, Satkus, Daraška, Pronckus, Piliponis, Bušauskas, Mackevičius, Vickosas, Palujanskas, Vaičius, Dauginas, Žemaitis, Šojauka, Gverzdys, Grigas, V. Satkus, Markuškis, Panumis, Bogušis, Sauka, Gegeckas, Baronas, Lelevičius, Ivanauskas, Grinius.

Nuoširdus ačiū!

KLB ŠF St. Catharines komitetas.

Gegužės 19 d., pirmadienį, – Victoria Day,

VASAROS SEZONO ATIDARYMO PROGA RENGIAMAS

didelis balius - šokiai

"BRANT INN"

PATALPOSE, BURLINGTON, ONT.

PROGRAMĄ IŠPILDYS SOLISTAS V. VERIKAITIS IR JO VADOVAUJAMAS KVARTETAS.

ŠOKIAMS — BENNI FERRI ORKESTRAS.

Pradžia 7 v.v. Įvairus gaivinantis bufetas, turtinga loterija ir t.t. Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir plačiųjų apylinkių lietuvius kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

TF A-bės Hamiltono sk. valdyba.

HAMILTON, Ont.

Vyresniųjų ir moksleivių ateitininkų susirinkimas šaukiamas gegužės 18 d. 5 val. p.p. Kėžinaičių bute, 124 Gladstone Ave. Paskaitą skaitys kun. dr. J. Tadarauskas tema "Už geresnį pasaulį". Nariams dalyvavimas būtinas. **Valdyba.**

H. Liet. Namų nariais, paskirdami po $100 šerams pirkti, įsirašė Grikietis Valentinas, Veiveris Vytas ir Marija iš Simcoe, Ont., ir Gintautas Vytautas.

HLN akcinis kapitalas per savaitę paaugo $400. Grikietis V. įnešė $100, Žadeikis A. pridėjo antrą šimtinę ir Juodis M., anksčiau pažadėjęs $100, dabar įnešė $200. Visiems nuoširdus ačiū!

Nuo gegužės 1 d. visi pinigai, gaunami LN šerams pirkti, įnešami į Lithuanian Home in Hamilton Ltd. ein. s-tą (current account), atidarytą Bank of Montreal King ir Holton skyriuje. Iš šio banko gauta $15.000 paskola iš 6%. Iš šios s-tos pinigus išimti gali savo parašais kartu šie v-bos nariai: pirm. St. Bakšys, iždin. Kazys Žukauskas ir narė M. Uikienė. Kiekvieno mėnesio 30 d. narių įnešti į šią s-tą pinigai bus pervedami minėtai skolai išmokėti. Į šią s-tą taip pat kiekvieno mėnesio pabaigoj bus pervedamas likutis pinigų, susidaręs iš LN eksploatacijos. Iš šių sumų bus mokami už paskolą nuošimčiai.

Liet. Namams valdyti ir prižiūrėti išrinkta 5 asmenų administracijos komisija, kuri gegužės 3 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirm. Patamsis Alfonsas, sekr. Pranckevičius Antanas, reikalų vedėjas - buhalteris Skaistys Gediminas, nariais Paukštys Alfonsas ir Krištolaitis Juozas. Komisija yra atsakinga prieš šėrininkus ir visą LN v-bą už tinkamą namų administravimą. Jos pareigos surinkti nuomas, rūpintis remontais, vesti atskaitomybę ir panašiai. A. Patamsis ir G. Skaistys, susipažinę su namų reikalais, pareiškė, jog būsią galima pajamas žymiai padidinti, nes nuomos esančios kaikuriais atvejais tiesiog juokingai žemos.

Pirma maloni staigmena, netikėtas pajamų padidėjimas $1.100. Praėjusiais metais miesto mokesčiai buvo $7.000. Perkant ši suma buvo įkalkuliuota išlaidoms, apskaičiuojant namų metinį pelną. Šiemet mokesčiai miestui sumažinti iki $5.900. Tokiu būdu pelnas bus $1.100 didesnis.

Pirmasis mažas nemalonumas pasitaikė irgi pirmą savaitę: vienname bute prakiuro šilto vandens vamzdis, kurio sutaisymas kainavo apie $50 (s-ta dar negauta).

LN Administravimo K-ja atidarė Lithuanian Home in Hamilton Ltd. vardu ein. s-tą Komercijos banko skyriuje šalia Lietuvių Namų. Jos pinigus valdo Alf. Patamsis, G. Skaistys ir Alf. Paukštys. Čekiai galioja su dviem iš trijų čia paminėtų asmenų parašais. Susidaręs šioje s-toje pinigų likutis kiekvieno mėnesio pabaigoje perkeliamas į jau minėta pagrindinę LN s-tą Bank of Montreal King ir Holton skyr.

HLNF padėties, kuris yra nepelno org. (non-profit), **sutvarkymas** ir LN įtsatų **paruošimas** pavestas 3-jų asmenų **k-jai, kurią** sudarė Ged. **Skaistys, Pov.** Kanopa ir iš narių **tarpo pakvies**ta Monika Stukienė. **Ši k-ja turi** paruošti perorganizuoto **HLN** Fondo ir HLN **įstatų projektus** pirmajam visuotiniam šerininkų susirinkimui, **kuris** numatomas šaukti šį **rudenį.**

HLNamų Fondo ruoštas 2 m. sukaktuvinis koncertas ir LN įsigijimo šventė geguž. 3 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Parduota 231 įėjimo bilietas, o kartu su kviestais svečiais ir talkininkais bei rengėjais buvo apie 300 asmenų. Pelnas kartu su leidiniu bus apie $700.

Trečias LNF leidinys visiems LN nariams ir terminuotai pasižadėjusiems bus išsiuntinėtas 2-jų savaičių laikotarpyje. Kas jau jį turi ir dar gaus paštu, maloněkite perduoti savo pažįstamiems tautiečiams dar nesantiems LN nariais.

Lilija Šukytė, jauna gabi Hamiltono kolonijos pianistė - dainininkė, šių metų pavasariniame Kiwanis festivalyje laimėjo operos klasėje aukso medalį. Ji dainavo ariją iš Puccini operos "La Boheme".

Tame pačiame festivalyje pianino klasėje aukso medalį laimėjo 6 metų **Margarita Klevaitė.**

Gabi ir talentinga mūsų kolonijos akordeonistė **Jonė Kanevaitė** tame pačiame festivalyje gavo aukso medalį akordeono klasėje.

Linkime mūsų kolonijos jaunosioms meno pažiboms išaugti pasaulinio masto menininkėmis!

Sk. St.

Draudimo agentūra jau kelinti metai veikianti Toronte, vadovaujama A. Dudos, atidarė naują skyrių Hamiltone — 75 Homewood Ave. Skyriaus reikalus tvarko hamiltoniečis J. Skaistys.

Agentūra atstovauja 27 draudimo bendroves visose draudimo rūšyse kaip namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bet kokio judomo ar nejudomo turto esančio Ontario provincijoje.

Suinteresuotiems suteikiami patarimai ir informacijos be atlyginimo ir telefono patarnavimas yra visą parą. Žiūrėkite skelbimą mūsų laikraščio 3 psl.

Varpo choras atvyksta į Hamiltoną gegužės 24 d. ir Sporto Klubo devynių metų gyvavimo proga, surengtame baliuje Royal Connaught viešbutyje, išpildys meninę programą. Koncertas prasidės punktualiai 7.30 val. vak. Po koncerto bus taurių įteikimas žaidynių nugalėtojams ir linksmi šokiai, grojant Benni Ferri orkestrui. Stengiamasi surengti didžiulę loteriją. Gali paaukoti fantų, prašomi skambinti pirm. K. Stanaičiui, JA.9-8460. Šokiai vyks dviejose salėse, nes vien tik aktyvių sportininkų ir Varpo choritsų susidaro apie 200 asmenų.

Taurės laimėtojams jau gautos iš keturių mūsų kolonijos biznierių: vyrų stalo teniso nugalėtojui $25 vertės taurę paskyrė nekilnojamojo turto agentas Vl. Antanaitis, prekybininkas Alf. Kybartas (Canada Meat Market, 142 James N.), Artistic Stone sav. Vl. Kažemėkas ir Tri Realty sav. A. Pranckevičius. Jie visi dovanas įteiks asmeniškai sportininkų baliuje. Ačiū labai, o mūsų tautiečiai prašomi nepamiršti jų ir paremti, nes jie remia lietuvišką jaunimo gyvenimą.

Lietuvis ligonis Vokietijos sanatorijoje (K. Uleckas, Wilhelmsheim Heilstaette, St. V, Post Oppemveiler, Kr. Baiknaug) laiške K. **Baronui,** nuoširdžiai dėkoja **visiems Hamiltono** ir St .Catharines **lietuviams,** kurie jo nepamiršo ir **prisiuntė gra**žių žodžių iš **Kanados. K. Ulec**kas Vokietijoje **jokių giminių** neturi ir 2 metai kaip randasi sanatorijoje. Prašo pasiųsti pasiskaityti laikraščių ir toliau jo nepamiršti. **K. B.**

Motinos dienos minėjimas gegužės 4 d., sekmadienį, **pradėtas** iškilmingomis **pamaldomis** su dienai pritaikintu pamokslu. Vėliau 5 val. p.p. minėjimas tęsėsi parapijos salėje, kurion prisirinko gana daug žmonių. Nevisiems beužteko ir vietos atsisėsti. Minėjimą pradėjo trumpu žodžiu apyl. v-bos pirm. R. Bagdonas, pakviesdamas seniausias ir daugiausia vaikų išauginusias motinas užimti rezervuotą joms pirmąją kėdžių eilę. Prie prezidiumo stalo nekviesta, nes mūsų motinėlės nelabai noriai užimdavo vietas scenoj.

Paskaitą skaitė svečias iš Toronto dr. Sungaila, neilgoje, bet kondensuotoje kalboje išryškinęs Motinos reikšmę mūsų gyvenime bei jos įtaką šeimos, tėvynės ir lietuviškumo išlaikymo požiūriais. Po paskaitos motinas dar sveikino J. Mikšys šeštadienio mokyklos vardu, o mokinukės su gėlėmis rankose asistavo išsirikiavusios scenoje ir paskiau gražų vaizdą sudarė kai viena po kitos nulipusios nuo scenos įteikė gėles pirmoje eilėje sėdinčioms motinoms. Po to dar buvo apdovanotos visų lietuviškų organizacijų ir biznierių įteikiant dovanėles arba vokus.

Po oficialios dalies šeštadienio mokyklos mokiniai išpildė meninę programos dalį pastatydami operetę, kurią režisavo J. Mikšys. Šokius paruošė A. Grajauskaitė. Tekstą vertė ir muziką pritaikė bei dainas paruošė kun. B. Jurkšas. Pagrindinį vaid meni atliko šeštadienio mokyklos mokytojas St. Juozapavičius su visu būriu jaunųjų artistų. Programa labai tiko jauniesiems žiūrovams, o jų atlydėjusių savo mamas į minėjimą buvo daug, tad triukšmo ir krykštavo taip pat.

Bankelio Talka valdyba gegužės 6 d. posėdy naujai pasiskirstė pareigomis, nes J. Giedraitis, pirmininkavęs tris metus nuo pat įsisteigimo dienos, dėl pablogėjusios sveikatos pasitraukė iš pirmininko pareigų. Dabar valdyba pareigom pasiskirstė šitaip: A. Vainauskas — pirmininkas, J. Giedraitis — vicepirmininkas, St. Dalius — sekr., E. Lengnikas — ižd., P. Giedraitis - narys.

Per balandžio mėn. bankelis gerokai paaugo. Balansas suvesas $90.020.76 sumai. Kitos pozicijos irgi paaugusios: šėrų sąskaita $53.225,14. Depozitoriai $18.784,42. Kasa $14.483,46. Išduota paskolų iki balandžio mėn. 30 d. $70.739,51. Narių skaičius padidėjo 7, tad dabar išviso yra 271. Naujų paskolų Kredito Komitetas leido išduoti $9.390. Paskolų pareikalavimas yra dar gana didelis ir kviečiami visi stoti nariais įnešant savo šėrus arba indėlius, o tie nariai, kurie tetur tiktai vieną arba du šėrus prašomi papildyti, kad bankelis galėtų augti ir stiprėti.

Hamiltone bedarbių vistiek dar yra apie 17.000. Yra lietuvių gana skaudžiai paliestų, kuriems išsibaigia nedarbo pašalpos gavimas, o darbo gauti perspektyvų nesimato. Tokie asmenys turėdami mažamečius vaikus ir turėdami mokėti nuomą už butą labai sunkiai verčiasi, kartais puola į desperaciją nesitikėdami iš niekur pagalbos. Pas lietuvius iš kuklumo nedrįsta kreiptis.

Lietuvių vardas angliškoje spaudoje

Jau keliais atvejais "The Hamilton Spectator" gana ilgais straipsniais minėjo apie Lietuvių Namų užpirkimą bei miesto savivaldybės nedavimą leidimo perdirbti į salę. Savotišką sensaciją angliškajai visuomenei sukėlė Lietuvių Namų vadovybės padarytas nutarimas traukti į teismą miesto valdžią dėl leidimo nedavimo. Kaip "Spectator" pažymėjo tai buvo pirmas įvykis Hamiltono miesto istorijoje, kai buvo apskustas teismui miesto nutarimas. Tačiau NF valdyba vėliau apsigalvojusi skundą atsiėmė. Ta proga "Spectator" vėl plačiai rašė apie lietuvių nutarimą nebekelti bylos, bet nupirkus namus vėliau vėl prašyti leidimo perdirbti į salę. Šis Lietuvių Namu reikalas gana plačiai nuskambėjo kanadiečių spaudoje pagarsindamas lietuvių vardą.

— Balandžio 12 d. "Spectator" plačiu straipsniu paminėjo lietuvį dailininką Zigmund Žilinską, kuris savo gyvenime patyręs daug vargo. Gimes Lietuvoje, ūkininko šeimoje, lankė meno mokyklą Kaune ir Meno Akademiją Vilniuje (Wilna, capital of Lithuania). Karo metu iš Vokietijos mažu laiveliu pabėga į Daniją, kur internuojamas. Atvykęs į Kanadą 1950 m. pagal sutartį dirbo ūkyje. Vėliau griebėsi vėl tapybinio darbo. Pastoviai su šeima apsigyvenęs Burlingtone prie Hamiltono, kuriame pamažu išdirbo kanadiečių tarpe reputaciją kaip portretų tapytojas. Įdėta nuotrauka į "Spectator" vaizduoja dailininką prie baigiamo portreto tapyti Sylvia Swayze, Miss Tiger Cat of 1957.

— Balandžio 24 d. "Spectator" paminimas pirmas teismo posėdis išklausymui kaltinimo prieš Kazį Svirplį, 34 m. amžiaus, iš St. Catharines, kaltinamą nudūrimu savo žmonos. Tas įvyko kovo 16 d. Apkaltintą gina kanadietis advokatas.

Apylinkės valdybos įteiktos C. bibliotekai knygos jau išduodamos skaitymui. Šiame skyrelyje randasi daug premijinio triukšmo sukėlusi M. Katiliškio "Miškais ateina ruduo", gen St. Raštikio atsiminimai, B. Sruogos atsiminimai iš kaceto "Dievų miškas" ir kitos pirmaeilės knygos. Visuomenė prašoma imti iš bibliotekos tas knygas skaityti, kad parodyti bibliotekos vadovybei, jog yra daug lietuvių skaitytojų, nes vėliau gali susidaryti galimybė, kad pati biblioteka paskirs pinigų lietuviškų knygų pirkimui. Lietuvių skyrelis randasi Centr. Bibliotekoje, Main St. W., pirmame augšte svetimų kalbų skyriuje, kur ant lentynos aiškiai užrašyta Lithuanian. Kviečiami visi pasinaudoti lietuviškomis knygomis. Estų skyriuje esančios knygos yra panaudotos po keliasdešimt kartų, neatsilikime ir mes lietuviai.

Hamiltono miestas 1957 m. turėjo 243.097 gyventojus ir užėmė 31 kvadratinę mylią ploto. Miesto gaisrininkų skyrius turi 11 stočių ir šaukti gesinti 504 gaisrus, kurie padarė nuostolių virš milijono dol. per 1957 m. Miesto policijos departamentas turi 380 policininkų, kurie paskirstyti į 4 stotis ir naudoja 38 važiavimo priemones, daugumoje su radio. Miesto biudžetas šiems metams numatytas virš 30 milijonų dol. **J. D.**

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

ALTo V. Komitetas paragino organizacijas ruoštis jo šaukiamam Liet. Kongresui Bostone birželio 27-28 d.d. Organizacijos raginamos pagal dar balandžio mėn. išsiuntinėtas taisykles išrinkti arba paskirti delegatus, duoti jiems įgaliojimus, jų nuorašus pasiunčiant Bostono ALTo skyriui, kuris kongreso reikalus tvarko, o be to, delegatams įteikti pinigines aukas, kurias jie įteiks kongresui.

BALFo seimas šiemet įvyks lapkričio 22-23 d.d. Newark, N.J.

Liet. Krikšč. Demokratų konferencija šaukiama Čikagoje gegužės 30-31 d.d. Jaunimo centre.

Kennbeunkporte berniukų vasaros stovykla pradės veikti birželio 28 d. ir užsidarys liepos 26 d. Norintieji galės likti ir ilgiau.

Žurnalistas J. Cicėnas, bedirbdamas įmonėje pažeidęs stuburą, guli ligoninėje. Jis gyvena Omaha, Nebr.

Inž. Tomas Okunis, 80 m. amž., gimęs 1878 m. kovo 7 d. Vilkaviškio apskr. Šelvių km., Lietuvoje nuo 1924 m. dirbęs plentų valdyboje, buvęs Tauragės, Marijampolės, Alytaus apskr. inžinierium, į JAV atvykęs 1949 m., mirė Bostone gegužės 2 d. Gyveno su sūnumi inž. Jurgiu Okuniu.

Clevelande numatyta įsteigti antrą LB apylinkę naujosios parapijos ribose. Vėliau bus steigiama Clevelando apygarda, kuri organizuos apylinkes ir mažesnėse vietovėse.

Čiurlionio ansamblis išsirinko naują valdybą: pirm. Jaunutis Nasvytis, vicepirm. Vincas Urbaitis, sekr. Danutė Dundurienė, iždin. Zenonas Gobis, reikalų vedėjas Gytis Motiejūnas.

J. Dobužinskaitė, vasario 23 d. naktį po nepriklausomybės šventės minėjimo Niujorke dingusi, surasta nuskendusi. Tą naktį ant Williamsburgo tilto pėsčiųjų tako buvo rastas jos rankinukas, paltas ir megztukas.

Andrius Abarius, atvykęs į Čikagą iš Švedijos, įsigijo kepyklą ir pradėjo kepti visokius mlitinius gaminius ir juodą duoną. Jis tuo vertėsi ir Švedijoje.

D. BRITANIJA

Londono liet. parapijos susirinkime, balandžio 20 d. paaiškėjo, kad per š.m. pirmą ketvirtį gimė 4 kūdikiai ir mirė 2 parapijiečiai.

Nutarta atgaivinti mokyklą ir išrinktas tėvų komitetas: J. Baublys, A. Demenis, A. Namajuška, P. Senkus ir A. Zdanavičius.

ARGENTINA

Argentinos Liet. Bendr. Kr. Tarybos suvažiavimas įvyks birželio 1 d. Tada bus išrinkti ir atstovai į PLB seimą — iš Argentinos 6. Yra sumanymas siųsti vieną su apmokėta kelione atstovą, nes daugiau nėra pinigų. Kalbama, kad tuo atstovu būsiąs gen. Daukantas.

Poetas Juozas Kėkštas yra susirgęs ir kuris laikas guli La Plata mieste italų ligoninėje.

Provizorius Vyt. Malėla turėjo pavojingą širdies priepuolį, bet gerokai sustiprėjo ir grįžo į savo namus Adrogue.

Salomėja Žalnieravičienė - Mironaitė, 57 m., Argentinon atvykusi 1924 m., mirė San Isidor mieste kovo 17 d. Ji paliko du sūnus, kurių vienas Juozas yra dailininkas.

(E) Argentiniečiai 4 banditai bal. 7 d. įsiveržė į vaistininkės Antonijos Neniškytės vaistinę Adrogue mieste. Surišę vaistininkę, pradėjo grobti brangiausius vaistus ir pinigus. Kai atėję klijentai pakėlė triukšmą, banditai leidosi bėgti, spėję pagrobti iš kasos tik 600 pezų. Banditai stengėsi išbėgioti į visas puses, bet policininkai du netrukus suėmė. Vaistininkės tėvai turi du namus tame mieste.

BRAZILIJA

Liet. Kat. Moterų D-ja įsikūrė Rio de Janeiro. Į valdybą išrinktos: pirm. A. Saurusaitienė, vicepirm. A. Dubauskienė, sekr. B. Kutkaitė - Silvienė, iždin. E. Čepukaitienė, knygininkė S. Dutkienė, reikalų ved. S. Kuzelienė, vald. narė U. Gaulienė.

Juozas Šimbelis, gimęs 1934 m. Sao Paulo, Antano ir Bronės Šimbelių sūnus, šių metų vasario mėn. baigė ekonomijos fakultetą bakalauro lapsniu. Dirba dabar banke "Moreira Sales".

PRANUI LESEVIČIUI,

tragiškai žuvus jo broliui Lietuvoje, didžio skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą

Enskaičių šeima,
B. Juodelė, B. Kišonas ir J. Rudaitis.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Tel. LI. 4-7239

Jusų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įpilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.

KRONAS VALEVICIUS LIMITED "The Centre of Real Estate"

Prieš perkant ar parduodant

namus, biznį ar ūkį etc. pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS

LIMITED

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Didžiausia Real Estate įstaiga Hamiltone (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai. CENTRINĖ ĮST.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikelėnas tel. JA.8-8491. "THE CENTRE" SKYRIUS: p. Leonas Gasiūnas, tel. LI. 9-1341. EAST END SKYRIUS: p. Tony Zaranka, telef. LI. 9-3572. LIETUVIAI: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pageidaujamas informacijas.

Atidaryta nauja lietuviška

moterų kirpykla

NELLE BEAUTY SALON
1496 Main St. E.
(netoli Kenlworth)
Hamilton, Ont. Tel. LI. 4-9898
Sav. A. BUČINSKIENĖ

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.

DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

FOUR SEASONS TRAVEL

109 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715

Atveža gimines

nuolat gyventi ar pasisvečiuoti.

BILIETAI:

Iektuvais, laivais, geležinkeliais.

Nesezoninio meto nuolaidos!

Pasus ir vizas parūpiname per vieną dieną.

Kreipkitės į mus:

FOUR SEASONS TRAVEL

Dėmesio! **Dėmesio!**

Gegužės 18 d., sekmadienį, 7 val. vak., SUDBURY, Ont.,

Christ the King parapijos didžiojoje salėje įvyksta

Didingas Koncertas,

kurį išpildys iš Italijos atvykusi pagarsėjusi dainininkė

Solistė JANINA LIUSTIKAITĖ (lyrinis sopranas)

Programoje lietuvių ir pasaulinių kompozitorių kūriniai.

Prie pianino — muzikas kun. BRUNO JURKŠAS.

Visi Sudbury, Sault Ste. Marie, North Bay ir kitų Šiaurės Ontario kolonijų lietuviai, nepraleiskite progos išgirsti šį nepaprastą koncertą! Po koncerto: šokiai ir turtingas bufetas. Įėjimas: $2.00 ir $1,50. Vaikams: 50c.

SUDBURY Ont.

Pirmoji vaikų komunija. Gegužės 18 d. mūsų lietuviškosios pamaldos bus ypatingai iškilmingos, nes dešimties lietuviukų vaikų grupė prisiartins pirmą kartą prie Dievo Stalo. Šia proga atvykstanti į Sudburį koncertuoti solistė Janina Liustikaitė giedos per pamaldas.

Žymus koncertas. Gegužės 18 d., sekmadienį, turėsime Sudbury progos išgirsti naują dainos žvaigždę solistę Janiną Liustikaitę, kuri atvažiavusi iš Romos jau kelintas mėnuo su dideliu pasisekimu koncertuoja įvairiose JAV ir Kanados vietovėse. Iš spaudos girdėjome apie jos puikiai atliktą Margaritos rolę lietuvių pastatytame "Fauste" Čikagoje.

Atsilankiusieji į koncertą tikrai galės pasigėrėti ir pasidžiaugti, kad mūsų tarpe atsiranda tikrų talentų, vertų netik mūsų lietuvių, bet ir svetimtaučių dėmesio.

Koncertas įvyks Christ the King parapijos didžiojoje salėje, 7 val. vak. Solistei akomponuos mums jau žinomas muzikas kun. Bruno Jurkšas. Po koncerto galėsime linksmai pasišokti ir pasistiprinti turtingame bufete.

Tikimės, kad į šį koncertą atvyks daug svečių iš Sault Ste. Marie, North Bay ir kitų apylinkių. **Sudburiškis.**

Motinos dienos minėjimą gegužės 3 d., šeštadienį, suruošė apyl. valdyba lenkų parapijos salėje. Paskaitą dienos tema skaitė Aug. Jasiūnas. Jaunosios baleto, šokių mokinės D. Kriaučeliūnaitė, V. Kriaučeliūnaitė, R. Jakubonytė ir V. Jasiūnaitė meniškai pašoko klumpakojį. R. Jakubonytė stilingai šoko valsą. Algis Kusinskis pagrojo akordeonu. Bet didžiausia staigmena tai pasirodymas mišraus choro, kuris vykusiai padainavo keletą liaudies dainų. Nors suorganizuotas neseniai, bet energingai vadovaujant bendruomenės pirm. A. Kusinskui, suspėjo gerai reprezentuotis.

Choro sąstate matėme: A. Kusinską, Gatautį, P. Jutelį, P. Jutelį, Remeikį, Vl. Skilandžiūną, Dženkaitį, Pr. Gustą, Žukauską, Sinkauską, V. Jasiūnienę, Glizickienę, Kasperiūnienę, Kasperiūnaitę, Remeikienę, Račinskienę.

Chorui akompanavo pianinu daug žadanti savo talentu V. Jasiūnaitė. Tikrai tenka džiaugtis, kad žmonės, po 8 val. darbo darbovietėje, dar randa energijos ir laiko ruoštis ir gražia lietuviška daina džiuginti monotoniską bendruomenės gyvenimą.

Kaip jauniesiems menininkams, taip choro dalyviams, linkėtina nesustoti pusiaukelyj, bet tobulintis, o Sudburio lietuviai tikrai turės kuo džiaugtis.

Gegužės 4 d., sekmadienį, per lietuviams skirtas pamaldas paminėta Motinos diena. Kun. A. Sabas atlaikė šv. Mišias motinų intencija ir pasakė pritaikintą pamokslą.

Jurgis ir Marija Kriaučeliūnai persikėlė į nuosavus namus, 396 Morris St., Ramsey ežero rajone. Gegužės 4 d. kun. A. Sabas namus pašventino, o po to buvo puikios vaišės, dalyvaujant nemažam būriui svečių iš Sudburio, taip pat dr. ir poniai Baltrušaičiams iš North Bay.

INCO atleido 1.300 darbininkų. Šėrininkų susirinkime, kuris įvyko Toronte, INCO vadovybė pareiškė spaudos atstovams, kad daugiau masinių atleidimų nebūsią, jei bent labai sumažėtų nikelio pareikalavimas.

Tarp INCO ir darbininkų unijos prasidėjo derybos dėl naujos sutarties pasirašymo. Kompanija nori 4 metų sutarties, o unija — pakelti valandinį atlyginimą nemažiau 10 centų ir kitokių priedų.

Vasario 16 minėjimo, įvykusio Odeon-Carlton teatro salėje ir kitų išlaidų, susijusių su iškilmingu 40 metų jubiliejaus paminėjimu apyskaita

Pajamos:	
Surinkta aukų prie įėjimo	$718,77
Gauta už išplatintus TF pasus ir ženklus	319,25
Auka firmos O'Keef Toronte	100,00
Gauta aukų už programas	83,88
Aukos J. Strazdo $25 ir kun. P. Ažubalio $10	35,00
Iš KLB Toronto apylinkės gauta	20,00
Viso	$1.277,86
Išlaidos:	
Odeon teatro salė su priedais	$530,31
Unijos muzikantams teatre (2)	67,50
Muzikui St. Gailevičiui	50,00
Solistui Vaclovui Verikaičiui	46,38
Solistėms V. Žemelytei ir S. Mašalaitei	20,00
Scenos papuošimui dail. T. Valiui	35,00
Kun. P. Ažubaliui pamaldų St. Francis bažnyčioje išlaidoms padengti	40,00
Programos išspausdinimas	22,00
Įvairios smulkios apyl. v-bos išl.	22,19
Smulkios TF A-bės išlaidos	21,88
Primokėjimas už spaudos konferenciją (King Edw.)	75,05
Arbatėlės Intern. Institute išl.	10,65
Apyl. v-bos užmiestiniai telef. pasikalbėjimai	17,65
Viso	$958,61
Pelnas	319,25
Balansas	$1.277,86

Visas pelnas — $319,25 — Toronto Apylinkės Tarybos nutarimu perduotas Tautos Fondo Atstovybei Toronte. Už tokią sumą buvo parduota TF pasų ir ženklų. **KLB Toronto apyl. v-ba.**

TORONTO

Motinos Diena

Toronte paminėta pereitą sekmadienį pirmiausia bažnyčiose atitinkamomis pamaldomis, o popiet iškilmingu aktu Prisikėlimo parapijos salėje. Minėjimą suruošė apylinkės valdyba su čia veikiančiomis moterų bei mergaičių organizacijomis — abiejų parapijų L. Kat. Moterų D-jos skyriai, Evangelikių Moterų Būrelis, skaučių "Satrijos" tuntas, "Dainos" grupė ir "Aušros" sporto klubo mergaičių sekcija.

Minėjimą pravedė apyl. vald. pirm. J. R. Simanavičius, kuris pasveikino visas čia susirinkusias motinas, dviems išauginusioms po 10 vaikų įteikdamas po rožę, o mirusiųjų atminimą pakviesdamas pagerbti atsistojus susikaupimo minute.

Paskaitą apie motiną ir jos uždavinį dabarties gyvenime, skaitė p. Irena Kairienė, kreipdamosi labiausiai į dabar vaikus auginančias motinas, pasisakydama už pačių motinų rūpinimąsi vaikų auklėjimu, prieš motinos darbą įmonėse bei įstaigose, jei tai nėra būtina, už išsaugojimą tradicinių auklėjimo principų, už sukaupimą viso dėmesio, kad išaugtų pasigėrėjimo vertas žmogus ir sąmoningas lietuvis, gražiai kalbąs lietuviškai.

Meninę dalį, kurią pravedė B. Bleizgytė, pradėjo vaikų darželio auklėtinių chorelis su sava dirigente padainavęs 3 daineles, akomponuojant D. Skrinskaitei, paskiau dvi mergytės ir vienas berniukas, o vėliau dar viena mergytė padeklamavo. Toliau sekė jau kiek vyresnių pasirodymai: pijaninu paskambino Aušrelė Sapijonytė ir Domas Petrelis, padeklamavo Ald. Bušnskaitė, dvi daineles padainavo mergaičių sekstetas, o pabaigoje Z. Orentienės baleto studijos mokinės gražiai pasirodė su 1 veiksmo baletu "Aliutės sapnas". (Dalyvauja net 12 šokėjų).

Visas minėjimas neužtruko nei pilnų 2 val., programa buvo gana gyva, tad net vaikučiai salėje nepervargo. O prisirinkę jų buvo tikrai daug. Kėdžių buvę pastatyta 740. Jos visos buvo pilnos, o pasieniais dar matėsi nemažai stovinčių.

Minėjimui pasibaigus Prisikėlimo par. L. Kat. Mot. D-jos skyrius savo virimo ir siuvimo kursų uždarymo proga pakvietė kavutei - vaišėms čia pat į kavinę visas motinėles, savojo ir seseriškojo šv. Jono Kr. skyrių nares, programos dalyvius ir daugelį svečių. Prie garbės stalo sėdėjo vyresniojo amžiaus motinėlės. Kursančių sugebėjimais tikrai buvo galima pasidžiaugti. Pasirodė, kad jų baigiamiesiems darbams įvertinti būta ir komisijos iš trijų ponių: O. Jonaitienės, Br. Pabedinskienės ir V. Simanavičienės. Ponia Jonaitienė ir pranešė, kad išrinkti trys premijuotini patiekalai: p. Bražienės kimšta veršiena, p. Petrauskienės kimšta žuvis ir p. Kybartienės tortas.

Dar kiek užkandus šeimininkių skyr. pirm. dr. Karkienė padėkojo abiejų kursų lektorėms, pranešdama, kad šios talkos atminimui joms įteikiama po dovanėlę. Pasirodė, kad tai patrauklios vidutinio didumo gėlių vazos.

Arbatėlei vikriai vadovavo skyriaus kursų sekcijos vadovė p. Bražienė, padedama kitų valdybos narių ir talkininkių.

Tautų parko Toronte įsteigimo mintis šiuo metu yra svarstoma miesto parkų komisijoje ir Jaunimo klube, kuris vykdo "Papuošk Torontą" programą. Yra siūlymas kurį nors parką — kalbama apie Sherwood Park, Mt. Pleasant ir Sherwood Ave. — įrengti originalių tautybių sodnelių forma, kaip pvz. Clevelande Kultūros sodas 1939 m. buvo įrengtas. Ten tarpe 14 sodnelių yra ir lietuviškas. Toronte tuo tarpu numatomi skandinavų, italų, vokiečių, lenkų, olandų, japonų, ukrainiečių, vengrų, čekoslovakų ir pabaltiečių skyriai. Tuo reikalu Jaunimo klubas gegužės 15 d. 8 val. vak. Metropol. Tarpt. Institute, 415 Jarvis St., šaukia pasitarimą, į kurį kviečiami iš kiekvienos tautybės po du atstovus.

Buvę torontiečiai, inž. Juozas ir Vanda Gvildžiai, dabar nuolat gyveną Detroite, šiomis dienomis pakrikštijo savo dukrelę Dalią Emiliją. Krikšto tėvais buvo detroitietė Danutė Arlauskienė ir torontietis inž. Pranas Gvildys. Vaišėse dalyvavo svečių iš Toronto, Čikagos ir Clevelando.

Jonės Kvietytės neseniai suorganizuota lietuvaičių Išraiškos Šokio Grupė jau pradėjo savo 40 min. repertuarą rodyti ir už Toronto ribų. Gegužės 3 d. grupė šoko Hamiltone, o birželio 21 d. dalyvaus Wellande ruošiamose Joninėse.

Rudeniui yra numatomas ištisas šokio koncertas, kurį pirmiausia turės progos pamatyti Toronto lietuviškoji visuomenė.

Grupės vadovė ir choreografė Jonė Kvietytė - Urbonienė yra pakviesta ir kitiems metams dėstyti Loretto College School ritminę gimnastiką 300 mokinių.

Dvikalbės augštesniosios mokyklos įkūrimo vajų gegužės 5 d. pradėjo Jo Em. kardinolas Mc Guigan, pats paaukojęs $55.000. Toronte esą apie 45.000 prancūzų. Kad jie galėtų išlaikyti savą kalbą bei savą kultūrą puoselėti, reikalinga esanti dvikalbė — anglų ir prancūzų — augštesn. mokykla. Pagaliau tai esą reikalinga ir kanadiškos visuomenės glaudesniam susicementavimui. 1952 m. įkurtoji mergaičių dvikalbė augšt. mokykla esanti perpildyta. Be to, reikią tokios mokyklos ir berniukams. Spėjama, kad mokyklos įkūrimo fondas būsiąs $250.000.

Netrukus po šio vajaus paskelbimo viešųjų mokyklų vadyba taip pat paskelbė esanti susirūpinusi prancūzų kalbos įvedimu į mokyklas.

Padėka

Parapijos 30 metų įsisteigimo ir veiklos sukakties iškilmių proga gili padėka visiems visiems, prisidėjusiems prie šventės iškilmingumo. Dėkojame gen. konsului min. V. Gyliui, KLBenbdruomenės ir gausiai dalyvavusių liet. organizacijų atstovams, kaimyninės Prisikėlimo parap. vadovams; dėkojame gausiems sveikintojams, sveikinusiems žodžiu ir raštu. Jei dėl techniškų kliūčių keletui organizacijų atstovų — Šaulių klubo, ateitininkų, choro "Varpos" ir galbūt kitų, nebesuskubta duoti progos tarti sveikinimo žodį, rengėjai juos atsiprašo. Ypatinga padėka parapijos ponioms, savo nuoširdžiu talkos darbus įsijungusioms į banketo parengimą: V. Aleknavičienei, G. Ankudavičienei, A. Augustaitienei,, V. Bartininkaitienei, A. Burdulienei, B. Čirūnienei, P. Čuplinskienei, V. Dalindienei, O. Eižinienei, E. Galiauskienei, p. Geležiūnienei, E. Girenienei, E. Gudžiauskienei, O. Jonaitienei, S. Jagėlienei, J. Kaknevičienei, J. Kaunaitei, p. Kybartienei, p .Kizienei, R. Kulienei, O. Kuniutienei, A .Matulionienei, G. Meiluveinei, N. Norkienei, S. Petraitienei, V. Steponaitienei, K. Rugienei, A. Ščepavičienei, V. Šližienei, A. Vaišvilienei, A. Valadkienei ir O. Vasienei. Parapijos vadovybė tiki visuomenės pareikštų parapijai simpatijų nuoširdumu ir kartu nuoširdžiai visus prašo ir toliau remti parapiją josios plačiame darbo bare — Dievo ir tautos idealų tarnyboje.

Parapijos Klebonas ir Komitetas.

Skautų - čių stovykla

Šiais metais JAV-se vyksta Jubiliejinė skautų-čių stovykla į kurią suvažiuoja dauguma Š. Amerikos kontinento skautų-čių. Mūsų vilkiukams ir paukštytėms, kurie Jubiliejinėje nedalyvauja, rengiama atskirą stovykla pp. Augustinavičių ūky prie Delhi, į kurią atvyksta iš Toronto, Hamiltono, St. Catharines, Delhi ir kitu aplinkinių vietovių. Stovykla vyks nuo liepos 26 d. iki rugpiūčio 4 d.

Toronto sk. tuntininkai.

Civilių Invalidų D-ja skelbia metinį antikinių dalykų išpardavimą gegužės 28 ir 29 d.d., ketvirtadienį ir penktadienį nuo 10 val. ryto iki 9 val. v. Memorial Gardens—180 Eglinton Ave. W.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame mieliemsiems bičiuliams už tokią mielą staigmeną ir brangias dovanas įteiktas mūsų sūnui Jonui, High School baigimo proga.

Ypatinga pdėka tenka iniciatoriams: pp. Beinoriams, Butvydams ir Kuniučiams. Taipogi tariame gražiausią ačiū visiems, prisidėjusiems prie brangių ir atmintinų dovanų bei sveikinimų: pp. Gudžiauskams, Aleknavičiams, Trukanavičiams, p. Gikiui, Gendrienams, p. Juozapavičiui, Kundrotams, Keruliams, Kuktams, Mildažiams, pp. Mazin, Markūnams, p-lei M. Capracnaitei, pp. Samulevičiams, poniai Stankus, Petrušauskams, Pačesams, Trinkams ir Vaitkevičiams. **Br. ir A. Cirūnai.**

Padėka

Širdingai dėkojame sol. V. Žemelytei už dainavimą Obels žiedų baliuje, gerb. kun. klebonui P. Ažubaliui už visokeriopą paramą, Baltic Eksporto Importo šėrininkų bendrovei už gintaro dovaną loterijai, pp. Vaišvilams už savaitę atostogų Wasagoje, p. Kaknevičienei už gražų rankdarbį loterijai. P. Vasiliauskienei dėkojame už ištraukimą laimingų numerių, parapijos komiteto vicepirm. Kuniučiui ir p. Rugiui už talką. Širdingai dėjame visiems atsilankiusiems į balių.

KLK Mot. D-jos Šv. Jono parapijos skyriaus valdyba.

Padėka

Širdingai dėkojame mylimoms motinoms, suteikusioms mums didelį džiaugsmą, leidžiant jas pagerbti kukliomis Motinos Dienos vaišėmis. Dėkojame buvusiai kursų sekcijos vadovei D. Keršienei ir dabartinei kursų sekcijos vadovei D. Bražienei už neišsenkamą pasiaukojimą besirūpinant kulinarinių bei siuvimo kursų pasisekimu, o paskutiniajai — ir už motinoms pagerbti vaišių suorganizavimą bei pravedimą. Dėkojame mielams siuvimo ir kulinarijos lektorėms, be kurių kantrybės ir plačiaširdiškumo kursai nebūtų buvę įmanomi. Dėkojame kursantėms, kurios mūsų trūkumus visados suprato pateisinti ir kurios taip dosniai suaukojo motinėlių stalui. Dėkojame savo parapijai už patalpas ir savo brangiam gerb. T. Placidui už nuolatinę globą. Dėkojame visoms ir visiems, kurie darbu prisidėjo prie šių iškilmių pasisekimo. Taip pat dėkojame visiems, kurie, atsilankydami vaišėse pagerbti mūsų motinų ir mums parodėte savo prielankumą.

KLK Mot. D-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus valdyba.

Kanados liet. mokytojų suvažiavimo

ĮVYKUSIO 1958 m. BALANDŽIO 12-13 d.d., TORONTĖ REZOLIUCIJOS

I. Mokyklų reformos reikalu

Atsižvelgiant į tai, kad:

a. kiekvienais metais į lietuviškąsias mokyklas ateina vaikai vis su mažesniu lietuvių kalbos mokėjimu,

b. per šešetą - septynetą metų svetur gimę vaikai nepajėgia pakankamai išmokti lietuviškojo žodžio bei rašto,

c. baigę šeštadieninę pradžios mokyklą ir gavę pažymėjimą vaikai nebepajėgia prisiversti įsijungti į tolimesnį lituanistinį švietimą,

d. neįsijungę į tolimesnį lituanistinį švietimą poaugliai nutraukia ryšius su lietuvių bendruomene ir pradeda žūti mūsų tautai,

nutarta reformuoti Kanados lituanistinį švietimą sujungiant pradžios ir augštąjį švietimą į vieną vienetą, pratęsiant to vieneto mokymosi laiką iki dešimties metų ir pavadinant jį vienu Lietuvių Mokyklos vardu. (Pavyzdžiui: Dešimtmetė Maironio Lietuvių Mokykla Toronte, Kanadoje).

Pastabos:

a. Naujosioms programoms paruošti sudarytas komisijos branduolys iš mokytojų V. Matulaičio ir A. Rinkūno.

b .Programos ruošiamos dviem koncentrais (I - VII ir VIII - X metai).

c .Atskirus koncentrus, pagal vietos sąlygas, leidžiama vadinti atskirais vardais.

d. Pagal naująsias programas pradedama dirbti nuo 1958-9 mokslo metų pradžios.

II. Kanados lietuviškųjų mokyklų dešimtmečio reikalu

1958 metais sukanka dešimt metų nuo dabar veikiančios mokyklos sistemos įkūrimo. Nutarta tą sukaktį pažymėti išleidžiant jubiliejinį leidinį ir paskiriant tam reikalui 1959 metų mokytojų suvažiavimą.

Tuo reikalu apsiėmė pasirūpinti Kanados L. Kultūros Fondas ir jo Švietimo skyrius.

III. PLB Seimo reikalu

Prašyti Kanados LB Krašto Valdybą ir Kanados atstovus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime pasirūpinti, kad ta proga būtų įkurtas visų kraštų lietuvių švietimą bei kultūrinį gyvenimą derinantis centrinis organas.

Suvažiavimo prezidiumas.

Motinos rožančiaus globoje

Prisiminimai Motinos Dieną

Rašo sav.-kūr. Zalatorius Juozapas

Aušant laisvės rytui, formuojantis Lietuvos kariuomenei įstojau į Panevėžio batalijoną. Iš rytų bolševikams spaudžiant stipriomis jėgomis, mes nedrįsome stoti į kovą su savo surūdijusiais ginklais, bet pamažu traukėmės į vakarus. Atsitraukėm iki Kėdainių. Mieste įsikūrė kariuomenės štabas. Mes pradėjom tikrą kario gyvenimą, statėm užtvaras, mokėmės vartoti ginklą, nes žinojom, jog laukia mūsų sunkus uždavinys.

Bolševikai irgi nesnaudė. Užėmė Panevėžį, Ramygalą, Truskavą ir jau paskutinį miestelį prieš Kėdainius — Šėtą. Norint sužinoti jų pozicijas iš Kėdainių dažnai buvo siunčiami žvalgai, kad neužkluptų mūsų nepasiruošusių. Į pirmąją žvalgybą buvo pasiųsti septyni vyrai. Joje ir aš dalyvavau. Kitų draugų vardų neminėsiu — visi žinot, dėl ko...

Pasikinkę du bėrius į roges, apsiginklavę šautuvais, rankinėmis granatomis su nemaža šovinių atsarga, dar gerai prieš aušt išvykome Šėtos link. Rytas buvo labai šaltas. Apšerkšnijęs medžiai bei krūmai labai sunkino mūsų žvalgybą. Taip ir nepastebėjom, kad rusų raitelių eskadronas mus pamatę užsimaskavo, kad mes giliau įlįstumėm į jų pusę. Užėmę Pašemerio dvarą, iš kur jau Šėta matosi, ėmėm žvalgyti, klausinėti gyventojų apie jų jėgas. Sekdami Šėtos apylinkes nė nepastebėjom kaip iš užpakalio taip staigiai puolė apie pusantro šimto raitelių. Po trumpo susišaudymo turėjome gelbėtis pavieniui, kaip kas išmanėm, nes dvare pasipylė riksmas, užė kardų kirčiai, šaudymai ir pan. Aš pribėgau prie daržinės ir prieduryje tarp akmeninių augštų pamato sienų užėmiau beviltiškos kovos poziciją. Parkrites ant žemės ėmiau atsišaudyti, bet kuo tolyn, kova ėjo aštryn, nes jie, apsidirbę su šešiais mano draugais, suėmę juos, puolė prie manes vieno. Kulkos apie mane raižė pamato sienas ieškodamos aukos. Aš bevlitiškai atkakliai gyniausi, retkarčiais apgraibydamas šoviniu atsargas. Bet viena kulka pataikiusi į šovinių sankabą, išmušė man iš ranku šautuvą, numesdama apie penkis metrus tolyn ir padarė nebetinkamu vartoti — sužalojo šovinių magaziną. Netekęs ginklo, aš įšliaužiau į daržinę ir užlindau už galo šiaudų pastatyto stulpo netoli sienos.

Žengiant pasktuinį kartą per slenkstį iš namų į kariuomenę motina sustabdžius prinešė man rožančių, užkabino man ant kaklo ir peržegnojo ištardama palaimos žodžius. Už stulpo atsistojęs nusikabinau nuo kaklo motinos duotąjį rožančių ir suspaudęs jį rankoje laukiau, kada pervers mongolo durtuvas mano jauną širdį. Ilgai nereikėjo laukti. Išsyk labai atsargiai, šaudydami bolševikai ėjo artyn prie daržinės, bet radę prie durų mano sužalotą šautuvą, puolė rėkdami į vidų. Prasidėjo krata, rusiški keiksmai. Kardais šiaudus badė, mano iššaudytų šovinių tūteles piktai spardė, bet už stulpo neatėjo nei vienam mintis pažiūrėti. Kratos metu man per galvą pradėjo eiti mano gyvenimo vaizdai. Po tam tikro laiko viskas nutilo. Aš irgi tyliu, bijodamas klastos. Saulė jau leidosi, pro daržinės plyšius raudonus spindulius mesdama atsisveikinimui, apšvietė mano veidą. Žvirbliai rinkosi šiltesnes vietas nakvynei, šaltis svilino be pasigailėjimo.

Vėl pasigirdo dvare truikšmas, klegesys. Gerai įsiklausęs pažinau draugų balsus. Išbėgęs iš daržinės dvare radau vieną kuopą savųjų iš Kėdainių atskubėjusią pagalbon mums — apie šimtas vyrų kapitono Dragūnevičiaus vadovaujami. Draugai manęs nepažino — perilgai mirtis žiūrėjusi į akis paveikė mano veidą.

Visi pasirįžom atimti draugus belaisvius, kurie buvo Šėtoj bolševikų kankinami. Nakčia užėmėm Keplių kaime pozicijas. Artinomės prie Šėtos. Buvo nusiustas vienas karys, turėjęs belaisvio rūbus, kad iššvalgytų pozicijas. Jis uždavinį gerai atliko. Bet bolševikai, matyt, pajuto ir aušt buvom nuo Šėtos atmušti. Taip grįžom į Kėdainius prislėgta nuotaika, savo draugų iš nelaisvės neišvadavę.

Gal kam atrodys, kad šis straipsnelis bus išlaužtas iš piršto. Bet yra gyvi pirmieji laisvės kovotojai, kaip Mačikūnas, St. Banelis ir pats batalijono vadas Variakojis. Jie gerai prisimins pirmąjį žvalgų mūšį Aristavo dvare, kur iš septynių aš vienas išlikau stebuklingu būdu.

Nors esu toli išguitas nuo įvykio vietos ir laiko dulkės apnešė ir užpustė, kaip blogus taip ir gerus įvykius, bet šio įvykio neįveikia užpustyti. Atėjus Motinos dienai arba įvykio dieną visados aš jį prisimenu kaip stebuklingą įvykį. Tai buvo 1919 m. vasario 1 d. Aristavo dvare.

SENI DRAUGAI NAUJAME KRAŠTE

Wilson's SINCE 1875

Cream Soda — Coca Orange Ginger Ale

PRISTATYMAS VELTUI

PIKNIKAMS, BANKETAMS IR KITOKIOM PROGOM

Skambinkite Toronte

WA. 1-2151

šiokiadieniais iki 7 val. vak.

Į privačius butus nepristatoma.

GREITAI ● GERIAUSIAI ● LENGVAI

PINIGAI Į LIETUVĄ

10 Rublių už $1.—
Mokestis $5.— iki $50.00

PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PARŪPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street
Newark 2, New Jersey

Leista Bankų Dept.
ir apdrausta.

DABARTINĖS LIETUVOS RAŠYTOJAI APIE SAVE

Rašo A. ŠALČIUS, N.Y.

Valstybinė Grožinės Literatūros leidykla Vilniuje pereitų metų pabaigoje išleido didoką 576 pusl. knygą "Tarybų Lietuvos Rašytojai", kurioj išspausdinta 63 dabartinių pavergtosios Lietuvos rašytojų lyg ir autobiografijos bei pasisakymai dėl sovosios kūrybos ir literatūros apskritai. Mūsų bendradarbis čia ir pateikia būdingesnes ištraukas iš kiekvieno rašytojo pasisakymo.

Tuose pasisakymuose dauguma rašytojų, ypač tie, kurie jau ankstyvesniais laikais buvo pasireiškę, stengiosi kaip nors užakcentuoti savo susigyvenimą su dabartine dvasia, "susocialistėjimą". Tačiau šios progos ne visiems duota. Tokie rašytojai, kaip Kazys Inčiūra, Juozas Keliuotis, Antanas Miškinis, visiškai neįsileisti, nors dabar žurnaluose bei laikraščiuose jų kūrinių jau sapusdinama. **Red.**

Knyga apie Lietuvos rašytojus yra reikšminga.Gal dėlto ji buvo Maskvos pasmerkta. Joje atsispindi dabartinė Lietuvos "dvasia", kurią gražiai išreiškė J. Cicėnas. Knygoj betgi nemaža agitatorių. Jiems neišvengiama propaganda. 572 psl. knyga yra gražiai išleista, daugumos puikios nuotraukos. Dažni veidai mieli ir pasiilgti — be kaukės, kaip ir kaikurių žodžiai. Tebūnie leista išrinkti sakinius. Štai **Stasys Anglickis:** "... Gyventi teisingai, gyventi pagal proto ir širdies balsą, nedaryti klaidų, visais sąnariais ir visais nervais įsikibti į šviesius siekimus..."; **Vladas Audronaša:** "... Mano gyvenime būna dvi sunkios dienos: viena— kai tenka klausytis, senos, šimtą kartų girdėtos plokštelės, ir antra — kai reikia rašyti eilinę savo autobiografiją..."; **Algimantas Baltakis:** "... pakol kas turiu vieną didelį pliusą: esu jaunas. Kai pagalvoji, tai velniškai puikus pliusas..."; **Aleksas Baltrūnas:** "... Rašytojiškai įgūdžiai auga pamažu, nepalyginamai lėčiau, negu autoriški reikalavimai sau. Pagrindiniu savo apskritai rašytojo darbo uždaviniu laikau atkakliai, visomis savo kūrybinėmis išgalėmis skverbtis į gyvenimo gilumą, į žmogaus sielą, parodyti gyvenimo sriauto kryptį ir perspektyvas..."; **Juozas Baltušis:** "... Išklausė K. Boruta mano pasakojimą apie nuovadą Valpurgijų nakty ir kad ims prikalbinėti: "— Rašyk, rupų miltų, Dievo dovaną turi!" Ir prikalbėjo, kad jį velniai! — pagadino mano gyvenimą. Kiti žmonės, būdavo, kaip žmonės: šiokiadieniais dirba, sekmadieniais nugeria, pasišokti į Kačerginę sekmadieniais nuplaukia. Vienas aš lyg apsėstasis: Literatūra... Jai reikia tavęs paties. Visų tavo jėgų, visos tavo širdies, viso proto, viso laiko ir viso tavo kraujo. Ji reikalauja, kad visas savo dienas ir metus tu pašvęstum jai ir tiktai jai; kad būtum visuomet pačiame priešaky, greta pačių pažangiausių savo epochos žmonių ir visuomet trupučiuką augštesnis už juos savo kultūra, savo širdies gilumu ir savojo proto aiškumu. Ji reikalauja, kad tu visapusiškai pažintum žmogų — viso gyvenimo kūrėją. Ir pažintum jį ne redkolegijų ar biurų posėdžiuose, o ten, kur valgoma druska..." **Aleksandras Bauža:** "... rašau apsakymus "Tiesai" ir verčiu rusų kalbon..." **Alfonsas Bieliauskas:** "... kirtau pušis, egles, dirbau prie ledinio kelio Marių respublikos miškuos. Buvau vėliau kareivis, gaisrininkas, partinių kursų klausytojas, komjaunuolis, reporteris, studentas, redaktorius, o dabar partijos narys..." **Kazys Boruta:** "... Juk per mūsų kartos pusamžį praėjo pačios revoliucijos, griuvo senosios valstybės ir jų santvarkos, susikūrė naujos, vienos išlaisvindamos žmogų socializmo statybai, kitos dar labiau pavergdamos imperializmo pinklėse, praūžė pora pasaulinių karų, ruošiamas trečiasis — atominis, grasinantis sunaikinti visą pasaulį... Sunkūs buvo pokario metai Vilniuje ir visoj Lietuvoj. **Neišvengiau ir aš savo vargų ir bėdų, gal per nesusipratimą, gal ir per savo neapdairumą..."; Bronė Buivydaitė:** "... frontas gerokai sukrėtė nervus... ilgai gydžiausi. Stengiausi daugiau dirbti fizinį darbą savo darže. Tai labai teigiamai atsiliepė sveikatai. Daug yra norų ir užsimojimų, tik gaila, kad jau gyvenimo saulė į vakarus pakrypus..."; **Julius Būtėnas:** "Ką dar parašyti? Nėr kuo pasigirti. Nespėjau evakuotis ir turėjau pergyventi visą okupacijos meto košmarą. Baisiai nemėgau kunigų..." **Sofija Čiurlionienė - Kymantaitė:** "Mano manymu, turėtų rūpėti ne rašytojo gyvenimas, bet jo raštuose kurtas pasaulis..." **Juozas Čyžius:** "... Kas jojo ant asilo, tas mokės ir ant arklio. Taigi, ateityje mėginsiu kurti daugiau ir geriau". **Jonas Dovydaitis:** "Sudėtingus įvykius pergyvena mūsų tėviškė..."; **M. Eglinis** (slapyvardė): "Pabėgau iš Kauno ghetto... įteikiau leidyklai "Mirties fortai", apie hitlerininkų siautėjimą okupacijos metais..." **Pavlas Gelbakas:** "Centro komitetas pasiuntė mane Lietuvon. Suorganizavau "Sovietskaja Litva" Parašiau pjeses "Taip prasidėda gyvenimas", "Agronomas Girskus", "Karvelių šeima", etc...."; **Vincas Giedra:** "Baimingai, kartu pasiryžęs žiūrau į savo kūrybinę ateitį...; **Augustinas Gricius:** "... Gyvenimą suprasdamas, priimdamas, kaip nesiliaujamą kovą tarp seno ir jauno, kaip nuolatinį, vis kylantį kitimą, visomis išgalėmis stengiuosi stovėti naujovės pozicijose... Siekiau neatitrūkti nuo liaudies".

Grušas ieško tiesos...

Juozas Grušas: "... Ir aš laikau, atvirai kalbant, savo gyvenimo laime, kad visos audros ėjo tarsi pro mane. Žinoma, ne visai tinka sakyti "pro mane". Jos tik nenubloškė manęs kur nors į pasaulio kraštą, neatskyrė nuo tėvynės ir nuo artimųjų, nepastatė į ypatingas darbo ir gyvenimo sąlygas, neprivertė užimti netikra poziciją santykyje su tiesa, kas kartais pasitaiko audrų metu, instinktams kovojant su išmintim. Tačiau visi didieji socialiniai pertvarkymai, karai, materialinių ir dvasinių vertybių perkainojimai, aišku savaime, keitė ir mano galvoseną, mano įsitikinimus, mano pažiūras į gyvenimą, nors niekada nemokėjau susidaryti išbaigtos, tobulos ir nepajudinamos pasaulėžiūros Visada branginau laisvą, jokiais rėmais neaprėžtą žmogaus mąstymą, vadovaujantis vien tik noru surasti tiesą, suprasti įvykius, pažinti žmonių likimą... Kaip rašytoją mane labiausiai domina žmogus, jo darbas, jo kova, jo aistros, jo vieta gyvenime, jo likimas... Dar norėčiau parodyti, kad ir praeity Lietuvos žemė yra davusi nemaža pažangių, taurių, kietai užgrūdintų žmonių. Norėčiau kiek galėdamas atskleisti tuos gilius naujo ir seno, gėrio ir blogio konfliktus, kurie vyksta sudėtingame, žengiančiam pirmyn gyvenime ir pačiame žmoguje. Kartu su vaizduojamais žmonėmis ieškoti gyvenimo prasmės, ieškoti ir surasti tuos idealus, dėl kurių verta gyventi — tai ir yra mano gyvenimo prasmė".

A. Gudaitis - Guzevičius: "Taigi esu dirbęs sukarintuose organuose.. komponuoju romaną apie kauniečius ir Kauną..."; **Liūnė Janušytė:** "... Bepiga rašytojams — pilk apie save ką nori.."; **Antanas Jonynas:** "Iš gimnazijos buvau išsinešęs šovinistinį patriotizmo supratimą. Aklai ir besąlygiškai mylėjau tą Lietuvą, kurią man vaizduotėje suformavo buržuazinis auklėjimas... Bet **1946 metais** apsisprendžiau. Mano sąmoningo kūrybinio darbo pradžia sutapo su asmenybės kulto, bekonfliktiškumo "teorijos" stipriausio suklestėjimo laikotarpiu. Nepatyręs, menkai tepasiruošęs poezijai lietaratas, dažnai buvo pratinamas siaurai ir vienpusiškai suprasti poezijos paskirtį ir uždavinius, suvokti realizmo problemas poezijoje. Redaktoriai skatino rašyti papūgiškas eiles. Man visa tai darė įtakos. Prisipažįstu atvirai ir su neslepiamu nuoskaudos pajautimu. Bet kartu turiu pripažinti ir savo paties, kaip poeto, didžiulę kaltę: aš nesupratau, kad kiekvienas tikras poetas neturi būti vedžiojamas už rankos, kad tikras kūrėjas turi gyventi savo galva, turi būti neramus naujų "žemių" ieškotojas, o ne gražiakalbis diktorius, jausmingai kartojąs tai, ką žmonės ir be jo gerai žino... Bet aš niekad neatsisakysiu to, ką tada parašiau... Nekenčiu tų kuriuos tebevaldo baisus netikėjimas naujuoju gyvenimu, yra abejingi gimtojo krašto likimui, liaudies ateičiai, ciniški savo kapšio ir pilvo garbintojai... Mano išsvajota tema, mano kartos likimo tema — man neduoda ramybės". **J. Krikščiūnas - Jovaras:** "nešiojau knygas... Laikas — bėga lyg sraunus upelis, o jo kelias vis tebėra kruvinas..."; **Stasys Kapnys:** "... rašiau apsakymus, dirbau vertėju į rusų kalbą...". **Aldona Kazanavičienė:** "Kapsukas paprašė — pabandyk išversti lietuvių kalbon "Družno, tovariščі, v nogu"...". **Kazys Kiela:** "Rašytojas turi imtis tokių temų, kurios jam gerai pažįstamos ir įveikiamos..." **Halina Korsakienė:** "Išverčiau nemaža knygų... Į visą kas mano parašyta, žiūriu tik kaip į bandymus užčiuopti savo tikrąjį literatūrinį kelią." **Kostas Korsakas:** "... Literatūros kritika — tai nedėkingas žanras, kuris reikalauja "tvirtų nervų". Daug ir verčiau. Gailiuosi, kad dabar vertimams neturiu nei laiko ,nei jėgų. Daugiausiai dabar dirbu literatūriniam mokslui, ypač lietuvių literatūros istorijai, slaptai vildamasis grįžti prie kūrybinio darbo..." **Kostas Kubilinskas:** "Mano svajonė — šimtas pasakų! Eilėmis parašyti gražiausias lietuvių liaudies pasakas ir Vilniaus legendas". **Romualdas Lankauskas:** "Mes visą laiką privalome savo kūrybą lyginti su kuo nors, tuomet žinosime jos vertę... Lietuvių literatūra negali būti skirta tik lietuviams. Jos vardas turėtų skambėti plačiau. Maža tauta — nekliūtis dideliam menui..." **Marija Lastauskienė - Ivanauskaitė:** prierašas (mirė 1957 m. liepos 19 d.). **Adomas Lastas:** "... būtina vaikui, paaugliui, dar labiau būsimam rašytojui, savarankiškai žengti pirmuosius gyvenimo žingsnius, išmintinga kasdieninio mūsų gyvenimo logika rasti išeitį iš sunkios, keblios padėties..." (B. d.)

Prisiųsta paminėti

Aidai, 1958 m. balandžio mėn. Nr. 4 (109), 145-192 psl.

Turinys: kun. dr. V. Balčiūnas — Sacerdos magnus vysk. K. Paltarokas; dr. J. Remeika — Baltų audringa būklė būtovei brėkštant; dr. P. Reklaitis — Šv. Kazimiero koplyčia Vilniuje; Juan Ramon Jimenez — Sidabrinukas ir aš; J. Gimbutas — Ar gali būti lietuviška architektūra emigracijoje. Kronikos skyriai.

Ateitis, 1958 m. Nr.4, 73-96 psl.

Turiny: Šv. Tėvo kalba Italijos Kat. Akcijos jaunimui; J. Jazminaitės — Liet. velykiniai papročiai; R. Kriaučiūnas — Iš visuomeninio veikimo; Nauda individui; J. Mahtyno, D. Sadūnaitės, A. P. Bagdono, A. Karvelytės - D., A. Baužinskaitės - Kairienės eilėr.; A. Sušinskas — Šunuodegavimas; Pr. Naujokaitis — Prisikėlimas (ištrauka iš romano); Ateitininkų veiklos formos; Vl. Ramojus, Paskutinė kėlionė per Lietuvą; O. Ališytė — Legenda apie vieną vėlę; Ateities p. koncertas; Sportas; Knygos; Ateitininkų veikla; Kreivos šypsenos.

Lituanus, March 1958, Vol. 4, No. 1, 32 psl.

Šiame Nr. rašo: K. Skrupskelis, S. Sužiedėlis, V. Trumpa, L. J. Šimutis, dr. M. Vorobiovas ir J. Grušas.

The Baltic Review, February 28, 1958, No. 13, New York, 8 psl.

Nr. rašo: dr. A. Trimakas — The Baltic Anniversary; dr. D. Krivickas — Economic Achievments of Independent Lithuania; J. K. Mačiulis — Cultural progress of Independent Lithuania; K. Asts — Estonia's struggle for Independence; Al. Kutt — Soviet Type Colonialism in Estonia; A. Blodnieks — Work Norms and Wage Rates on Latvia.s Kolkhozes; dr. A. Trimakas — Human Rights in Legislation an Practice.

GARSŪS KANADIŠKI KOKTEILIŲ RECEPTAI

TOMAS COLLINS

Šaltas, malonus vasaros gėrimas patenkins jus nuo troškulio po golfo ar teniso žaidimo. Jis turi sausą, švarų skonį, kuris atitinka daugumo žmonių skoniui, taip tinkamas atsigaivinti.

Iškoškite vieno citrino sunką. Pridėkit vieną arbatinį šaukštelį cukraus ir 1½ uncijos Seagramo V.O. ar "83" Canadian Rey Whisky į kokteilio maišytuvą. Išmaišykite gerai su daug sumušto ledo gabalėlių, tada supilkite į 10 ar 12 uncijų stiklinę. Pripildykite stiklinę sodos vandeniu ir išplakite. Dekoracijai pridėkite skiltelę apelsino ir prezervuotą vyšnią

Kultūros ir knygų pasauly

Jaunimo stovyklos labui organizuojama dailės paroda, kurios paveikslai bus paleisti loterijon, o gauti pinigai paskirti stovyklai. Tam reikalui dail. Jonynas jau dovanojo du paveikslu ir dail. Galdikas vieną.

Dail. Galdikas Pranciškonams nupiešė didelį šv. Pranciškaus paveikslą, kuris greičiausiai bus pakabintas Kennebunkport vienuolyne.

Prof. dr. A. Ramūnas - Paplauskas, aplankęs Europos laisvąsias valstybes, susipažinęs su jų mokyklų sistemomis, grįžo į šį kontinentą.

Lietuviai studentai ar tik baigę augštesniąsias mokyklas, kurie turėtų laiko, turėtų pastudijuoti Lituanistiniame Institute Fordhamo universitete Niujorke. Paskaitos vyks nuo liepos 7 iki rugpiūčio 15 d.. Kiekvienas gaus stipendiją apmokėti mokesčiui už mokslą, o be to, ir kitokios pagalbos numatoma.

Kreiptis į Instituto direktorių Tėvą Vl. Jaskevičių, SJ: The Lithuanian Program, Box 566, Fordham University, New York 58, N.Y., USA.

A. Landsbergio drama "Vėjas gluosniuose", režisuojant Alg. Dikiniui, dekoracijos A. Valeškos, Čikagoje pastatyta gegužės 10 d. Veikalas liečia šv. Kazimiero gyvenimą.

Dr. Algirdo Margerio knyga "Amerikos lietuviai ir angliškųjų skolinių žodynas" jau spausdinama.

Ant. Škėmos romaną "Baltoji drobulė" leidžia "Nidos" knygų klubas Londone. Romanas yra iš lietuvių gyvenimo Niujorke.

Vasario 16 gimnazijos rūmai, gavus Baden-Wuerttemberg vyriausybės subsidijos, iš priekio atremontuoti. Tikimasi šią vasarą atremontuoti ir rūmų sodno pusę.

Balandžio 2 d. gimnazija baigė mokslo metus, išleisdama naują abiturientų laidą. Jų šį kartą tebuvo vos 4. Kitais metais bus 9. Egzamenų rašomuosius darbus reikėjo atlikti Weinheimo vokiečių gimnazijoje. Visi egzamenus išlaikė gerai. Iš jų Regina Kumfertaitė ir Adelė Liudžiavaitytė ruošiasi studijuoti humanitarinius mokslus, o Andrius Brinkis ir Valteris Sybertas — techniką.

Kauno Medicinos Instituto direktorius prof.Januškevičius dalyvauja Sovietų Sąj. medikų delegacijoje tarptautiniame kongrese vidaus ligų kl. JAV-bėse.

Salezičių gimnazijos mokinių rekolekcijas Did. Savaitę pravedė iš Belgijos atvykęs kun. J. Dėdinas.

Margučiai. Kaip kitais metais, aip ir šiemet, buvo gražiai praleistos Velykos Salezičių gimnazijoj Italijoj. Naktį — jaudinančios velykinės Prisikėlimo pamaldos; Velykų dieną — krūvos įvairių įvairiausiai lietuviškais motyvais numargintų kiaušinių, gaila net buvo jiems daužyti makaulę. Šventės nuotaiką dar labiau pakėlė iš Romos atvykęs kun. J. Navikevičius, MIC, PLB Italijos Krašto Valdybos sekretorius bei jos Informacijų redaktorius.

Liet. Salezičių gimnaizjos orkestrėlis geraširdžių lietuvių pagalba galėjo įsigyti net aštuonis naujus muzikos instrumentus. Apie 30 jaunuolių jau mokosi grojimo. Tuzinas jų jau seniai koncertuoja įvairiuos vakarėliuos, kurių čia dažnai pasitaiko. Keletas maršų, kartu su lietuviškomis sutartinėmis buvo įregistruota į magnetinę juostą ir pademonstruota Belgijoje lietuviams, kurie labai susižavėjo tokiu mokslą einančio jaunimo sugebėjimu.

Kun. Pranui Gavėnui, Salezičių gimnazijos mokytojui ir "S. Balso" redaktoriui, San Giovanni ligoninėj padaryta širdies operacija (stenosis mitralica). Operacija pasisekė gerai, be jokių komplikacijų. Žinoma, gydymasis bus gana ilgas ir pareikalaus nemažai lėšų.

bebras

Ant kiekvienos kanadiškos penkių centų monetos antroje pusėje iškaltas bebro paveikslas — tuo atžymimas šis sunkiai dirbantis mažas žvėrelis, atlikęs tam tikrą rolę Kanados istorijoje.

Praeityje brangus šio žvėrelio kailis atviliojo daug prekybininkų į mūsų kraštą. Kanados kūrimosi pradžioje Europoje buvo ypatingai brangūs bebrų kailiai, iš kurių anais laikais darydavo madingas "bebrų kepures".

Siekdamos skubaus pelno, didžiulės Europos prekybos bendrovės įsteigė prekybos postus visoje rytinėje Kanadoje. Čia jie vietoje supirkinėjo traperių sugautus kailius. Mažasis bebras tapo tiek populiarus, kad greitu laiku sumažėjo jų skaičius. Ieškodami bebrų traperiai tuo pačiu ištyrė vis didesnius krašto plotus. Kai "bebrų kepurių" mada dingo, prekiautojai buvo priversti ieškoti kitokių pragyvenimo šaltinių. Tuo būdu buvo surasta vis daugiau žemės turtų Kanadoje.

Kadangi bebras atliko didelę rolę Kanados apgyvendinime, jis skaitomas Kanados tautiniu žvėreliu ir šiandie saugomas įstatymų.

The House of Seagram

Distillers since 1857

ESAMŲ APLINKYBIŲ KLYSTKELIUOSE

(Atkelta iš 3 psl.)

vienas kito tautą gerbs, bet nejgimta - svetima. Dažnai jie pasijus vieniši, savan kraštan mintimis nuklydę... Tautiniai skirtumai bus stabdis nuoširdžiai, sutartai maldai, religinės kultūros pažangai". (66 psl.).

Aišku be komentarų.

Aš visą laiką laukiau, kada J. Jakštas pagaliau prieis prie pagrindinio mūsų diskusijų dalyko, būtent, prie šeimos vaidmens auklėjant vaikus lietuvybės dvasioje, bet apie tai savo ilgame straipsnyje jis neužsimena nė žodžio, lyg to problemos aspekto visai nebūtų. Jis, be abejo, supranta, kad mišrioje šeimoje auklėti vaikus lietuviškoje dvasioje neįmanoma ir todėl jam atrodo geriausiai pasinaudoti strauso taktika ir įkišti galvą į smėlį.

Visą tautinio auklėjimo svorį jis mėgina nukelti į organizaciją. Lietuviškos organizacijos, jo žodžiais, esančios "geriausias antidotas prieš amerikoniškąjį katilą". Lietuviškos organizacijos tekurstančios "jaunuolyje jo kilmės sąmonę, kurią jis galės nešiotis per visą gyvenimą". (TŽ III. 13. 58). Kitaip sakant, anot J. Jakšto, tautinio auklėjimo šeimoje gali ir nebūti: tegul jaunimą auklėja organizacijos. Ir dar kaip auklėja! Tegul jos jam skiepija tik kilmės sąmonę! Prigimtos kalbos meilė, tautinis turinys jam nebesvarbu.

Aš visai nemanau neigti organizacijos svarbos jaunimo tautiniam auklėjimui, bet, deja, gyvenimo gyvi pavyzdžiai pirštu prikišamai rodo, kad ir tose organizacijose daugiausia dalyvauja tas jaunimas, kurio šeimose tebeviešpatauja lietuviška dvasia, kurių tėvai nėra mišrūs tautiškai ir kurie stengiasi savo vaikams perduoti savo tautos palikimą. Jei tėvai organizacijų atžvilgiu laikosi pasyviai arba priešiškai, tai tokių tėvų vaikai lietuviškų organizacijų nemato. **Lietuvybės problema tremtyje pirmiausia sprendžiama ne organizacijoje, ne vargo mokykloje, bet šeimoje.** Mokykla ir organizacija tėra tik pagalbinės priemonės tėvams. Anot Hello "asmeninių, socialinių, politinių ir net religinių", o nuo savęs pridursime ir tautinių problemų centras yra šeima. J. Jakštas, gindamas mišrias šeimas, kerta pačią svarbiausią šaką, ant kurios laikosi lietuvybės išlaikymas tremtyje.

J. Jakštas fatalistas

Straipsnyje "Kojos katile, tik galva paviršiuje" aš tarp kitko pastebėjau, kad mes visi esame pašaukti nešti ir savo vaikams perduoti lietuvišką krivulę. J. Jakštas savo baigiamose pastabose man taip atsako: "O dėl krivulės, tai būk ramus p. Alantai. Tą mūsų legendarinio Krivio - Krivaičio krivulė palikusi ten, kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka. Ją neša mūsų broliai kolchozuose, dirbtuvėse, įstaigose ir visokiuose nevalios namuose. Mums belieka tik jiems morališkai ir materiališkai padėti. O padėti jiems tegalėsime ne svaičiodami ir su malūnais kovodami, bet blaiviai padėtį vertindami ir dirbdami" (TŽ III. 13. 58).

Taigi, J. Jakštas padėtį vertina "blaiviai", o kas su jo nuomone nesutinka, kas negalvoja, anot jo, "pagal istorinės evoliucijos reikalavimus", kas pasisako prieš mišrias šeimas, kas gina lietuvybės pagrindus, tas tik kovoja su "malūnais". Nežinau, ar pats J. Jakštas supranta savo padėties komiškumą. Juk jis tik vienas laiko pasikišęs mišrią šeimą po savo skverneliu ir prakaituodamas švaistosi istoriniais ir kitokiais kardais šaukdamas: nelieskite tų irracionalinių gelmių! Jis pasiskelbė mišrių šeimų globėju ir gynėju ir mišrios šeimos, be abejo, apsidžiaugs pagaliau susiradusios savo vadą. Kol kas jis dar vienas, bet ką gali žinoti, gal susiras ir daugiau.

Ir dar vienas J. Jakšto logikos kurjozas. Jo žodžiais, mums nėra ko perdaug rūpintis lietuvybės išlaikymu, nes lietuvišką krivulę neša mūsų broliai kolchozuose, dirbtuvėse ir visokiuose nevalios namuose, mes tik juos remkime "morališkai" ir "materiališkai". Aš nežinau, ką jis turi galvoje kalbėdamas apie "morališką" rėmimą. Kaip mes galime savo brolius krašte paremti morališkai, kad net nedrįstame jiems atviresnio laiško parašyti? O mūsų medžiaginė parama prasideda ir baigiasi vienu kito siuntinėlio pasiuntimu bei vienu kitu centu išmestu BALFui ar kuriai kitai labdaringai organizacijai. (Nedarbui užstojus ir tie siuntinėliai sumažėjo). Tokį galvojimą aš laikau negarbingu ir seneliškai išsikvėpusiu. Tai yra ne kas kitas, kaip noras suversti visą atsakomybę ir pareigas lietuvybei išlaikyti mūsų broliams tėvynėje ir nenoras bet kokių rimtesnių pareigų prisiimti tremtyje. Anot J. Jakšto, jūs ten, nevalios namuose neškite kantriai krivulę, o mes čia kursime mišrias šeimas, nes tai "irracionalinės gelmės", nieko bendra neturinčios su kenčiančia tėvyne ir įsipareigojimais išlaikyti lietuvybę tremtyje!

Pagaliau J. Jakšto galvosena paaiškėja, kai mes į ją pažiūrime jo paties akimis. Straipsnyje "Reikėtų platesnio galvojimo" jis tarp kitko sako: "Šiaip ar taip nutautėjimo problema čia yra beveik likiminio pobūdžio ir nieko bendra su mišriomis šeimomis neturi". O savo paskutiniame straipsnyje jis tą savo mintį papildo dar šiais žodžiais: "O fatalizmas glūdi žmonijos istorijos proceso pagrinde" (TŽ III. 13. 58). Taigi, jei fatalizmas glūdi žmonijos istorijos procese, tai kokia prasmė bekovoti su mišriomis šeimomis, kurių nutautėjimas yra "likiminio pobūdžio"? O pagaliau kam bekovoti ir dėl Lietuvos laisvės atgavimo? Juk viskas taip bus, kaip likimas lems. O visi tie, kurie nenori pasiduoti likimui, galvoja "neblaiviai", kovoja su vėjo "malūnais". Šiuo atveju J. Jakštas visai logiškas. Bet kam tada tiek daug kalbėti apie visokias aplinkybes ir aiškinti pagal jas?

Besigilindamas į istorijos filosofijos problemas J. Jakštas pažiūri labai paprastą lietuviškos išminties perliuką: Kaip pasiklosi, taip išmiegosi. Ta paprasta išmintis taip sako: jei nori gerai išmiegoti, tai pirma turi gerai lovą pasikloti, jei nori kad tauta išliktų gyva, turi dėl to kovoti visais galimais ginklais. Likimu gali absoliutiškai viską išaiškinti ir gali absoliutiškai nieko neišaiškinti. Tai joks mokslas, tai tikėjimo dalykas. O tikėjimas fatalizmu yra bejėgių dvasios ubagų darbas. Tikėjimas likimu yra lengviausias kelias savo klaidoms ir silpnybėms pateisinti.

Mišrios šeimos nėra kažin kokia "irracionalinių gelmių" ar likimo problema, bet mūsų visos visuomenės bendrai ir kiekvieno individo paskirai apsisprendimo problema. Mes turime ją aiškinti ne pagal esamas aplinkybes, bet pagal lietuviškos tikrovės aplinkybes. Ją aiškindami ir teisindami pagal esamas aplinkybes, mes patys sau kasame duobę. Mes turime ją aiškinti pagal pagrindinius ir esminius lietuviškus interesus, pagal amžinosios lietuvybės principus. Iš praeities skaudžių klaidų turime padaryti tinkamas išvadas. Mes negalime be atodairos pasiduoti individualiniams polinkiams ir silpnybėms pirma savęs nepaklausę, ar jos derinasi su mūsų tautos esminiais ir gyvybiniais reikalavimais. **Jei mes pripažįstame visuomeninį primatą tai būkime logiški iki galo ir apsigręžę nepaneikime jo inidvidualinių silpnybių vardu.** Mes atsidūrėme tremtyje ne tam, kad taptume "skudurais svetimoms dulkėms pašluostyti" ir virsti "gėlėmis be kvapo", bet tam, kad išliktume ygvi kaip lietuviai ir, jei mes patys nebegrįšime į tėvynę, kad savo vaikus taip išauklėtume, kad jie grįžtų ir be mūsų ir kad nepadarytų mums, kaip lietuviams, gėdos tėvynės akyse.

Windham Centre, Ontario

Šalia Vanessos jau senokai įsikūrę tabako ūky gyvena daugeliui Hamiltono ir apylinkės lietuviams pažįstami savo aukštaitišku vaišingumu Dana ir Mykolas Bartuliai. Balandžio 26 d. išvykoje Hamiltono Liet. Namų entuziastai St. Bakšys, P. Kanopa ir Br. Steponavičius užsuko ir į BeBrtulių pastogę, prašydami talkos šiam sunkiam tautiniam darbui.

Naująją ateivę p. Daną, sukūrusią gražią lietuvišką šeimą su seniau atvykusiu Mykolu, radome laukuose, besodinanči ankstyvąsias bulves. Metusi visus darbus, šeimininkė labai maloniai užkvietė neprašytus svečius į kambarį, kur susipažinome su šeimininku. Po trumpo pokalbio šeimininkas su nuoširdžiu pritarimu įteikė šimtinę, palinkėdamas hamiltoniečiams geriausio pasisekimo.

Su taip miela p. Dana rašančiajam teko susipažinti Anykščiuose pirmojo bolševikmečio metu. Susitikus netikėtai po tiek daug laiko, įspūdžių eibės. Susidarė savotiškai jauki nuotaika. P. Bartulienė anais sunkiais laikais reiškėsi kaip didelė patriotė, tokia išliko ir šiandien. Tuo metu dirbdama valdiškoje įstaigoje daug padėjo besislapstantiems lietuviams, kurių tarpe buvo ir rašantysis. Malonu buvo susitikti ją, gerai įsikūrusią Kanadoje ir gavusią tokios švelnios sielos vyrą, kokiu yra p. Mykolas. Geriausio pasisekimo mielieji Bartuliai ir priimkite hamiltoniečių nuoširdų lietuvišką ačiū! Sk. St.

Rusų laikysena pasikeitė

Sovietų diplomatų prie JT gyvenimas Niujorke visada kėlė nusistebėjimo. Gyveno jie uždari nuo miesto, su niekuo nebendraudami, daugumoje vieni vyrai be žmonų. Net ir savo apranga jie skyrėsi iš visų. Pastaruoju laiku visa tai pasikeitė. Viengungiškas gyvenimas virto šeimų gyvenimu — jie jau turi kartu su savimi žmonas bei vaikus. Gyvena jie visame mieste išsiblaškę apartamentuose, lanko teatrus bei kitokias pramogų vietas, lankosi pas draugus ir patys svečius priima, rengiasi, žinoma, vakarietiškai. Apskritai jie jau nevengia maišytis su svetimaisiais, izoliavimosi nebėra. Jų laikysena taip pat pasikeitusi. Kas turi su jais kokių reikalų ar paskambina telefonu, sulaukia nebe formalaus šalto, bet malonaus, mandagaus atsakymo.

Vienu atžvilgiu ambasada betgi nepasikeitė. Šešių augštų namas Park Ave., kur yra visas sovietų veikłos Niujorke centras, ir kur gyvena delegacijos galva Arkadij Soboliov, visiems tebėra uždaras ir paslaptingas kampelis. Iš jo tebesimato, kad tai priešingai nusiteikusios ir paslaptingai veikiančios organizacijos štabas.

RUSAI KARININKAI EGIPTE

Vokiečiai karininkai, kurie iki šiol dirbo prie Egipto armijos kaip patarėjai, turėsią netrukus grįžti namo, nes tokių patarėjų vietas užimsią rusai. Mat, rusai, parduodami Egiptui ginklus pastatę sąlygą, kad būtų priimti ir jų pasiųsti instruktoriai.

Varšuva. — Lenkų spauda nurodo, kad 1946-1957 m. laikotarpy Lenkijoje ligoninėse padaryta 200.000 neštumo dirbtinų nutraukimų.

Regina. — 65 metų šveicarų kilmės J. Frey gegužės 5 d. išėjo pėsčias nueiti iš čia į Miami Beach, Fla. Jis mano tą kelią padaryti iki gruodžio 5 d.

EDEN, Ont.

Hamiltonui pats Dievas padeda sunkiame Tautos Namų įsigijime. Tabako augintojų parama šiam tautiniam tikslui jau peržengė betkokias mūsų viltis. Ir nuostabiausia, kad Hamiltonui padeda visi: ir jauni, ir seni, ir turtingi, ir mažai pasiturį.

Iš šio mažo miestelio apylinkių malonu paskelbti ir padėkoti antram HLN nariui Vaičiūnui Tomui. Šis mūsų mielas tautietis, nors ir turįs gražų per 70 m. amžių, jau anksčiau per Br. Steponavičių pažadėjo šimtinę, o bal. 26 d. atvykusiems hamiltoniečiams ją įteikė, palydėdamas šuo gražiu posakiu: "Kas gi pagaliau iš tokio žmogaus bėra, kuris niekur neprisideda, o vien tik sau žiūri?" Tuo būdu jis nurodė mums tikrą lietuvišką kryptį, ir jam išreikšti padėką žodžiais tikrai sunku. Jo prisidėjimo vertę padidina jo metų našta, todėl ir mūsų pagarba ir padėka jam juo gražesnė.

Ilgai gyvuok, gerasis Tomai, ir dar ilgus metus būk lietuvišku švyturiu savo apylikės jaunesniesiems! Sk. St.

Liurdas. — Čia vieną dieną buvo atvykę 3.500 aklų.

Jei jūsų kūdikiui užkietėję viduriai, vartokite švelnų

CASTORIA

Jei jūsų kūdikiui užkietėję viduriai, neduokite suaugusiems skirtų vaistų. Duokite švelnaus CASTORIA. Tai pagaminta specialiai kūdikiams. Nepakenks mažiesiems — jie mėgsta GERĄ SKONĮ. Švelniai išvalo vidurius. Prašykite savo vaistininko ar gydytojo.

CASTORIA

Saugus vaistas kūdikiams ir vaikams.

Pigiausi siuntiniai

Į Lietuvą ir į kit. Sov. Sąjungos kraštus

Štai keli pavyzdžiai:

MAISTAS:		VAISTAI:	
20 sv. cukraus	$11.30	Aspirinas, 250 tabl.	$1.00
20 sv. taukų	$18.95	Serpasil, 100 t. po 25	$1.80
20 sv. ryžių	$12.55	Streptomycin 30 gr.	$5.70
Švieži apelsinai, citrinos ir kiti skanumynai.		Penicilin alyvoje, 5 gr.	$2.90

Į šią vaistų kainą neįeina muitas.

Paprastu paštu pristatymas užtrunka TIK 3-5-7 SAVAITES; visi užsakymai išpildomi iš Europos.

Siunčiame ir iki 40 sv. maisto siuntinius; tuo sutaupysite persiuntimo išlaidas. Taip pat siunčiame ir siuvamas mašinas, įvair. įrankius, medicinos, dantų reikmenis ir t.t.

MAZAR TRADING CO. LTD.

863 QUEEN STREET W., Toronto, Ont. Tel. EM. 3-5520

Greitas ir patikimas patarnavimas, žemiausios kainos, garantuotas pristatymas. Priimame užsakymus ir paštu.

Jus kviečia

į savo eiles didžiausia lietuviška organizacija, kuri draudžia gyvybę, rūpinasi Jūsų asmeniška gerove sušelpdama Jus ligoje ir nelaimėje, jungia lietuvius bendram kultūriniam darbui, padeda mokslus einančiam jaunimui.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA)
Toronto 236 Kuopa

Dar šiandien skambinkite dėl smulkesnių informacijų:

ST. JOKUBAITIS — LE. 4-0773
Centrinis Atstovas.

L. Rickevičienė — RO. 9-7668 A. Paulauskas — LE. 6-3545
H. Chvedukas — LE. 4-1528 O. Indrelienė — LE. 1-8522
Al. Duda — RO. 9-4612 V. S. Mastis — LE. 2-6513

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —

DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ

kreipkis į lietuvišką firmą

MODERN STONE CO.

NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)
Telefonas BE. 3-1911

Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kaminams viršų, cemento, kalkių (Sealbond), smėlio ir kit. medžiagų.

Variety Textiles

948 DUNDAS ST. W., TORONTO - TEL. LE. 6-7394
(prieš šv. Jono Kr. bažnyčią)

Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVOJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijoje pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltams, suknelėms, sijonams, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir t.t. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai.

Atskirų medžiagų gabalų už pigią kainą pasirinkimas.
Žemiausios kainos Toronte.

ŽUKLAVIMO

ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS

1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas

K. ARDAVIČIUS

High Park rajone

2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220

(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

Tinkamiausias "visai šeimai" gėrimas...

Pasinaudokite didžiausiais kelionės patogumais...

važiuodami SUPER Continental ir Continental

Dviem puikiais transkontinentiniais traukiniais, kurie važiuoja kasdien į Rytus ir į Vakarus — aptarnaudami:
MONTREAL - OTTAWA - TORONTO - WINNIPEG
SASKATOON - EDMONTON - JASPER - VANCOUVER
o tarpines stotis aptarnauja CONTINENTAL.

Norėdami viskuo aprūpintos kelionės, pasiteiraukite apie CNR'o "suplanuotą"
MAPLE LEAF PACKAGE TOURS

Informacijų ir rezervuotų kelionių reikalais kreipkitės į Canadian National atstovus.

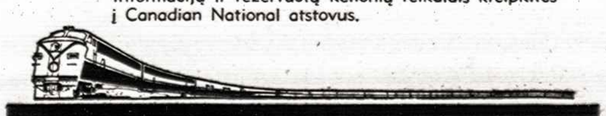

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS
VIENINTELIS GELEŽINKELIS APTARNAUJĄS VISAS PROVINCIJAS

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

Mohawk Furniture
LIMITED

2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

KADIJO ★	★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★	★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★	★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★	★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★	★ VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

ED. KONDRATAS

Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronte
(prie Lietuvių Namų)

Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

Saugesniam važiavimui! Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!

Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —

- PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!
- RATŲ BALANSAVIMAS
- PILNI PERDAŽYMO DARBAI
- VAIRŲ PATIKRINIMAS
- SULANKSTYMŲ IŠTAISYMAI
- STABDŽIŲ ĮDĖJIMAS, ir kiti darbai.

IMPERIAL AUTO COLLISION

561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)

TELEFONAS RO. 9-4773 Savininkas Gustavas Keraitis

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ar nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausio—kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemoroidai iš vis jau ne problema!"

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu PREPARATION H.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.

PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS...

★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.

Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Vaistai Lietuvon!

IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ

Ratykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė

1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Dundas - Soraurен
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 virtuvėm, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo.

Indian Rd. - Annette
$3.5000 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės. Alyva apšildomas, garažas. Lengvos mokėjimo sąlygos.

College - Marguerette
$4.000 įmokėti, 7 kambarių mūro namas su 2 moderniškom virtuvėm, nepereinami kambariai.

St. Clair - Vinona
$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 moderniškom virtuvėm, garažas, alyva šildomas.

Indian Grove - Annette
$17.500 pilna kaina, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 moderniškos virtuvės, nauja apšildymo sistema su gazu.

Bloor - Delaware
$4.500 įmokėti, 9 kambarių mūro namas, 2 moderniškos virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai, dideli kambariai. Viena skola balansui.

Roncesvalles - Constance
$17.900 pilna kaina, 8 kambariai, mūrinis namas su garažu, 3 moderniškos virtuvės, nepereinami kambariai.

Bloor - Beresford
$5.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garažu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, užbaigtas rūsys, gražus kiemas. Tuoj galima užimti.

High Park - Quebec
$6.500 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės, dideli kambariai. Tuojau galima užimti.

St. Clair - Lauder
$7.000 įmokėti, 10 kambarių per du augštus mūrinis atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, garažas, 2 moderniškos virtuvės. Viena skola balansui.

St. Clair - Glenholme
$8.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas su garažu. Vandeniu alyva šildomas, viena moderniška virtuvė.

Bathurst - St. Clair
$9.500 įmokėti, 15 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, 4 moderniškos virtuvs, 4 vonios, $420 mėnesinių pajamų. Tuojau galima užimti.

Bathurst - Queen
8 kambariai — 2 augštai
$1.500 įmokėti, garažas, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos. Pilna kaina $14.500.

Bloor - High Park Ave.
Dupleksas — 7 kambariai
$4.500 įmokėti, atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, 2 vonios, geri morgičiai. Pilna kaina $17.900.

Roncesvalles - Westminster
9 kambariai
$6.000 įmokėti, mūrinis, dvigubas garažas, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios. Pilna kaina $20.900.

Beatrice - College
1 atvira skola 10 metų
$5.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, dvig. garažas. Kaina $17.900.

Bloor - Indian Rd. Cres.
$2.000 įmokėti
8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, įvažiavimas mašinai pastatyti, geri morgičiai. Pilna kaina $17.900.

Dundas - Bloor - Indian Grove
Savininkas nusipirko
$4.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių, dvigub. garažas. Kaina $18.900.

St. Clair - Oakwood
$4.500 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, garažas, šoninis įvažiavimas, Kaina $17.900.

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, rauplėtų plytų, atskiras, 6 gražių kambarių namas, garažas, 1 atvira skola balansui. Kaina $17.900.

St. Clair - Oakwood
3 butų - 12 kambarių
$7.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 12 kambarių namas, padalytas į 3 atskirus butus. Nuomos gaunama $3.780 metams. Garažas. Turi būti parduotas dar šią savaitę.

Jane - Bloor
2 butų - 10 kambarių
$6.900 įmokėti, atskiras mūrinis, 2 pristatyti garažai su privačiu įvažiavimu, 2 vandeniu alyva šildomos krosnys, 2 modernios virtuvės, 2 vonios. Savininkas keliasi iš Toronto. Gera proga įsigyti 2 butų namą, labiausiai pageidaujamoje vietoje.

Priscilla Ave. - Jane - Annette
$1.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, alyva šildomas, pilna kaina $8.500, prie gero susisiekimo, ramioje vietoje. Namas geram stovy.

St. Clair - Jane
$2.000 įmokėti, 9 amkbarių blokinis atskiras namas, dvi virtuvės, privatus įvažiavimas, geras susisiekimas, arti mokyklos, geros pajamos iš namo, ilgiems metams išsimokėjimas.

Bloor - Ossington
$2.000 įmokėti, atskiras namas, 7 kambariai, dvi virtuvės, alyva apšildomas, geras susisiekimas. Namas geram stovyje. Kaina $12.000. Geros pajamos iš namo.

Lansdowne - Dundas
$2.500 įmokėti, 8 kambariai, mūrinis namas su dvigubu garažu. Aylva apšildomas. Viena skola atdara. Namas geram stovyje.

Major - Bloor
$2.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų virtuvių, arti susisiekimo. Geros mokėjimo sąlygos, viena skola. Gerame stovyje ir geros pajamos iš namo.

Wallace Ave. - Bloor
$2.900 įmokėti, 6 kambarių su dviem virtuvėm mūrinis namas, geram stovyje, ramioje vietoje, galima rūsyje įrengti pora kambarių.

Emerson - Bolor
$2.900 įmokėti, 8 kambariai, dvi virtuvės, mūrinis namas. Gazu apšildomas, su garažu. Prie gero susisiekimo, Geros pajamos iš namo taip geram stovyje.

Eglinton - Keele
$4.500 įmokėti, 6 kambarių ir vienas rūsy, galima įrengti ir virtuvę. Naujas, labai gražioje vietoje, dvigubas garažas, atskiras įėjimas. Geros mokėjimo sąlygos. Pilna kaina $16.900.

Indian Rd. - Annette
$3.000 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, dvi virtuvės, lengva išnuomoti, prie gero susisiekimo. Alyva apšildomas, ramioje vietoje.

Delaware - Dupont
$3.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis atskiras namas, dvi virtuvės, privatus įvažiavimas, geros mokejimo sąlygos su mažais procentais. Puikios nuomavimo sąlygos.

Rusholme Rd. - Bloor
$15.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas su dideliu gražiu sklypu. Viena skola balansui, lengvos mokejimo sąlygos.

Suinteresuoti pirkti namus prašomi kreiptis pas mus, galėsite namatyti ir pasirinkti gerų namų. Dabar laikas.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1264 St. Clair Ave. W.
Darbo tel. LE. 1-5781
Namų tel. RO. 2-5543
skambinti po 10 val. vak.

Aleksas KAZANAVIČIUS
Darbo telef. LE. 4-8481

P.S. Jeigu kartais Jūs nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną daug naujų nuosovybių.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Aušriečių laimėjimai Toronto gimanzijų lengvosios atletikos pirmenybėse: Etobicke Collegiate pirmenybėse Kastytis Batura išsikovojo pirmąsias vietas šuolyje su kartimi (8'), trišuolyje (35'6") ir estafetėje (50: 5) bei antrą vietą disko metime (97'). Humberside Collegiate pirmenybėse Algis Malinauskas —pirmąsias vietas 100 (10:7 sc.), 200 (24:4) m. bėgime ir šuolyje į tolį (117'). Romas Burdulis — pirmąją vietą ieties metime (134') ir antrąją rutulio stūmime. Stasys Petravičius — antrąją vietą ieties metime (120'). Edvardas Apsėga — trečiąsias vietas 100 ir 200 m. bėgime. Algis Žaliauskas — pirmąsias vietas šuolyje į tolį (15'6") ir į augštį (5').

Kitose gimnazijose pirmenybės dar nepravestos.

Lengvosios atletikos treniruotės, iki atdarys Varsity stadijoną, ir toliau vyks Rennie parke. Treniruotes sėkmingai praveda žinomas Toronto sportininkas - treneris George Stulac. **T. P.**

VYČIO ŽINIOS

Arbatėlė, įvykusi praėjusį sekmadienį šv. Jono Kr. parapijos salėje, praėjo labai įspūdingai. Į arbatėlę atsilankė garbės narys kleb. kun. P. Ažubalis, sportininkų tėvai ir gausus būrys sportininkų. Arbatėlės metu pasikeista keliomis mintimis, įteikti žaidynių diplomai ir laimėjimų skydeliai. Jaunosios krepšininkės arbatėlę paįvairino pianino koncertu.

Pirmąjį laimėjimą futbole pasiekė Vyčio II-oji, praėjusį trečiadienį Bramptone įveikusi vietinę komandą 2:1. Sekančios rungtynės: gegužės 14 d. 7 val. Broadview std. Vytis I-N. Greece; gegužės 17 d. 7 val. Millan std. Vytis I - Lions.

Krepšinio varžyboms Hamiltone pasiruošti šį šeštadienį St. Christopher salėje įvyks treniruotės: 1-2 val. moterims, 2-3 v. vyrams.

Vytietė Ed. Kromaitė Kent mokykloje laimėjusi visas lengv. atletikos varžybas apdovanota geriausios atletės dovana. **A.S.**

SPORTAS HAMILTONE

Hamiltono LSK Kovo 9 metų minėjimas ir ta proga rengiamos žaidynės — jau tik už dviejų savaičių. Į vyrų krepšinio varžybas pakviesta Toronto Vyčio komanda, taigi, viso vyrų krepšinyje dalyvaus net penki klubai: Toronto Vytis ir Aušra. Detroito Kovas, Ročesterio Sakalas ir Hamiltono Kovas. Atrodo, kad laimėtoju turėtų išeiti Toronto Aušra ir jai atitektų hamiltoniečio prekybininko Alf. Kybarto skirta taurė.

Padėtis stipriai "komplikuojasi" vyrų stalo teniso komandiniame susitikime tarp Toronto Vyčio, Detroito Kovo, Ročesterio Sakalo ir Hamiltono Kovo. Čia komandos išskirstytos, imant pagrindu paskutines žaidynes Clevelande: vienoje pusėje atsistoja Vytis, kitoje Detroito Kovas. Jų priešininku gali būti Sakalas ir Hamiltono Kovas. Be abejo, negalima užmiršti ir mūsų moterų, kurios šioms žaidynėms, su moteriška atkaklumu, pilnai ruošiasi. Ir stalo tenise ir krepšinyje susitiks Toronto Vytis ir Hamiltono Kovas. Žaidynės prasidės 10 val. ryto ir po 12 val. sportininkų parado, bus pusiaubaigminiai ir baigminiai susitikimai. Visos rungtynės vyks viename pastate, bet dviejose salėse, Commercial High School, Sanford Ave. N.

Vakare Royal Connaught viešbutyje didelis sportininkų vakaras, kuriame meninę programą išpildys Varpo choras.

Sekmadienį, gegužės 25 d., AV parapijos salėje, tuoj po pamaldų, Kanados šachmatų meisteris P. Vaitonis duos simultaną.

Sportininkai ir sporto mėgėjai iš Hamiltono, Toronto ir JA V-bių prašomi rezervuoti gegužės 24-25 d.d. žaidynėms Hamiltone ir į jas atvykti, nes tikrai jos bus vertos visų dėmesio, kadangi eilėje rungtynių susitiks mūsų stipriausi klubai išeivijoje. **K. B.**

Pabaltijo stalo teniso turnyras prasidėjo balandžio 18 d. Vilniaus "Spartako" salėje. Kiekvienoje komandoje buvo po 14 sportininkų — 6 suaugę, 4 jaunimo ir 4 jaunių atstovai. Iš lietuvių dalyvavo: 1958 m. S. Sąj. čempionas R. Paškevičius, daug kartų buvęs Sov. Sąj. čempionu A. Saunoris, sporto meisterė O. Žilevičiūtė, jaunieji stalo tenisininkai R. Ramanauskaitė A. Zablockis ir kt.

Jau pirmą dieną lietuviai nugalėjo latvius bendru 37:6 rezultatu.

Komandines varžybas balandžio 19 d. laimėjo lietuviai, tuo būdu tapdami Pabaltijo stalo teniso nugalėtojais. Sekančią dieną antrą vietą iškovojo estai, trečioje liko latviai.

Asmeninėse varžybose dėl nugalėtojo vardo Saunoris nugalėjo Paškevičių 3:1. Moterų pirmąją vietą laimėjo estė Lestal, finale įveikusi Tvaronaitę 3:1. Dvejetų varžybose nugalėtojų vardus iškovojo Lestar - Pesur, Lestar - Meksa ir Saunoris-Paškevičius.

R. CHOLKAN
REAL ESTATE
LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Wright Ave. - High Park
$2.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, alyva šildomas, garažas, namas be skolų.

Jane - Annette
$2.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, mod. virtuvė, alyva šildomas, žaidimų kamb. rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu.

Runnymede - Annette
$3.600 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas, ilgos išsimokejimo sąlygos.

Windermere - Bloor
$5.000 įmokėti, 6 kamb. atsk. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas didelis kiemas, pilna kaina tiktai $15.700.

Humberside Ave. - High Park
$5.000 įmokėti, 7 kamb. atsk. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, naujas šildymas, garažas, 10 metų skola.

Quebec Ave. - High Park
$5.500 įmokėti, 12 kamb. atsk. mūrinis namas, 3 virtuvės, alyva šildomas, privatus įvažiav. did. kiemas.

Indian Rd. Cres. - Bloor
$5.500 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas.

Swansea - Windermere
$6.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras, mūrinis namas, mod. virtuvė, vand. alyva šildomas, šoninis įvažiavimas, garažas, viena skola 10-čiai metų.

Geoffrey St. - Roncesvalles
$6.000 įmokėti, 12 kamb. mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, alyva šildomas, namas be skolų. Skubus pardavimas.

Dorval Rd. - Bloor - High Park
$7.000 įmokėti, 8 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės, vand. alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas, didelis puikus kiemas.

Runnymede - Bloor
$7.500 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, 10 metų skola.

Westminster Ave. - High Park
$10.000 įmokėti, 13 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 4 virtuvės, vand. alyva šildomas, šoninis įvažiavimas, garažas. Šeimininkas išvyksta.

Apartamentai
$12.000 įmokėti, 4 butų apie $500 mėn. nuomos.
$20.000 įmokėti, 9 butų, apie $12.500 nuomos.

Wasaga Beach
$4.000 įmokėti, benzino stotis, restoranas - krautuvė, 19 kabinų, gali keisti į namą.
$2.500 įmokėti, maisto produktų krautuve su didžiuliu kampiniu sklypu, galima statyti motelius bei benzino stotį.
$1.000 įmokėti, 6 kamb. vasarnamis su visais baldais.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Krepšinis dabartinėje Lietuvoje

Krepšinis dabartinėj Lietuvoj ir toliau yra vadinamas tautiniu žaidimu. Lietuvių komandos ir atskiri žaidikai įtelkti į įvairias Sovietų Sąjungos rinktines, ne kartą yra pasižymėję pasauliniu mastu.

Lietuvos pirmenybių meisteriu 1945 m. tapo Kauno Akademinis Sporto Klubas, 1946-1949 m. pirmavo Kauno Kultūros Institutas, 1950 m. įsiterpė Kauno Žalgiris, 1951 m. vėl buvo iškilęs Kūno Kultūros Institutas, o nuo 1952 m. pergalių seriją pradėjo Kauno Žalgiris.

1945 m. Kaune buvo pirmasis po II pasaulinio karo didysis krepšinio įvykis — aštuonerių miestų turnyras. Kaunas ir Maskva, sužaidę 25:25, liko be pralaimėjimų, bet turnyrą laimėjo Maskva, kitus varžovus įveikusi augštesne pasekme. Kaunietis Butautas pripažintas taikliausiu turnyro metiku.

Sovietų Sąjungos augščiausios — A klasės, meisteriu lietuviai yra buvę du kartu: 1947 m. tokį titulą iškovojo Kauno Kultūros Institutas, o 1951 m. — Kauno Žalgiris. Nuo 1945 iki 1957 m. buvo rengiamos Sovietų Sąjungos žiemos pirmenybės. 1948 ir 1949 m. meisteriu buvo Kauno rinktinė, o 1953 ir 1954 m. tokiu pat titulu pasipuošė Lietuvos rinktinė.

1954 m. Kaune Lietuva nugalėjo Šiaurinę Korėją: vyrai 69-61 ir moterys 74-49. Tais pat metais Leningrade Bulgarija įveikė Lietuvą 78-70. 1955 m. Maskvoje buvo Lietuva - Čekoslovakija. Lietuvos vyrai laimėjo 72-66, o moterys pralaimėjo 53-68.

1956 m. Kaune pasiekta dviguba pergalė prieš Rusijos fed. respubliką (RTFSR): Lietuvos vyrai laimėjo 76-45 ir moterys 66-60. Paskutinėse rungtynėse Tulevičiūtė įmetė 40 taškų.

1956 m. Maskvoj įvykusioj Spartakiadoj Lietuvos vyrai krepšinyje nugalėjo Estiją 72-61, Kareliją 110-31, Ukrainą 82-62, Armeniją 83-49 ir Moldaviją 79-28. Tokiu būdu Lietuva pateko į baigminę grupę (šešios rinktinės). Čia Lietuva įveikė Kazachstaną 68-60 ir susitiko su Latvija, prieš kurią pralaimėjo 59-54. Kitose dvikovėse Lietuva nugalėjo Rusiją 78-61, bet pralaimėjo Maskvai ir turėjo pasitenkinti trečiąja vieta. Spartakiados meisteriu tapo Latvija, antroji — Maskva (tiek pat pergalių kaip ir Lietuva, tik geresnis krepšių santykis).

Spartakiadoj dalyvavo ir Lietuvos moterys, kurios, patekę į baigminę grupę, turėjo likimines rungtynes su Maskva, Maskvos sudėty buvo pagrindinės Sovietų Sąjungos rinktinės žaidikės (Europos meisteris). Lietuva vedė 12-1, kėlinį baigė 33-19, o po pertraukos dar pridėjo 3 tšk. Vėliau Maskva pradėjo švelninti, už pražangas išėjo Rosėnaitė ir 38 min. mūsiškės dar vedė 56-55. Paskutinėse sekundėse prarastas kamuolys, ir Maskva pilnu metimu užsitikrino laimingą pergalę 57-56. Lentelėj Lietuvos moterys užėmė ketvirtą vietą ,o meisteriu liko Maskva.

1956 m. gruodžio 21-23 d. Kaune buvo jubiliejinis turnyras (50 metų krepšiniui Rusijoj). Vyrų gr. laimėjo Kauno Žalgiris, 2. Leningrado Burevestnik, 3. Tartu Kalev, 4. Liepojaus Daugava. Moterų gr. pirmą vietą užėmė Tartu Kalev, 2. Kauno Žalgiris, 3. Rygos Daugava, 4. Leningrado Burevestnik.

1957 m. sausio 19 d. Kaune buvo paminėtos 35 metinės, kai Lietuvoj žaidžiamas krepšinis. Paskaitą skaitė Vytautas Kulakauskas ir buvo apdovanoti veteranai žaidikai: Butautas, Lagunavičius, Kulakauskas, Sercevičius, Variakojis. Ta proga Kūno Kultūros Institute (buv. Kūno Kultūros Rūmai) surengta parodėlė, kur buvo išdėstytos Lietuvos krepšininkų laimėtos dovanos ir diagramos, vaizduoją krepšinio augą ir pasiekimus. Be to, vakare sužaistos moterų rungtynės Lietuva - Latvija, kurias Lietuva laimėjo 59-41. Sausio 20 d., tos pat sukakties proga, Vilniuje Kauno Žalgirio vyrai įveikė Vilniaus Žalgirį 80-49, o Vilniaus žalgirietės pralaimėjo Rygos Daugavai 47-62.

1957 m. balandžio mėn. Lietuvos vyrų ir moterų rinktinės buvo išvykę ilgesnių gastrolių į Š. Korėją ir gegužės 2 d. prie 40 tūkstančių žiūrovų Lietuvos rinktinės laimėjo prieš Šiaurinę Korėją: vyrai 90-45, moterys 47-27. Laimėti ir kiti susitikimai prieš atskirus miestus ar komandas.

— Lietuviai yra daug pagelbėję Sovietų Sąjungos rinktinei Europos vyrų pirmenybėse. 1947 m. Prahoj žaidė: Butautas, Kulakauskas, Lagunavičius, Petkevičius; 1951 m. Paryžiuj: Butautas, Lagunavičius; 1953 m. Maskvoj: Butautas, Lagunavičius, Lauritėnas, Petkevičius; 1955 m. Budapešte: Lauritėnas, Petkevičius, Stonkus ir 1957 m. Sofijoj: Lauritėnas, Stonkus. 1951 m. sporto dienraščio L'Equipe anketoj Butautas su estu Lisovu buvo pripažinti geriausi pirmenybių žaidikai po Mrazek (Čekoslovakija). Kitas prancūzų sporto laikraštis Miroir Sprint, rašė, jog Butautas buvo vikriausias pirmenybių dalyvis, greitas, stiprus, išbaigtas krepšininkas. 1957 m. Sofijoj pasižymėjo Stonkus, baigminės grupės šešiose rungtynėse įmetęs 92 tšk. Iš viso baigminėse rungtynėse (jų buvo septynios, bet Stonkus vienerių nežaidė) Sovietų Sąjunga buvo pasiekusi 531 tšk. Išskyrus 1955 m. Budapešte, kai Europos meisteriu tapo Vengrija, kitas pirmenybes laimėjo Sovietų Sąjunga.

Daug reikšmės lietuviai turėjo ir olimpiniuose žaidimuose, kai 1952 m. Helsinky ir 1956 m. Melbourne jie padėjo Sovietų Sąjungai laimėti antrą vietą (po JAV). Helsinky sidabro medalius gavo: Butautas, Lagunavičius ir Petkevičius, o Melbourne: Lauritėnas, Petkevičius ir Stonkus. Beje, 1956 m. Petkevičius buvo Sovietų Sąjungos olimpinės rinktinės kapitonas.

1957 m. Lietuvos krepšinio trenerių taryba sudarė dešimties geriausių Lietuvos krepšininkų sąrašą atskirom pozicijom: vidurio puolikai (abėcėlės tvarka): Bičiūnas, Butkus, V. Grikštas, P. Grikštas, Iminavičius, Jankevičius, Lauritėnas, Leonavičius, Skaisgiris, Tendzegolskis; puolikai: Balakauskas, Buzelis, Dapšas, Gentvainis, Geštautas, Greičiūnas, Kemežys, Matačiūnas, Mateika, Stonkus; gynikai: Janonis, Krušinskas, Masalskis, Masiulis, Paulauskas, Radikas, Sabulis, Sargūnas, Skuodis, Stumbrys. Pažymėtina, jog sąraše stinga Petkevičiaus, kuris keli metai, kai žaidžia Leningrade.

1957 m. geriausios Lietuvos moterys: vidurio puolikės: Braškaitė, Černiauskaitė, Daktaraitė, Dargytė, Kirtiklytė, Kontrimavičiūtė, Madeikienė, Rosėnaitė, Rupšaitytė, Tupikaitė; puolikės: Ališauskaitė, Bimbienė, Jakštaitė, Pečiulytė, Ruočkutė, Šumskytė, Šurkutė, Šutaitė, Tulevičiūtė, Vasiliškiūtė; gynikės: Albrechtaitė, Budzytė, Burbaitė, Butautienė, Juknevičiūtė, Milerytė, Pimpytė, Ruzgutė, Sviderskaitė, Vaikutytė.

Kęstutis Čerkeliūnas.

(Sutrumpinta iš Edv. Šulaičio red. leidinio "Lietuviškasis krepšinis").

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

Runnymede - Annette
$2.500 įmokėti, 6 didelių kambarių, labai gerame stovyje namas, Alyvos šildymas, vieta garažui.

Bloor - Havelock
$7.000 įmokėti, 9 didelių kambarių, atskiras namas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios kambariai. Dvigubas garažas. Netolimoje ateityje požeminis susisiekimas.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras namas. 3 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vandens ir alyvos šildymas.

High Park
$6.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas. 2 virtuvės, 2 vonios, gražus kiemas, garažas. Vandens ir alyvos šildymas.

Oakwood - Eglinton
$1.500 įmokėti, atskiras 5 kambarių vienos šeimos namas. Vienas atviras morgičius 10 metų. Vieta garažui.

Roncesvalles - Howard Park
$3.000 įmokėti, 6 gražūs kambariai, 2 dideles virtuvės, dvigubas garažas. Alyvos šildymas.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 **Namų tel RO. 2-5543**

Mes skoliname įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!

Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:
P. BUDREIKA Namų tel. WA. 1-7672
F. JONYNAS Namų tel. EM. 4-9641 ir EM. 6-0091
A. BLIUDŽIUS Namų tel. RO. 7-1948
V. MORKIS

B. SERGAUTIS, Realtor

817 BLOOR ST. W. Tel. LE. 4-2351
355 DANFORTH AVE. Tel. HO. 1-7515

Didelis namų pasirinkimas su mažu įmokėjimu. Kreiptis į Danforth (office) įstaigą.

Dėl žemės, apartmentų, investicijų kreiptis į Bloor įstaigą.

Baby Point Paint & Wallpaper

C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.

Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.

Sav. A. F. GALDIKAS **351 JANE ST. (prie Annette).**

WINDSOR, Ont.

Motinos dienos minėjimas buvo suruoštas apyl. valdybos gegužės 4 d. kroatų salėje. Sekr. R. Dumčius pradėjo minėjimą pasveikindamas visas motinas. Po to sekė rašytojo Vyt. Alanto patriotinė, įdomi paskaita. Pradėjęs nuo Birutės Vytauto motinos - prieškrikščioniškosios lietuvės motinos, priminęs baudžiavos gadynės - vargstančias pono laukuose motinas, sustojęs prie vargo mokyklos ir savanorių kūrėjų laikų, paskaitininkas gražiais ir teisingais žodžiais iškėlė motiną kaip didįjį veiksnį įkūnijant idealus skelbtus mūsų tautinio atgimimo didžiųjų vadų. Nepriklausomybės laikais lietuvės motinos vaidmuo palengvėja, nes čia jai jau gelbsti valstybė — mokykla, spauda, radio, literatūra ir menas. Pagaliau paskaitininkas primena motinas dabar kovojančias Lietuvoje, vargstančias Sibiro tremime, pasidžiaugdamas, kad nuo garbingojo lietuvės motinos tako jos nenukrypsta.

Išeivė lietuvė motina yra tas inkaras, už kurio išsilaikys mūsų jaunimas — mūtų tautos ateitis. Mes lenkiame savo galvas išeivei lietuvei motinai, kuri yra tikroji lietuviškų namų siela, kuri stengiasi perduoti lietuvišką krivulę savo vaikams, kuri puoselėja šeimoje lietuvių kalbą, auklėdama vaikus, moka suderinti ir lietuvybę ir gero, doro žmogaus paskirtį. Kokios bus mūsų motinos, tokia bus lietuvių tauta, tokia bus Lietuva.

Po paskaitos atsidaro scena, kurioje gražiai išsilygiavęs Windsoro LB vyrų choras. Choro vadovas J. Sodaitis trumpu jausmingu žodžiu sveikina motinas. Vyrų choras sudainuoja "Oi neverk, motinėle". N. Giedriūnaitė ir R. Januškaitė deklamuoja eilėraščius, svečias iš Detroito Vytautas Petrauskas akordeonu vykusiai išpildė lietuviškų dainų popuri ir ištraukų iš operų. Pabaigai mišrus choras gražiai padainavo lietuviškų liaudies dainų.

Malonu paminėti, kad į minėjimą prisirinko pilnutėlė salė lietuvių, nors atsiranda ir čia tokių "kultūrininkų", kurių jokie minėjimai nedomina. **Kor.**

Prityręs Admiral T.V. Corporation technikas

TAISAU RADIO - TELEVIZIJOS aparatus

Darbas ir dalys garantuotos visiems metams.
RO. 7-5976 **V. SIMINKEVIČIUS** **386 Durie St.**

I. Mawrodin

REALTOR
Narys Toronto Real Estate Board
2543 Dundas St. W. RO. 7-3121

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ NUOSAVYBIŲ. Sudarome paskolas, perkame morgičius, bei parūpiname pinigų įmokėjimui. GREITAS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

RO. 7-3121 A. MIČIŪNAS RO. 7-3121

PIGIAUSI
siuntiniai
Į LIETUVĄ

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Štai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus $11.95
22 svarai ryžių $14.75
22 svarai taukų $23.20

Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

V. VASIS

REAL ESTATE

872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605

J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Baltica

LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA

966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688

Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

LIETUVIŠKA MOTERŲ KIRPYKLA

WANDA'S HAIR STYLING

PONIOS IR PANELĖS KVIEČIAMOS apsilankyti naujoje ir modernioje WANDOS ŽUKAUSKIENĖS kirpykloje. Kirpimas ir šukuosenos individualiai pritaikomos. Prityrę plaukų dažyme ir pusmetinių dėjime. Žemos kainos.

1700 B QUEEN ST. W. (prie Sunnyside)
Telefonas LE. 5-6686

Patarnavimas
automobilių, namų, baldų,
GYVYBĖS, pensijos planų,
sveikatos ir kt.
DRAUDIMUOSE

PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovas The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimo bendrovių.

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

994 DUNDAS ST. W., TORONTO, TEL. LE. 2-9621

Krosnys - Gazai - Alyva - Anglys

CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI.

ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.

Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ODOS IŠPARDAVIMAS

Jei jūs siunčiate siuntinius savo giminėms į tėvynę, pirkite odos dabar — laike pavasarinio išpardavimo — tik ŽIŪRĖKITE:
SPECIALIAI — 20 pėdų juodo chromo tik $7.00
SPECIALIAI — 3 poros batų su visais priedais $20.00

Pasiųskite pašto perlaidą su užsakymu į:

ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 BATHURST ST., TORONTO, ONT.
Atidaryta visą dieną šeštadieni. Kalbame ukrainietiškai.
Telefonas WA. 4-3804.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU naujas krosnis, oilburnerius ir gazburnerius. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Maisto produktų krautuvė

125 Roncesvalles Ave. (kampas Galley)

Tel. LE. 3-9911

Mes turime lietuviškų sūrių, kaimiškų lašinių, kumpių, taip pat įvairiausio europietiško bei kanadiško maisto.
PRISTATOME VELTUI Į NAMUS.
APSILANKYKITE ARBA SKAMBINKITE.
Savininkai J. ir V. MATEKONIAI

Pats laikas padaryti pavasarinį mašinos pagrindinį patikrinimą.

WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS

Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.

Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00

Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.

TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

VANESSA, Ont.

Balandžio 26 d. trečią kartą Hamiltono Lietuvių Namų atstovai St. Bakšys, Br. Steponavičius ir P. Kanopa lankėsi pas šios apylinkės lietuvius prašyti kaimynų paramos HLNamų įsigijimo darbui.

Pirmas kiemas, kuriame susilaukta nuoširdaus priėmimo, buvo Stasės ir Stasio Olekų. Šeimininkė yra jau Kanadoje gimusi, Gudeliauskaitė, o jis naujasis ateivis. Šeimininką radome laukuose. Po trumpo pokalbio jis tuojau pat įteikė Liet. Namams $100 čekį, nuoširdžiai padžiaugdamasis, kad reikėtų daugiau, bet šiuo metu dar negalįs. Stasys Oleka yra žinomo Lietuvos Valstybės Teatro režisoriaus pusbrolis, ir šiuo metu iš pusės aumams $100 čekį, nuoširdžiai pa- Pripuolamai čia susitikome ir patį savininką, seną P. Kanopos pažįstamą, kuris patikino, kad artimoje ateityje ir jis paremsiąs hamiltoniečių darbą.

Jaunųjų Olekų kaimynystėje jau eilę metų gražiai įsikūrę ir verčiasi savo tabako ūkyje ankstyvesnės imigracijos tautiečiai Teresėlė ir Juozas Astrauskai. Rašančiajam čia teko lankytis antrą kartą ir abu kartu sutikti reto nuoširdumo priėmimą. Paprastai, kada tenka prašyti pinigų, susidaro tarp prašančiojo ir davėjo tam tikra sunki nuotaika. Nieko panašaus neteko čia pajusti. Su pavasariškai skaidriu nusiteikimu mielasis Juozas tuojau išrašė $100 čekį, o p. Teresėlė užkvietė atvykti rudenį, kada dar ji ir savo vardu įteiksianti šimtinę.

J. Astrauskai į Hamiltono LN narių eiles įrašė savo 9 m. dukrelę. Mažoji Jonytė puikiai kalba lietuviškai ir lanko Tillsonburgo liet. mokyklą.

Su giliausiais dėkingumo jausmais hamiltoniečiai atsisveikino su šiomis šeimomis, palinkėdami gražiausių ateities metų jų gyvenime. **Sk. St.**

HARLEY, Ont.

Šis mažas miestukas su savo apylinkės ūkininkais, daugiausiai tabako augintojais, yra apie 35 mylios į pietų vakarus nuo Hamiltono. Jų tarpe yra ir gerai įsikūrusių lietuvių.

Balandžio 26 d. hamiltoniečių trejukė — P. Kanopa, Br. Steponavičius ir St. Bakšys užsuko į šį kampelį paieškoti paramos Hamiltono Lietuvių Namams. Pirmasis kiemas, kur sustojo Br. Steponavičiaus mašina, buvo Marytės ir Jono Rudokų. Atvykusius pasitiko daugeliui hamiltoniečių pažįstamas, buvęs Hamiltono gyventojas Kunkulis Vladas, kuris kartus su irgi buv. hamiltoniečiu Tiškevičiumi Česiu paėmė pp. Rudokų ūkyje tabako auginimą iš pusės. Tuojau atvykėlius Vladas supažindino su J. Rudoku ir jo žmona, buvusia hamiltoniete M. Vaitkute.

Tik įžengus į kambarį, p. Rudokas nustatė stalą gėrimais, o mieloji Marytė prinešė skaniausių kaimiškų dešrų ir kumpių. Nuo savo boso neatsiliko ir vaišingasis Vladas Kunkulis. Deja, tik atvykusieji ne tam buvo pasirengę.

Papasakojus šeimininkams atvykimo tikslą, mielasis svedasiškis J. Rudokas atsakė: "Aš jau jūsų atvykimo laukiau", ir tuojau įteikė $100 čekį, paprašydamas įrašyti nariu savo posūnį Vytautą Ričardą Ratenšpergerį.

Mieliesiems Rudokams nuoširdžiausias ačiū ir geriausi linkėjimai Tamstų asmeniškuose reikaluose! **Sk. St.**

.. ĮVAIRENOS ..

Surinko ir išvertė PR. ALŠĖNAS

Užtektų vieno lokomotyvo

Winstono Churchillio vienas iš mėgiamiausių gėrimų yra šampanas. Kartą jo geras draugas ir žinomas mokslininkas lordas Cherwellis juokdamasis paklausė:

— Sakyk, mielasis, kiek pats esi išgėręs šampano per visą savo gyvenimą?

Churchillis truputį užsigavęs iš lėto lordui šitaip atsakęs:

— O, žinote, kad netaip jau daug. Manyčiau, kad pilnai užtektų vieno lokomotyvo tam visam kiekiui pavežti . . .

Pateškojimai

Jarutis Juozas, apie 40 metų, gyv. Vokietijoje Kempteno stovykloje, ieškomas giminių. Atsiliepti ar žiną apie jį pranešti: 55 Garden Ave., Toronto 3, Ont. Tel. LE. 1-3692.

Petkus Petras, sūnus Jokūbo, gimęs 1922 m. Maž. Vankių km., Laukuvos v., Tauragės ap., ieškomas giminių iš Lietuvos. 1947 m. dirbo farmoje Kanadoje. Prašomas atsiliepti ar žiną apie jo likimą pranešti: A. Remeikis, 118 Westminster Ave., Toronto, Ont. Tel. LE. 5-0394.

Zavadskis Martynas ir Ona Pakštis, prieš karą gyvenę Montreal, Que., ieškomi iš Sibiro brolio Jono. Atsiliepti: A. Vanagas, 178 March St., Sault Ste. Marie, Ont.

Vyras 34 metų ieško 3 vaikams motinos. Moteris, kuri myli vaikus, prašoma rašyti šiuo adresu: S. Gronskis, Wells, B.C., P.O., Canada.

Ieškau gyvenimo draugo tarp 40-45 m. amžiaus. Esu našlė ir turiu 6 m. berniuką. Nuosavas namas ir mašina. Atsakysiu į rimtus laiškus. Rašyti: J. Butkienė, First Ave. 87, Trenton, Ont.

EDMONTON, Alta.

Mūsų kolonija gražiai ir kukliai paminėjo Motinos dieną gegužės 4 d. Pamaldas ir gražų pamokslą pritaikintą Motinos dienai pasakė kun. I. Grigaitis. Po pamaldų įvyko Motinos dienos minėjimas. Minėjimą pravedė kun. I. Grigaitis pasveikindamas visas motinas, pakviesdamas apyl. pirm. J. Augį, kuris gražiai ir trumpai kolonijos vardu pasveikino motinas. Toliau sekė graži ir įdomi paskaita apie motinos meilę ir kančią Br. Pilipavičeinės, kuri susilaukė iš publikos skambaus rankų plojimo. Gražius eilėraštėlius pasakė: P. Gudjurgis, L. Pilipavičiūtė, V. Augytė. R. Pilipavičius, L. Gudiurgytė. E. Augytė, V. Popikaitis, I. Šepetytė ir L. Pilipavičiūtė paskambino pianu. R. Pilipavičius gražiai pagrojo akordeonu, seserys Šepetytės sudainavo duetą. Minėjimas užbaigtas Tautos himnu. Po to motinos pavaišino visus skania arbatėle ir užkandžiais. Motinos ir jų vaikučiai išsiskirstė linksmoje nuotaikoje.

Maskva. — L'Agencia Continentale žiniomis, gegužės 2 d. sovietai iššovę raketą į mėnulį Sibire Sputnigrad vietovėje, bet nesėkmingai — ji sprogo žemėje.

Paaiškino "veikalus"

Žinoma aktorė Sarah Bernhardt po vienos vakarienės, suruoštos jos garbei, dalyvių buvo užpulta duoti kokį vieną kitą fragmentą iš dramos veikalų.

Pagaliau, nebegalėdama atsisakyti, aktorė atsistojo ir pareiškė, jog ji duosianti po trumputį pranešiškai ir vokiškai.

Kada Sarah su didele impresija savo uždavinį baigė, publikos plojimas ilgai nesiliovė. Pagaliau vienas iš jos gerbėjų paklausęs ar ji negalėtų pasakyti, iš kokių veikalų ji davusi tuos fragmentus?

Aktorė iš lėto atsakiusi:

— O ne. Tai nebuvo jokie veikalai. Aš padeklamavau šiek tiek raidžių pagal prancūziską ir pagal vokišką alfabetus . . .

Pabaigai visuomet klinktelėja

Kartą judamų paveikslų gaudytojas, fotografas, pamatęs beeinant pasivaikščioti garsųjį anglų dramaturgą Bernard Shaw su žmona, labai mandagiai jį paprašė leisti nufotografuoti. Kai tik paruošė fotografas aparatą ir juos nufotografavo, Shaw apsikabino žmoną ir pabučiavo.

Žmona labai nustebusi paklausė vyrą:

— Ką tu čia dabar darai gatvėje?

— Argi tu nežinai, kad kiekviena filma baigiasi tam tikru klinktelėjimu? — atsakė dramaturgas.

Galvoja, kad akis užriša

Garsus amerikietis rašytojas, novelistas ir dramaturgas Thornton Wilder kartą pasakojo savo draugams apie netekėjusią savo tetą, kuri, esą, begaliniai mylinti auksines žuveles ir laikanti jas vonioj.

Vienas iš klausytojų paklausė:

— Tai ką ji daro, kai eina į vonią maudytis?

— Aš manau, galimas daiktas, kad ji žuvelėms akis užriša . . — atsakė rašytojas.

SUNKUS DARBAS — GERAS ATLYGINIMAS

Reikalingas draudimo agentas nejudomo turto draudimui. Gali pradėti dirbti full arba part time. Patyrimas šios srities darbe nebūtinas.

Darbo valandos ilgos ir darbas sunkus, bet kam patinka agento užsiėmimas turės gerą ir pastovų darbą ir atlyginimą.

Atsakykite tiktai laišku suteikdami detales apie save šio laikraščio administracijai

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1229 Dundas St. W. (tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar). Toronto, Ont.

LEO SIGN SERVICE
Iškabų priežiūra, taisymas. Dažymas. Neon iškabų valymas. Keičiančių šviesų iškabos. Gaminame įvairiausias iškabas.
31 A HERMAN AVE. Telefonas LE. 4-2104

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

TAISAU
televizijos ir radio aparatus
DARBAS IR DALYS GARANTUOTA.
J. STANIONIS
115 MONTROSE AVE. TELEF. LE. 1-5142

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Vairinu vasarnamius.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Valau fotelius ir įvairius kilimus,
taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji dalykai: medicinos dalykai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar prasykite mūsų kainoraščio paštu.

Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS
698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.

Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekių pasirinkimas.

Dr. A. Užupienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos, gimdymo pagalba.
41 HEWITT AVE.
(prie Roncesvalles - Dundas St.)
Kabineto telefonas LE. 3-1551
Darbo valandos /susitarus telefonu/: pirmad., trečiad. 2-4 val. p.p., antrad., ketvirtad., penktad. 6-8 v. v., šeštad. 10-11 val.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W., Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas: Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių,
TAISO
TELEVIZIJOS
IR
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs
EE—LEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUŠKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos: nuo 9-12, 3-8, šeštadieniais 9-12 (pagal susitarimą). Kabinetas uždarytas trečiadieniais.

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams ištirio akių nervą, kuris dažnai sukelia galvos skaudėjimo ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA, BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
91 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
191 Augusta Ave, Toronto, Ont.
Tel. EM. 8-9281
Informacijos kasdien nuo 6-9 vol. v. Atsakymams rašyti prideti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. SALNA
LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATIDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdivisions. Morgičių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Susitikite Lenkijoj su savo giminėmis
ten gyvenančiais arba atvykstančiais iš Lietuvos.
Nuvykti galima laivu "Batory" kas mėnesį. Nesezoniniu laiku nuolaidos.
Užsisakykite vietas pigiausiai ir geriausiai per
FOUR SEASONS TRAVEL
709 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715

Gilda — M. KRIPKAUSKIENĖ

Didelė staigmena Toronto ir plačiųjų apylinkių lietuviams!!!

Šį šeštadienį, gegužės 17 d. 7.30 val. vakaro (puntualiai) EATON AUDITORIJOJ (College & Yonge)

Čikagos Lietuvių Choras pirmą kartą Toronte stato G. Verdi 3 veiksmų 4 paveiksių operą

"RIGOLETTO"

Solistų sudėtis pati geriausia! • Operos choras — Čikagos vyrų choras "Vytis". • Čikagos lietuviškas baletas. • Toronto simfoninis orkestras (28 asmenys). • DIRIGENTAS A. KUČIŪNAS. • Toronto Daily Star jau aprašė apie lietuviškos operos atvykimą Torontan.

JEI KAS IR GALVOTŲ, KAD BILIETŲ KAINOS $3, 4 ir 5 doleriai yra augštos (tas pat buvo Čikagoj) — tepriima už tiesą — iš to niekam biznio nebus — vien išlaidos! BILIETUS GALIMA IŠ ANKSTO ĮSIGYTI: J. Margio vaistinėje — 408 Roncesvalles Ave., "Rūtos" valgykloje — 994 Dundas St. W., Lietuvių Namuose (adm. V. Petraitis). Telefonu LE. 4-1274 (Radio progr. vedėjas) ir tik paskutinę dieną po pietų Eatono Auditorijos kasoje.

VISI KVIEČIAMI NEPRALEISTI ŠIOS PROGOS, ATSILANKYTI BEI ATSIVESTI IR NELIETUVIŲ SAVŲ PAŽĮSTAMŲ, NES ŠIOS OPEROS PASTATYMAS LIETUVIŲ KALBOJ IR SAVŲ MENININKŲ TURI DIDELĖS PROPAGANDINĖS REIKŠMĖS KITATAUČIŲ TARPE.

Visus maloniai kviečia Liet. Radio Programa "Tėvynės Prisiminimai".

Rigoletto — ALGIRDAS BRAZIS, Metropolitan operos solistas

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį ketvirtadienį yra Šeštinės — Viešpaties Dangun Žengimo šventė. Vakarinės pamaldos 7.30 val.

— Gegužinės pamaldos Dievo Motinos garbei par. bažnyčioje vyksta vakarais 7.30 val. Šį sekmadienį pamokslai kun. B. Pacevičaus.

— Vaikučių parengimas pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai vykdomas pirmadieniais ir ketvirtadieniais 6.45 val. vak., o sekmadieniais po 11 val. pamaldų muzikos patalpose. Katekizacijos pamokas praveda kun. dr. J. Gutauskas.

Senatvės pensijai bei finansinei paramai gauti

yra tokie nuostatai:

a. Senatvės pensiją Kanadoje normaliai gali gauti kiekvienas asmuo sulaukęs 70 metų amž., išgyvenęs šiame krašte nemažiau 10 metų, paduodant prašymą Regional Director of Old Age Security, 122 Front St. W., Toronto, Ont. Blankus galima jau užpildyti Kanadoj išgyvenus devynis su puse metų.

b. Asmenys, tarp 65-70 m. amžiaus, kuriems reikalinga medžiaginė parama ir Kanadoje yra išgyvenę nemažiau 10 metų, paramos reikalu kreipiasi į Ontario provincijos Welfare įstaigą, 7 Queen's Park Cres. Tokiuo atveju kiekvienas prašymas Welfare įstaigos tarnautojų ištiriamas ir pagal reikalą atitinkamai išsprendžiamas.

c. Visi kiti vyresnio amžiaus žmonės, kurie Kanadoje nėra išgyvenę 10 metų, finansinės paramos gali kreiptis tik į miesto Welfare įstaigas, kurios, ištyrusios padėtį, jei mato reikalą, paskiria atitinkamą sumą.

Visiems lietuviams, kurie minėtais reikalais yra suinteresuoti ir ypač tiems, kurie yra virš 70 metų amžiaus, formalumus išpildyti bei dokumentus sutvarkyti mielai bus padedama parapijos klebonijoje.

Baigė High School

Nuoširdžių katalikiškos ir lietuviškos veiklos pionierių Toronto lietuviškoj kolonijoj Br. ir A. Čirūnų sūnus Jonas baigė vidurinįjį mokslą ir rudenį Toronto universitete pradės studijuoti chemiją.

Ta proga graduantui Jonui pp. Čirūnų bičiuliai padarė gražią staigmeną — pasveikino jį įteikdami puikių ir prisimintinų dovanų: rašomąją mašinėlę, komplektą gerų patefono plokštelių ir... kelio ir vyrus išėjimui atžymėti — barzdai skusti elektrinę mašinėlę.

Sėkmės Jonui tolimesniam mokslo kelyje! **p.a.**

Inž. Šidlauskas, iš Venezuelos atvykęs į Kanadą du mėnesius viešėjo pas savo pusbrolį Vancouvery, o pereitą savaitę atvyko į Torontą, kur žada pabūti pora savaičių, o jei būtų galimybių įsikurti, tai ir visam laikui čia pasilikti. Svetys jau pirma dieną aplankė ir "TŽ" redakciją.

Wasaga Beach vasarvietę, kaip rašo spauda, numatoma pertvarkyti pritaikant gausiems iškylautojų antplūdžiams vasaros metu. Projektas numato apie milijoną dol. išlaidų. Jis įteiktas provincinei vyriausybei.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį Motinos Dienas mūsų parapijoj buvo atžymėta dienai pritaikytais pamokslais ir specialiai choro paruoštomis giesmėmis. Sol. S.Mašalaitei ir parapijos chorui nuoširdžiai dėkojame.

— Po gražaus Toronto kolonijos Motinos Dienos minėjimo mūsų salėje, kolonijos močiutės, daugiavaikės ir visos motinos buvo pagerbtos parapijos kavinėje specialia vakariene, kurioje dalyvavo per 200 svečių. Parapijos vadovybė dėkoja savo LKM Draugijos veikliam skyriui, ypač kursų sekcijos vadovei D. Bražienei, jos kursantėms ir visoms pagelbininkėms už tokį pasigėrėjimo vertą ne tik draugijos, bet ir parapijos reprezentavimą. Dėkojame taip pat gerb. motinoms ir visiems svečiams, kurie mūsų kuklų svetingumą maloniai priėmė.

— Gegužinės pamaldos laikonos vakarais 7.30 val.

— Motinos Dienos Novenos Mišios yra kiekvieną dieną 8 v. ryto.

— Šį ketvirtadienį, gegužės 15 d. yra Viešpaties Dangun Žengimo šventė, kurioje kiekvienas katalikas įpareigojamas išklausyti šv. Mišias. Mūsų bažnyčioje Mišios bus laikomos 7 ir 8 v. ryte ir 7.30 val. vakare.

— Jau laikas pradėti registruoti vaikučius vasaros stovyklon, kuri bus pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje rugpiūčio 2-17 d.d. Priimami 7-14 metų vaikai.

— Pranešame tėvams, kurių vaikučiai ruošiasi Pirmai Komunijai, kad visais tais reikalais kreiptųsi į gerb. seselę Margaritą, tel. LE. 4-5773. Praėjusį sekmadienį tėvų posėdyje visi svarbiausi reikalai buvo apspręsti ir visi tėveliai prašomi padarytų sutarimų vienodai laikytis. Pirma Komunija, kurią priims virš 60 vaikučių, bus už 4 savaičių, birželio 8 d., laike specialių 9.30 val. Mišių.

— Parapijos komiteto posėdyje nutarta neužilgo pradėti parapijos salės ir kavinės dekoravimo darbus.

— Parapijos salė šeštadienių parengimams yra užimta iki 1959 m. Velyku. Yra likę keli šeštadieniai Advento ir Gavėnios laike. Nekurios datos jau užimtos 1960-tiems metams.

— Parapijos vadovybė prašo parapijiečius aktyviai paremti ir skaitlingai dalyvauti ši šeštadienį lietuvių kalba statomoje operoje "Rigoletto".

— Š m. gegužės mėn. 10 d. vakarinėje laidoje, 16 psl. Toronto dienraštis "The Telegram" apie mūsų parapiją įdėjo gražų ir ilgą straipsnį, kuriame įdomiai ir labai šiltai aprašyta parapijos istorija ir jos dabartinė veikla. Straipsnis iliustruotas 5 fotografijomis.

Kamerinės muzikos koncertas įvyks Toronto viešosios bibliotekos Kipling Room — 20 St. George St., ši penktadienį, gegužės 16 d. 8.30 val. vak. Įėjimas nemokamas. Koncertui prasidėjus į salę nebeleidžiama.

High Parke birželio mėnesį pradės važinėti keletas arklių traukiamu vežimu žmonėms vežioti. Verstis tuo leista C. Cohen, 23 metų jaunuoliui. Jis tikisi gal ėsiąs gerai uždirbti.

Tautos Fondo aukų vajus jau įpusėjo ir vyksta gerai. Visada duosnūs torontiečiai naukoja Lietuvos laisvinimo reikalams nuoširdžiai ir gausiai. Pasišventę aukų rinkėjai tik grįžę iš darbo, savo poilsį aukodami, lankosi į namus pas kiekvieną lietuvį. Jie priima auką palikdami TF pasą ir pakvitavimo ženklus už paaukotą sumą. Ta proga TF Atstovybė Toronte reiškia viešą, nuoširdžią padėką aukų rinkėjams, prašo rinkliavą paspartinti ir su gerais rezultatais ją galimai greičiau užbaigti, o geros valios Toronto lietuvius prašo neišleisti rinkėjų tuščiomis, o noriai ir su šypsena paaukoti.

TF Atstovybė Toronte.

LAS Tornto skyriaus valdyba gegužės 18 d. šaukia visuotinį narių susirinkimą Lietuvių Namuose, muzikos kambaryje. Narių dalyvavimas būtinas. **Valdyba.**

Braižybos ir matavimo kursai pradeda veikti gegužės 15 d. 7 v. vak. Orangevilleje. Dėstys vietos matininkas, kelių braižytojų viršininkas ir Toronto un-to lektorius. Informacijų reikalu kreiptis į Orangeville tel. 746-M4.

AL kursai baigė mokslo metus

Šeštadienį, gegužės 10 d., Augštesnieji Lituanistikos Kursai Toronte baigė šiuos mokslo metus. Persiorganizuojant į naują Kanados lituanistinio švietimo sistemą, kursantai, išlaikę egzaminus, perkelti į Dešimtmetės Maironio Lietuvių Mokyklos Toronte IX klasę. Šiemet kursus lankė aštuoni klausytojai, jų vedėju ir mokytoju buvo A. Rinkūnas.

Gegužės 25 d., sekmadienį, kursantai drauge su mokyklos vyresniaisiais skyriais vyksta vienos dienos ekskursijai į Niagaros pusiasalį.

Liet. Pranciškonų provincija šiomis dienomis laukia oficialaus pranešimo apie naujos vadovybės paskyrimus. Neoficialiomis žiniomis, provinciolu yra paskirtas torontiečių gerai pažįstamas Tėvas dr. Viktoras Gidžiūnas, iki šiol buvęs Brooklyno vienuolyno viršininkas. Tarėjais esą paskirti TT Jurgis Gaižiušis (dabartinis provinciolas), Justinas Vaškys (anksčiau buvęs provinciolas), Benediktas Bagdonas ir Gabrielius Baltrušaitis.

Gegužės 27 d. esąs numatomas pirmasis tarybos posėdis, kuriame bus padaryti visi naujų paskyrimai. Atrodo, kad tai palies ir Toronto Prisikėlimo parapiją.

Skautų - čių sąskrydžiai

Gegužės 17-18-19 d.d. Toronto Prisikėlimo par. muzikos studijų patalpose įvyks Kanados rajono skautų vyčių sąskrydis, kurio metu bus išnagrinėta, aptarta eilė vyčiavimo klausimų. Į sąskrydį atvyksta sk. vyčiai iš Hamiltono, Londono, Wellando ir Montrealio. Tikimasi ir svečių iš JAV. Gegužės 18 d. sąskrydžio dalyviams pamaldos Prisikėlimo bažnyčioje 10 val., o 3 val. p.p. muzikos stud. patalpose šaukiama iškilminga sk. vyčių sueiga -akademija, į kurią nuoširdžiai kviečiama liet. visuomenė, sk. rėmėjai, tėvai ir visi vadovai — ne vyčiai.

Tomis pat dienomis Liet. Namuose bus ir Kanados rajono skautų vadovių suvažiavimas, kurio dalyvės kaikurių posėdžių rinksis bendrai su skautais vyčiais. **Pulk. J. Šarausko sk. vyčių būrelis.**

Operoj "Rigoletto" Toronte solistų sudėtis yra ši: Hercogas— V. Salna (žymus latvių tenoras, dainuoja lietuviškai), Rigoletto — A. Brazis, Metropolitan operos solistas, Gilda — M. Kripkauskienė, Sparafucile — J. Vaznelis, Maddalena — S. Nasvytytė - Valiukienė, Giovanna— D. Stankaitytė, Monterone — S. Citvaras, Marullo — V. Liorentas, Borza — J. Savrimavičius, grovas Čeprano — Pranas Olis, grovienė Čeprano — E. Blandytė, sargybos viršininkas — K. Skaisgirys, pažas — E. Blandytė.

Kas galėtų apnakvydinti atvykstančius Čikagos operos dalyvius — solistus, choristus, šokėjas — pažįstamus ar nepažįstamus, prašomi pranešti tel. LE. 4-1274 radijo programos vedėjui.

Toronto apylinkės valdyba atskiru raštu kreipėsi į lietuviškas verslines organizacijas bei įmones prašydama piniginių įnašų prisidėti prie lietuvybės išlaikymo rūpesčių. Rašte nurodoma, kad vietos liet. organizacijos prie apylinkės darbų prisideda ir piniginiai, kasmet mokėdamos po $10 registracijos mokesčio, kai tuo tarpu verslamonės iki šiol tokios pareigos neturėjo.

Ta proga apyl. valdyba pasisako leisianti ir "Bendruomenės biuletenius", kurie būsią "leidžiami palaikymui ryšio tarp lietuvių organizacijų, lietuvių firmų, įmonių ir Bendruomenės narių masės". Išeitų, kad susilauktume naujo laikraščio. "TŽ" sveikintų ji.

Alfonsas ir Rožė Puidokai atvykę iš Anglijos laikinai apsigyveno pas gimines Toronte.

Kodėl ją atleido?

Anna Sadowsky staiga buvo atleista iš "Physicians Service Inc." Ji prieš atleidimą užprotestavo, nes esanti atleidžiama už tai, kad kalbėjusi su ten pat dirbančia kita lenkaite lenkiškai, kalbėjusi tik pertraukų metu. Įstaigos viršininkas betgi pareiškė, jog ji esanti ne dėl kalgėjimo lenkiškai atleista, bet, kad jos darbu buvę nepatenkinti, nors esą tiesa, jog iš tarnautojų buvę prašoma "kooperuoti ir angliškai kalbėti". Jų darbas reikalaująs pasitikėjimo, o kai esą kalbama svetima kalba, esą "kaip mes turime žinoti, apie ką kalbama". Taigi, ji atleista ne dėl kalbos, bet reikalaujama kalbėti angliškai. Tai kodėl gi ji atleista?

V. Petrulis baigė penktuosius studijų metus Toronto un-te architektūros institute su pagyrimu gaudamas Toronto architektūros guildos biuro medalį ir Colonna of Canada Ltd. premiją.

Iš Toronto viešųjų bibliotekų mažumų literatūra yra koncentruojama 1115 Queen St. W. skyriuje. Šis skyrius praneša, kad pastaruoju metu yra įsigijęs šias lietuviškas knygas: P. Abelkio — Atlaidų pavėsy, V. Ališo — Cascata Cristalina, P. Andriušio — Tipelis, K. Barėno — Giedra visada grįžta, J. Jnakaus — Naktis ant morų ir Namas geroj gatvėj, V. Kudirkos — Raštai (S. Miglino red. 1953 m. leid.), Pr. Nuajokaičio — Liet. literatūra, J. Savickio — Šventoji Lietuva, Ig. Šeiniaus—Kuprelis, J. Švaisto — Knygnešių pėdsakais, A. Vaičiulaičio — Pasakojimai.

Toronto miesto vadovų algos. Augščiausias pareigūnas Toronto metro tarybos pirm. Gardiner gauna per metus $15.000. Kaip policijos komisijos narys jis gauna $5.000 ir kaip narys licencijų komisijojs dar $2.000, išviso $23.000. Be to, jis gauna automobilių su apmokėtu šoferiu. Miesto burmistras - majoras N. Phillips algos gauna $14.000, be to, dar $5.000 kaip policijos kom. narys, $1.800 kaip Metro tarybos narys ir $1.500 kaip miesto atstovas Consumers Gas Co. valdyboj, išviso $22.300. Kontrolierių tarybos pirm. Mrs. Newman gauna $7.500 ir dar $1.800 kaip Metro tarybos narė, išviso $9.300..

Gegužės 6 d. M. Tarybos nutarimu vad. vykdomosios komisijos nariams, į kurią ieina Gardiner, Phillips, Newman, Curtis priėdėta dar po $2.000 metams. Už ši priedą ypač kovojo Gardiner.

Burmistra ir kontrolierius miestas be to, aprūpina mašinomis.

Toronto universitetui nebepaėgiant sutalpinti viso studentų prieauglius ir numatant, kad as prieauglius dar didės, yra umatytas universiteto raiono išlėtimas į vakarus, bet yra nuomoniu, kurias parėmė ir naujais Toronto universiteto prezientas, kad reikėtų čia įkurti antrą universitetą. Jau esanti i iniciatorių grupė. To naujo universiteto laikytoju siūlomas pats miestas. Universitetą norima pavadinti York universiteto vardu. Iniciatorių grupės pirm. vra ero maršalas W. A. Curtis, dabar A. V. Roe Canada Ltd. vicepirmininkas.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė ir atskiras kambarys. 43 Sheridan Ave. Tel. LE. 6-0682.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė pigia kaina, be baldų. Yra vieta mašinai. Tel. RO. 9-1732.

Išnuomojamas kambarys, galima naudotis virtuve. Crawford St. netoli Dundas. Tel. LE. 4-9335.

PARDUODAMI modernūs baldai dėl išvykimo. Miegama sofa ir fotelis Nylon medžiagos, rūbų spinta, komoda su stalčiais, virtuvės stalas su kėdėmis, gazo pečius "Gurney" baltas 4 žaizdrų ir šiaip smulkmenos. Skambinti po 2 val. p.p. tel. LE. 5-6122.

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvienai progai dovana sau ir kitam: medžio suvenyriniai drožiniai. Siuntinėjimai nedaromi.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir modernius namų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

MONTREAL, Que.

MONTREALIO SKAUTŲ TĖVŲ RĖMĖJŲ KOMITETAS

maloniai kviečia visus — jaunimą ir senimą — atsilankyti į

Pavasario Balių

Balius įvyks šį šeštadienį, gegužės 17 d., 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje.

Orkestro muzika, bufetas su įvairiais gėrimais, užkandžiais, turtinga loterija, šokių konkursas ir kitos įvairenybės.

Įėjimas $1.00. Pradžia 7 v.v.

Tradicinis skautų pavasario balius įvyks šį šeštadienį, gegužės 17 d., 7 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje. Kaip ir kasmet, balių ruošia Skautų Tėvų Rėmėjų Komitetas skautų-čių vasaros stovykloms paremti. Vasaros stovyklos yra viena iš efektingiausių priemonių lietuviško jaunimo susigyvenimui, sportui, dainai ir kalbai ugdyti. Šiemet skautų vasaros stovykla numatoma Ontario provincijoje prie didžiųjų ežerų. Tačiau ne visi tėvai yra pajėgūs išsiųsti savo vaikus, kad ir į labai taupiai tvarkomas skautų stovyklas. Užtat Skautų Tėvų Rėmėjų Komitetas įvairiausiomis priemonėmis stengiasi nors dalį lėšų tam reikalui suorganizuoti.

Komitetas kviečia lietuviškąją Montrealio lietuvių visuomenę paremti jo pastangas gausiu savo dalyvavimu baliuje. **P. R.**

KLK Moterų D-jos Montrealio skyrius per praeitus metus padidėjo ne tik narių skaičiumi, bet ir išplėtė savo veiklą. Už tai nuoširdžiai pelnai priklauso buvusiai valdybai, kurią sudarė: pirm. A.Gabaliauskienė, vicepirm. V. Gražienė, ižd. E. Bernotienė, sekr. T. Čipkienė ir valdybos narė St. Petrauskienė.

Skyrius turėjo pajamų $2.772,22, išlaidų $2.695,75. Kat. moterų duosni ranka buvo jaučiama visur: jos apmokėjo Aušros Vartų parapijos salės išdažymą, pabaigė mokėti $1.500 skolą už parapijai įgytą altorių, užpirko šv. Mišias už mirusias nares, aukojo bažnyčios reikalams, BALFui, T. Fondui, Vasario 16 gimnazijai ir Nekalto Prasid. seserims.

Susirinkimai buvo daromi dažniausiai su paskaitomis įvairiomis auklėjančiomis temomis. Surengė 50 metų D-jos jubiliejaus minėjimą, daug parengimų ir išleistuvių išvykusioms d-jos narėms (net 6 narės išvyko iš Montrealio) ir buvusiam Aušros Vartų parap. klebonui Tėvui J. Kubiliui.

Bendromis jėgomis įrengė AV parapijos klebono gautą posėdžių kambarį: L. Balnienė paaukojo užuolaidas, klebonas T. J. Borevičius, SJ, paveikslus, V. Gražienė staltiesę, o E. Bernotienė ir St. Petrauskienė išdažė kambarį.

Naujon valdybon išrinktos: pirm. A. Zubienė, vicepirm. A. Morkūnienė, ižd. St. Baršauskienė, sekr. D. Staškevičienė ir valdybos narė A. Ušienė. Kandidatėm liko: E. Lukošienė ir O. Stankienė.

Revizijos komisijon išrinktos: A. Gabaliauskienė, V. Gražienė ir O. Čečkienė. **G. R.**

KLK Moterų D-jos M. skyr. visuotinis susirinkimas įvyks gegužės 18 d. tuojau po 11 val. pamaldų Aušros Vartų klebenijos salėje. Programoje skyriaus dvasio vado Tėvo J. Borevičiaus, SJ, paskaita. Po paskaitos einamieji reikalai ir kavutė. Maloniai kviečiame visas nares ir priaučiančias atsilankyti.

Skyriaus valdyba.

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu LE. 5-4247. BR. STONČIUS

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomi distancijomis. Visos vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną North Bay, Sudbury ir kitur.

20 DEWSON ST. TEL. LE.4-140 TORONTO

ANGLIS ir ALYVA užsisakykite pe MILNES FUEL OIL LTD., THE MILNES COAL CO.LTD., atstovą V. AUŠROTĄ, tel. LE. 5-0527. Augščiausio kokybės anglys ir anglys.

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2733, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543

GLENLAKE - INDIAN RD.

$22.500, atskiras dureklesas, 11 kambarių, 2 modernškos virtuvės, 2 vonios, didelis daržas, alyva šildomas, įmokėti $8.000.

RABY POINT

$18.700, gražus atskiras namas, 6 kambariai ir žaidimo kambarys rūsyje, vandeniu - alyva šildomas, garažas, įmokėti $3.000.

RUNNYMEDE - ANNETTE

$16.900, 7 kambariai, pusiau atskiras, neram stovyje, alyva šildomas, garažas, įmokėti $5.000 ir vienas morgičius 10 metų balansui

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Isteigta nuo 1900 m.

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

„The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERŽINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

OFFICE MANAGER

We have an open position for pemanent insurance office manager.

Requirements: knowledge of office routine, ability to contact and discuss the problems with our customers and willingness to work.

We will train inexperienced but ambitious and selfconfident man. Monthly renumeration by agreement.

Please replay by letter only giving all particulars about yourself to:

Office Manager, "Tėviškės Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir tėveliui Karoliui Metui mirus, mus užjautusiems ir liūdesio dienose mums padėjusiems gilią padėką reiškiame kun. Leo Kostizenui už bažnytinių apeigų pravedimą, mieliems p.p. A. Milašiams, tiek daug pagelbėjusiems mūsų didžioje nelaimėje, taip pat p.p. Kleizams už suorganizavimą mums materialės paramos ir visiems pažįstamiems ir draugams už moralią ir materialią paramą ir be to, už gražias ir brangias gėles. Nuoširdžiai dėkojame skaitlingai lankiusiems jį laidotuvių namuose ir palydėjusiems į amžiną poilsio vietą

Nuoširdžiausias mūsų ačiū **Olga Metienė ir sūnus Bruno.**